Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/2643

29.12.2025

# ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2025/2643 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**της 16ης Δεκεμβρίου 2025**

**για τη θέσπιση του προγράμματος για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία και πλαισίου μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση έγκαιρης διαθεσιμότητας και εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα («κανονισμός EDIP»)**

**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 παράγραφος 1, το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 212 παράγραφος 2 και το άρθρο 322 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ([1]),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([2]),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ([3]),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([4]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η επανεμφάνιση πολεμικών επιχειρήσεων υψηλής έντασης που επήλθε με τον απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών και απαιτεί σημαντική αύξηση της ικανότητας των κρατών μελών να ενισχύσουν τις αμυντικές τους δυνατότητες. Λόγω της μακροπρόθεσμης επιδείνωσης της περιφερειακής και παγκόσμιας ασφάλειας απαιτείται να μεταβληθούν ουσιαστικά η κλίμακα και η ταχύτητα με τις οποίες η ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας (ΕΒΤΒΑ) είναι σε θέση να αναπτύξει και να παραγάγει το πλήρες φάσμα των στρατιωτικών δυνατοτήτων.

(2) Κατά τη σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 2022 στις Βερσαλλίες, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων της Ένωσης δεσμεύτηκαν να «ενισχύσουν τις ευρωπαϊκές αμυντικές δυνατότητες». Συμφώνησαν να αυξήσουν τις οικείες αμυντικές δαπάνες, να εντείνουν τη συνεργασία μέσω κοινών έργων και κοινής προμήθειας αμυντικών δυνατοτήτων, να καλύψουν τις ελλείψεις, να τονώσουν την καινοτομία, καθώς και να ενισχύσουν και να αναπτύξουν την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία.

(3) Στις 18 Μαΐου 2022 η Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας («Ύπατος Εκπρόσωπος») παρουσίασαν κοινή ανακοίνωση σχετικά με την ανάλυση των επενδυτικών κενών στον τομέα της άμυνας και τη μελλοντική πορεία, τονίζοντας την ύπαρξη, εντός της Ένωσης, οικονομικών και βιομηχανικών κενών, καθώς και κενών δυνατοτήτων, στον τομέα της άμυνας.

(4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2023, έχοντας προβεί σε απολογισμό των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν για την εφαρμογή της Διακήρυξης των Βερσαλλιών της 11ης Μαρτίου 2022 και της στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2022, υπογράμμισε ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Ένωσης για αύξηση της αμυντικής ετοιμότητας. Για την επίτευξη αυτής της ετοιμότητας και την υπεράσπιση της Ένωσης, προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη ισχυρής, ανθεκτικής, καινοτόμου και ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας.

([1]) ΕΕ C, C/2025/805, 31.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/805/oj.
([2]) ΕΕ C, C/2024/4662, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4662/oj.
([3]) ΕΕ C, C/2025/1705, 26.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1705/oj.
([4]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2025 (δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2025.

(5) Στις 20 Ιουλίου 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1525 ([5]), με στόχο την επείγουσα στήριξη της αύξησης των παραγωγικών ικανοτήτων της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, την προστασία των αλυσίδων εφοδιασμού, τη διευκόλυνση αποτελεσματικών διαδικασιών προμήθειας, την αντιμετώπιση των ελλείψεων σε παραγωγικές ικανότητες και την προώθηση των επενδύσεων. Στις 18 Οκτωβρίου 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2418 ([6]), με στόχο τη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών κατά το στάδιο των προμηθειών για την κάλυψη των πλέον επειγόντων και κρίσιμων κενών με συνεργατικό τρόπο, ιδίως των κενών που δημιουργούνται από την απόκριση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

(6) Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2023/1525 και (ΕΕ) 2023/2418 σχεδιάστηκαν ως βραχυπρόθεσμα προγράμματα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, με ισχύ έως τις 30 Ιουνίου 2025 και τις 31 Δεκεμβρίου 2025 αντίστοιχα.

(7) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να βασιστεί στους κανονισμούς (ΕΕ) 2023/1525 και (ΕΕ) 2023/2418, και να προεκτείνει τη λογική τους σε μια πιο μακροπρόθεσμη και δομημένη προοπτική, με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης με προβλέψιμο, συνεχή και έγκαιρο τρόπο για την περίοδο 2025-2027 για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ικανότητας ανταπόκρισης και της ικανότητας της ΕΒΤΒΑ να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων και τον εφοδιασμό με αυτά. Υπό το πρίσμα της τρέχουσας κατάστασης στον τομέα της ασφάλειας, φαίνεται αναγκαίο να επεκταθεί η εν λόγω στήριξη της Ένωσης, ώστε να δοθούν κίνητρα για τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την προμήθεια ευρύτερου φάσματος αμυντικού εξοπλισμού.

(8) Στις 23 Ιουνίου 2022 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να χορηγήσει το καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Ουκρανία, η οποία εξέφρασε τη σθεναρή βούληση να συνδέσει την ανασυγκρότηση με μεταρρυθμίσεις κατά την ευρωπαϊκή της πορεία. Στις 15 Δεκεμβρίου 2023 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ουκρανία και δήλωσε ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη της παραμένουν αμετακίνητα στη δέσμευσή τους να συμβάλουν, σε βάθος χρόνου και από κοινού με τους εταίρους, στις δεσμεύσεις ασφαλείας προς την Ουκρανία, οι οποίες θα βοηθήσουν την Ουκρανία να αμυνθεί, να αντισταθεί στις προσπάθειες αποσταθεροποίησης και να αποτρέψει επιθετικές ενέργειες στο μέλλον. Η ισχυρή στήριξη προς την Ουκρανία αποτελεί βασική προτεραιότητα για την Ένωση και κατάλληλη συνέχεια στην ισχυρή πολιτική δέσμευση της Ένωσης να στηρίξει την Ουκρανία για όσο διάστημα είναι αναγκαίο.

(9) Οι ζημίες που προκάλεσε ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας στην οικονομία, στην κοινωνία και στις υποδομές της Ουκρανίας, και ιδίως οι ζημίες που προκλήθηκαν στην ουκρανική βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας («ουκρανική ΒΤΒΑ»), καθιστούν αναγκαία την ολοκληρωμένη στήριξη για την αποκατάστασή της ουκρανικής ΒΤΒΑ. Η στήριξη αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου να παρασχεθεί στην Ουκρανία η ικανότητα να διατηρεί ουσιώδεις κρατικές λειτουργίες, συμβάλλοντας ώστε η χώρα να ανακάμψει, να ανασυγκροτηθεί και να εκσυγχρονιστεί γρήγορα, να ενσωματωθεί η ουκρανική ΒΤΒΑ στην ΕΒΤΒΑ, και να προσαρμοστεί η ουκρανική ΒΤΒΑ στα πρότυπα του Οργανισμού Βορειοατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ) και σε άλλα σχετικά πρότυπα. Μια ισχυρή ουκρανική ΒΤΒΑ έχει ζωτική σημασία για τη μακροπρόθεσμη ασφάλεια της Ουκρανίας, καθώς και για την ανασυγκρότησή της.

(10) Οι δράσεις που στηρίζουν την ενίσχυση της ουκρανικής ΒΤΒΑ θα πρέπει να λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση. Ειδικότερα, το μέσο στήριξης της Ουκρανίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να παρέχει κίνητρα στα κράτη μέλη να συνεργάζονται με την Ουκρανία και την ουκρανική ΒΤΒΑ με σκοπό την αύξηση των ουκρανικών ικανοτήτων παραγωγής αμυντικών προϊόντων και την προώθηση της κοινής προμήθειας αμυντικών προϊόντων από την ουκρανική ΒΤΒΑ. Η στήριξη αυτή είναι συμπληρωματική της στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]), και της στρατιωτικής στήριξης που παρέχεται στην Ουκρανία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη, ο οποίος θεσπίστηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/509 του Συμβουλίου ([8]), και μέσω διμερούς βοήθειας από κράτη μέλη. Επίσης, συνάδει με τη συνεχιζόμενη και αταλάντευτη στήριξη της Ένωσης υπέρ της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της.

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1525 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2023, σχετικά με τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών (ASAP) (ΕΕ L 185 της 24.7.2023, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών (κανονισμός EDIRPA) (ΕΕ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([8]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/509 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη, και για την κατάργηση της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/528 (ΕΕ L 102 της 24.3.2021, σ. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(11) Η Ρωσία πρέπει να λογοδοτήσει πλήρως και να πληρώσει για τις μαζικές καταστροφές που έχει προκαλέσει ο επιθετικός της πόλεμος κατά της Ουκρανίας, ο οποίος συνιστά κατάφωρη παραβίαση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει, σε στενή συνεργασία με άλλους διεθνείς εταίρους, να συνεχίσουν να εργάζονται για την επίτευξη αυτού του στόχου, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρή παραβίαση από τη Ρωσία της απαγόρευσης της χρήσης βίας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και την αρχή της ευθύνης των κρατών για διεθνώς παράνομες πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης αποζημίωσης για τη ζημιά που έχει προκληθεί και που δύναται να υπολογιστεί με οικονομικούς όρους. Σε συντονισμό με διεθνείς εταίρους, έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα έκτακτα έσοδα που βρίσκονται στην κατοχή ιδιωτικών οντοτήτων και προέρχονται απευθείας από την ακινητοποίηση ρωσικών περιουσιακών στοιχείων θα μπορούσαν να διοχετευτούν για τη στήριξη της Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένης της ουκρανικής ΒΤΒΑ, κατά τρόπο συνεπή με τις ισχύουσες συμβατικές υποχρεώσεις και σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο. Πρόσθετη στήριξη θα μπορούσε να αντληθεί από τη μεταφορά στην Ένωση έκτακτων ταμειακών υπολοίπων κεντρικών αποθετηρίων τίτλων τα οποία προκύπτουν από απροσδόκητα και έκτακτα έσοδα προερχόμενα από την ακινητοποίηση κρατικών περιουσιακών στοιχείων της Ρωσίας ή από τυχόν άλλα σχετικά περιοριστικά μέτρα της Ένωσης.

(12) Μετά την αταλάντευτη δέσμευση των ηγετών της G7 να βοηθήσουν την Ουκρανία να ανταποκριθεί στις επείγουσες βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές ανάγκες της και να στηρίξουν τις μακροπρόθεσμες προτεραιότητες ανάκαμψης και ανασυγκρότησής της, στις 28 Οκτωβρίου 2024 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσαν τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/2773 ([9]) με τον οποίο συστάθηκε ο μηχανισμός συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία και χορηγήθηκε έκτακτη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή στην Ουκρανία. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/2773 προβλέπει ότι το μνημόνιο συνεννόησης σχετικά με τους όρους πολιτικής για την εν λόγω μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή πρέπει να περιλαμβάνει δέσμευση για την προώθηση της συνεργασίας με την Ένωση όσον αφορά την ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της αμυντικής βιομηχανίας της Ουκρανίας, σύμφωνα με τους στόχους ενωσιακών προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ και των άλλων σχετικών ενωσιακών προγραμμάτων.

(13) Θα πρέπει να συναφθεί με την Ουκρανία συμφωνία χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 114 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]) («δημοσιονομικός κανονισμός») για την υλοποίηση των δράσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και οι οποίες αφορούν την Ουκρανία ή τις νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ουκρανία και λαμβάνουν ενωσιακή χρηματοδότηση. Η συμφωνία χρηματοδότησης με την Ουκρανία, καθώς και οι συμβάσεις και οι συμφωνίες που θα υπογραφούν με νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ουκρανία οι οποίες λαμβάνουν κονδύλια της Ένωσης, θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού.

(14) Για να χρηματοδοτηθούν οι δράσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ετοιμότητας της ΕΒΤΒΑ βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και οι δράσεις που έχουν ως στόχο να συμβάλουν στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ, λαμβανομένης υπόψη της πιθανής μελλοντικής ενσωμάτωσής της στην ΕΒΤΒΑ, στο πλαίσιο του άρθρου 212 ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (το «πρόγραμμα») με το οποίο θα καθορίζονται οι όροι για ενωσιακή χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του άρθρου 173 ΣΛΕΕ και μέσο στήριξης της Ουκρανίας στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικοί όροι για ενωσιακή χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του άρθρου 212 ΣΛΕΕ.

(15) Το πρόγραμμα θα πρέπει να συνάδει με τις προτεραιότητες που έχουν συμφωνηθεί από κοινού από τα κράτη μέλη στον τομέα των αμυντικών δυνατοτήτων στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), τη συνεργασία των κρατών μελών στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) που θεσμοθετήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 του Συμβουλίου ([11]), τις πρωτοβουλίες και τα έργα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (ΕΟΑ) και την πολιτική και στρατιωτική βοήθεια της Ένωσης προς την Ουκρανία. Το πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις σχετικές δραστηριότητες που διενεργούν το ΝΑΤΟ και άλλοι εταίροι, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές εξυπηρετούν τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης.

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/2773 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2024, για τη σύσταση του μηχανισμού συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία και τη χορήγηση έκτακτης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([10]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([11]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2017, για τη θεσμοθέτηση μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) και την κατάρτιση του καταλόγου των συμμετεχόντων κρατών μελών (ΕΕ L 331 της 14.12.2017, σ. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj).

(16) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίσει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο για την περίοδο 2025 έως 2027, το οποίο θα αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 18 της διοργανικής συμφωνίας, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και για τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων ([12]), για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού. Είναι σκόπιμο να καταστεί δυνατή η διάθεση πρόσθετων χρηματοδοτικών πόρων στο πρόγραμμα και στο μέσο στήριξης της Ουκρανίας, μεταξύ άλλων μέσω πρόσθετων συνεισφορών από τα κράτη μέλη.

(17) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του τον Ιούλιο του 2020, δήλωσε ότι η διάρκεια των τομεακών προγραμμάτων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) θα πρέπει, κατά κανόνα, να ευθυγραμμίζεται με το χρονοδιάγραμμα του ΠΔΠ 2021-2027. Μετά τη λήξη του ΠΔΠ 2021-2027, η χρηματοδότηση της Ένωσης για τομεακά προγράμματα θα εξαρτηθεί από την έκβαση των διαπραγματεύσεων για το επόμενο ΠΔΠ, που θα ισχύσει από το 2028.

(18) Οι δυνατότητες που προβλέπονται στο άρθρο 73 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]) μπορούν να εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση ότι το έργο συμμορφώνεται με τους κανόνες που ορίζονται στον εν λόγω κανονισμό και με το πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, όπως ορίζεται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/1058 ([14]) και (ΕΕ) 2021/1057 ([15]) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αντίστοιχα. Αυτό θα μπορούσε ιδίως να συμβαίνει όταν η παραγωγή σχετικών αμυντικών προϊόντων βρίσκεται αντιμέτωπη με συγκεκριμένες δυσλειτουργίες της αγοράς ή κατώτερες των απαιτήσεων καταστάσεις σε επίπεδο επενδύσεων στις επικράτειες των κρατών μελών, ιδίως σε ευάλωτες και απομακρυσμένες περιοχές, και οι πόροι αυτοί συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος από το οποίο μεταφέρονται. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τα τροποποιημένα προγράμματα που υποβάλλονται από το κράτος μέλος και να διατυπώσει παρατηρήσεις εντός διμήνου από την υποβολή του τροποποιημένου προγράμματος.

(19) Δεδομένης της ανάγκης για καλύτερες και από κοινού επενδύσεις στην ανταγωνιστικότητα της ΕΒΤΒΑ, στην ικανότητα ανταπόκρισής της και στην ικανότητά της να εξασφαλίζει την έγκαιρη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων και τον έγκαιρο εφοδιασμό με αυτά, καθώς και στην ανάκαμψη, στην ανασυγκρότηση και στον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ, τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλοι τρίτοι θα πρέπει να μπορούν να συνεισφέρουν στην υλοποίηση του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας. Οι συνεισφορές αυτές θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες και όρους, θα πρέπει να αποτελούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε) του δημοσιονομικού κανονισμού και θα πρέπει να επισημαίνονται στην ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να αποφασίζουν πώς θα κατανεμηθούν τα ποσά που συνεισφέρουν στο πρόγραμμα ή στο μέσο στήριξης της Ουκρανίας. Θα πρέπει να δίνεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιλέγουν αν θα διαθέσουν τα εν λόγω κονδύλια σε όλες τις οντότητες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, προς όφελος μόνον των οικείων κρατών μελών ή, επιπλέον, προς όφελος άλλων κρατών μελών ή, κατά περίπτωση, της Ουκρανίας. Η ευελιξία αυτή είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η αποδοτικότερη χρήση των πόρων, αφού θα καταστεί δυνατή η κατανομή της χρηματοδότησης εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαία.

(20) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν, κατά την εκτέλεση των κονδυλίων τους υπό επιμερισμένη διαχείριση, την ευελιξία που προσφέρει ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060. Συνεπώς, θα πρέπει να είναι δυνατή η μεταφορά ορισμένων επιπέδων χρηματοδότησης μεταξύ των κονδυλίων που διατίθενται υπό επιμερισμένη διαχείριση και του προγράμματος ή του μέσου στήριξης της Ουκρανίας με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060. Θα πρέπει να είναι δυνατόν οι πόροι που δεν έχουν δεσμευτεί ως το τέλος του 2028 να επιστρέφονται σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060.

([12]) ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

([13]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([14]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

([15]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

(21) Οι στόχοι που επιδιώκονται στο πλαίσιο του προγράμματος και αφορούν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της ετοιμότητας της ΕΒΤΒΑ με τη δρομολόγηση και την επιτάχυνση της προσαρμογής της βιομηχανίας στις διαρθρωτικές αλλαγές που επιβάλλει το εξελισσόμενο περιβάλλον ασφάλειας, μεταξύ άλλων με σκοπό την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα σε ολόκληρη την Ένωση, μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16]). Ως εκ τούτου, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη ότι οι συνεισφορές των κρατών μελών που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη στήριξη δράσεων ενίσχυσης της βιομηχανίας στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται στον βαθμό που συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]) είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας υλοποιούνται με βιώσιμο τρόπο. Όλα τα μέτρα που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό περιβαλλοντικό κεκτημένο, ιδίως όσον αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την προστασία της φύσης. Ταυτόχρονα, ορισμένα τελικά αμυντικά προϊόντα είναι, από την ίδια τους τη φύση, πιθανό να βλάψουν άμεσα ή έμμεσα το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να μην είναι εφικτή η εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στις συνεισφορές των κρατών μελών προς στήριξη δράσεων ενίσχυσης της βιομηχανίας που αφορούν τα εν λόγω προϊόντα. Επιπλέον, θα μπορούσε να μην ενδείκνυται η εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στις περιπτώσεις που η υποστηριζόμενη δράση ενίσχυσης της βιομηχανίας αφορά αμυντικά προϊόντα ή κατασκευαστικά στοιχεία ή πρώτες ύλες που προορίζονται ή χρησιμοποιούνται εξ ολοκλήρου για την παραγωγή αμυντικών προϊόντων. Πράγματι, η Ένωση βρίσκεται αντιμέτωπη με σοβαρή επιδείνωση του πλαισίου ασφάλειάς της, με αποτέλεσμα να έχει αυξηθεί το επίπεδο απειλής για την Ένωση. Γι' αυτό απαιτούνται άμεσες και μαζικές επενδύσεις υπέρ της ανθεκτικότητας και της κλιμάκωσης της ΕΒΤΒΑ και σχετική στήριξη, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα προετοιμασίας της για μελλοντικές κρίσεις εφοδιασμού και να διασφαλιστούν η έγκαιρη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων και ο σχετικός εφοδιασμός σε ολόκληρη την Ένωση. Στην παρούσα κατάσταση, τούτο συνιστά πρωταρχικό στόχο δημόσιας ασφάλειας, ο οποίος υπερισχύει έναντι άλλων μελημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι αναγκαίο να αποτρέπεται κάθε διαταραχή κατά μήκος των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού, ιδίως καθιστώντας δυνατή τη στήριξη δράσεων ενίσχυσης της βιομηχανίας όσον αφορά αμυντικά προϊόντα, κατασκευαστικά στοιχεία και πρώτες ύλες, κατά περίπτωση, χωρίς περιορισμούς που σχετίζονται με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Ως εκ τούτου, όταν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν την υποστηριζόμενη από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εθελοντική συνεισφορά τους υπέρ δράσεων ενίσχυσης της βιομηχανίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού, οι εν λόγω δράσεις δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», εφόσον το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αιτιολογεί στη συμφωνία συνεισφοράς που συνάπτει με την Επιτροπή ότι δεν είναι εφικτό ή σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι το είδος των δραστηριοτήτων για τις οποίες υπάρχει η πρόθεση να υποστηριχτούν δυνάμει του παρόντος κανονισμού συμμορφώνεται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».

(22) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ([18]) θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, ως συνδεδεμένες χώρες στο πλαίσιο της συνεργασίας που θεσπίστηκε δυνάμει της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία προβλέπει την υλοποίηση των προγραμμάτων με απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει της συμφωνίας αυτής.

(23) Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της αποδοτικότητας των αμυντικών βιομηχανιών της Ένωσης και της Ουκρανίας, και προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, οι αποδέκτες τέτοιας χρηματοδοτικής στήριξης θα πρέπει, για να επωφελούνται από τη χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, να είναι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες και έχουν τις δομές εκτελεστικής διαχείρισής τους στην Ένωση, σε συνδεδεμένες χώρες ή στην Ουκρανία και που χρησιμοποιούν για τους σκοπούς της δράσης υποδομές, εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία και πόρους που βρίσκονται στην επικράτεια κράτους μέλους, συνδεδεμένης χώρας ή της Ουκρανίας. Επιπλέον, οι αποδέκτες τέτοιας χρηματοδοτικής στήριξης δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε έλεγχο από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα, πλην της Ουκρανίας, ή από οντότητα άλλης τρίτης χώρας. Σε αυτό το πλαίσιο, ο έλεγχος θα πρέπει να νοείται ως η δυνατότητα άσκησης αποφασιστικής επιρροής σε μια νομική οντότητα, άμεσα ή έμμεσα, μέσω μίας ή περισσότερων ενδιάμεσων νομικών οντοτήτων. Όταν αποδέκτες της εν λόγω χρηματοδοτικής στήριξης που αποσκοπεί σε κοινή προμήθεια είναι κράτη μέλη, συνδεδεμένες χώρες ή η Ουκρανία, θα πρέπει να εφαρμόζονται στους αναδόχους και στους υπεργολάβους ισοδύναμα κριτήρια για τις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να διασφαλίζεται ότι για αυτούς ισχύουν οι ίδιοι όροι, ενώ παράλληλα θα αποτυπώνεται το γεγονός ότι οι εν λόγω ανάδοχοι και υπεργολάβοι δεν είναι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης.

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([17]) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

([18]) ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

(24) Τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες αλυσίδες εφοδιασμού και τη βιομηχανική συνεργασία με μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες πλην της Ουκρανίας και θα πρέπει να καθιστούν δυνατή την εκπλήρωση των σχετικών με τις δυνατότητες απαιτήσεων. Ως εκ τούτου, κοινές προμήθειες στις οποίες συμμετέχει ένας υπεργολάβος στον οποίο διατίθεται από 15 % έως 35 % της αξίας της σύμβασης και ο οποίος δεν είναι εγκατεστημένος ή δεν διαθέτει τις δομές εκτελεστικής διαχείρισής του στην Ένωση, σε συνδεδεμένη χώρα ή, κατά περίπτωση, στην Ουκρανία θα πρέπει, υπό ορισμένη προϋπόθεση, να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας.

(25) Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα πρέπει να είναι δυνατή η παρέκκλιση από την αρχή σύμφωνα με την οποία οι νομικές οντότητες που συμμετέχουν σε δράση υποστηριζόμενη από το πρόγραμμα χρησιμοποιούν υποδομές, εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία και πόρους που βρίσκονται στην επικράτεια κράτους μέλους ή συνδεδεμένης χώρας και δεν τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών ή οντοτήτων μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών. Συγκεκριμένα, νομική οντότητα η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα και χρησιμοποιεί υποδομές, εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία ή πόρους που βρίσκονται εκτός της επικράτειας κράτους μέλους ή συνδεδεμένης χώρας, ή τελεί υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας θα πρέπει να μπορεί να συμμετέχει ως αποδέκτης, εάν πληρούνται αυστηρές προϋποθέσεις ως προς τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένης της αρχής των σχέσεων καλής γειτονίας, κατά τα οριζόμενα στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ δυνάμει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο ενίσχυσης της ΕΒΤΒΑ. Παρόμοιες παρεκκλίσεις θα πρέπει να προβλέπονται για δράσεις που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, ώστε να επιτρέπεται η χρήση υποδομών, εγκαταστάσεων, περιουσιακών στοιχείων ή πόρων που βρίσκονται εκτός της επικράτειας κράτους μέλους ή της Ουκρανίας, και για τη συμμετοχή νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση και τελούν υπό τον έλεγχο τρίτης χώρας πλην της Ουκρανίας ή οντότητας άλλης τρίτης χώρας.

(26) Οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα και τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας θα πρέπει να είναι επιλέξιμες ως αποδέκτες, εάν παρασχεθούν στην Επιτροπή εγγυήσεις που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες του κράτους μέλους ή της συνδεδεμένης χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένες και που έχουν αξιολογηθεί πριν από την απόφαση χορήγησης ενωσιακής χρηματοδότησης. Οι εγγυήσεις αυτές θα πρέπει να εκδίδονται μόνον εφόσον πληρούνται αυστηρές προϋποθέσεις σχετικά με τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, κατά τα οριζόμενα στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ δυνάμει του τίτλου V ΣΕΕ, οι οποίες τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της δράσης. Έπειτα από την εν λόγω αξιολόγηση, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τα κράτη μέλη που συνέρχονται ως επιτροπή σχετικά με τις νομικές οντότητες που θεωρούνται επιλέξιμες. Θα πρέπει επίσης να γνωστοποιούνται στα κράτη μέλη που συνέρχονται ως επιτροπή πληροφορίες σχετικά με επακόλουθη αξιολόγηση της επιλεξιμότητας, λόγω, μεταξύ άλλων, αναφοράς περί αλλαγής ιδιοκτησίας κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η παρακολούθηση της συνεχούς συμμόρφωσης με τους όρους επιλεξιμότητας διέπεται από διαφάνεια. Η συμμετοχή οντοτήτων που τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένων χωρών ή οντοτήτων μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών δεν θα πρέπει να αντιβαίνει στους στόχους του παρόντος κανονισμού. Για τους σκοπούς του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, οι εν λόγω κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα θα πρέπει να ισχύουν και στην περίπτωση νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση και τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών πλην της Ουκρανίας ή υπό τον έλεγχο άλλης οντότητας τρίτης χώρας.

(27) Προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΒΤΒΑ, να προωθηθεί η ανάκαμψη, η ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός της ουκρανικής ΒΤΒΑ, και να διασφαλιστεί η έγκαιρη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων και ο σχετικός εφοδιασμός από τις εν λόγω βιομηχανικές και τεχνολογικές βάσεις στον τομέα της άμυνας, είναι σημαντικό να θεσπιστούν ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με την αξία που παράγεται εντός της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών ή, κατά περίπτωση, της Ουκρανίας. Έτσι θα ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της στήριξης της Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας. Ως εκ τούτου, όσον αφορά δράσεις που υποστηρίζονται από ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος ή του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, το κόστος των κατασκευαστικών στοιχείων που προέρχονται από χώρες εκτός της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών ή, κατά περίπτωση, της Ουκρανίας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 35 % του εκτιμώμενου κόστους των κατασκευαστικών στοιχείων του τελικού προϊόντος ή του προϊόντος για το οποίο η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας υποστηρίζεται από ενωσιακή χρηματοδότηση. Οι στόχοι που επιδιώκονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα επιτευχθούν αποτελεσματικότερα εάν το κόστος των εν λόγω κατασκευαστικών στοιχείων είναι χαμηλότερο από το εν λόγω όριο του 35 %. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης καλούνται να επιδιώξουν τη σταδιακή μείωση του εν λόγω ποσοστού σε νέα προϊόντα. Οι πρώτες ύλες δεν θεωρούνται κατασκευαστικά στοιχεία.

(28) Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διαφυλαχθεί η επιχειρησιακή ικανότητα των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών και να διασφαλιστεί ότι είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα αμυντικά προϊόντα που καλύπτονται από δράση διεξαγόμενη στο πλαίσιο του προγράμματος χωρίς περιορισμούς επιβληθέντες από τρίτες χώρες, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν πρόσθετες απαιτήσεις σχετικά με την ικανότητα λήψης αποφάσεων όσον αφορά τον ορισμό, την προσαρμογή και την εξέλιξη του σχεδιασμού τέτοιων αμυντικών προϊόντων. Ως εκ τούτου, οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης ή, κατά περίπτωση, ο ανάδοχος ή η κοινοπραξία αναδόχων δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε νομικούς ή συμβατικούς περιορισμούς από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών που επηρεάζουν την ικανότητά τους να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τον ορισμό, την προσαρμογή και την εξέλιξη του σχεδιασμού του αμυντικού προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της υποκατάστασης ή της αφαίρεσης των κατασκευαστικών στοιχείων που υπόκεινται σε περιορισμούς επιβαλλόμενους από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών. Δεδομένης της τρέχουσας γεωπολιτικής κατάστασης και με στόχο την αύξηση των βιομηχανικών ικανοτήτων για την παραγωγή πυρομαχικών και πυραύλων, θα πρέπει κατ' εξαίρεση και προσωρινά να προβλεφθεί ειδική και στοχευμένη παρέκκλιση από την εν λόγω απαίτηση. Με την παρέκκλιση αυτή θα πρέπει να προβλέπεται ότι επιτρέπεται στους αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης ή στις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών να προσκομίζουν στην Επιτροπή νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης της οικείας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή της οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ότι οι αποδέκτες θα αποκτήσουν την εν λόγω ικανότητα λήψης αποφάσεων. Οι αποδέκτες θα πρέπει να λάβουν όλα τα μέτρα για να διασφαλιστεί η υλοποίηση της εν λόγω δέσμευσης. Σε περίπτωση που οι αποδέκτες, παρά τις προσπάθειές τους, δεν μπορούν να αποκτήσουν την εν λόγω ικανότητα λήψης αποφάσεων, λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως το άρθρο 132.

(29) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι, κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τηρούνται οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της, δράσεις οι οποίες αφορούν προϊόντα ή τεχνολογίες των οποίων η χρήση, η ανάπτυξη ή η παραγωγή απαγορεύεται από το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση ούτε στο πλαίσιο του προγράμματος ούτε στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας.

(30) Το πρόγραμμα και το μέσο στήριξης της Ουκρανίας θα πρέπει να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, σε δράσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ικανότητας ανταπόκρισης και της ικανότητας της ΕΒΤΒΑ να διασφαλίζει την έγκαιρη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων και τον έγκαιρο εφοδιασμό με αυτά ή στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ, όπως η συνεργασία νομικών οντοτήτων για την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων και δράσεις που αποσκοπούν στην ταχύτερη προσαρμογή στις διαρθρωτικές αλλαγές της ικανότητας παραγωγής αμυντικών προϊόντων, κατασκευαστικών στοιχείων και αντίστοιχων πρώτων υλών. Αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει τον βιομηχανικό συντονισμό για τη δέσμευση αμυντικών προϊόντων, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην κατασκευή αμυντικών προϊόντων, τη δέσμευση παραγωγικών ικανοτήτων («εγκαταστάσεις σε μόνιμη ετοιμότητα») ή βιομηχανικές διαδικασίες για την αποκατάσταση προϊόντων που έχουν λήξει, την επέκταση, τη βελτιστοποίηση, τον εκσυγχρονισμό, την αναβάθμιση ή την αναπροσαρμογή της χρήσης υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων παραγωγικών ικανοτήτων στον εν λόγω τομέα. Επιπλέον, θα μπορούσε να καλύπτει ορισμένες πρόσθετες υποστηρικτικές δράσεις, σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, όπως η κατάρτιση, η επανειδίκευση ή η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του προσωπικού.

(31) Λαμβανομένου υπόψη του τρέχοντος γεωπολιτικού πλαισίου, και ιδίως του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της Ένωσης απαιτείται η θέσπιση ειδικών μέτρων όσον αφορά την προμήθεια αμυντικών προϊόντων που θα αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ και στη διασφάλιση της έγκαιρης διαθεσιμότητας και του έγκαιρου εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο προμήθειας από την ΕΒΤΒΑ, σε ολόκληρη την Ένωση. Για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της Ένωσης απαιτείται επίσης η συμμετοχή της Ουκρανίας και των χωρών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου στα εν λόγω μέτρα, όχι μόνο λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και του γεγονότος ότι η Ουκρανία βρίσκεται άμεσα αντιμέτωπη με τον εν εξελίξει επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας, αλλά και λόγω της στενής εταιρικής σχέσης τους με την Ένωση στον τομέα των προμηθειών, όπως αποτυπώνεται ιδίως στη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου ([19]), καθώς και στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

(32) Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ανακτά τα κέρδη που προκύπτουν από επιτυχείς, υποστηριζόμενες από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς είναι σημαντικό να μετριάζεται τυχόν στρέβλωση της αγοράς. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 195 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, για την εν λόγω ανάκτηση των κερδών θα πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη όλα τα προκύπτοντα έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από τη στήριξη που παρέχουν στη δράση κράτη μέλη, η Ουκρανία και τρίτοι, επιπλέον της στήριξης που παρέχει η ίδια η Ένωση. Τα ανακτώμενα κέρδη θα πρέπει να χρησιμοποιούνται εκ νέου για να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

([19]) ΕΕ L 161 της 29.5.2014, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(33) Η λειτουργία του τομέα της αμυντικής βιομηχανίας δεν ακολουθεί τους συμβατικούς κανόνες και τα επιχειρηματικά μοντέλα που διέπουν τις πιο παραδοσιακές αγορές. Η ζήτηση προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από κράτη, τα οποία ελέγχουν επίσης εξ ολοκλήρου την αγορά προϊόντων και τεχνολογιών συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών. Επομένως, η βιομηχανία δεν προβαίνει σε σημαντικές αυτοχρηματοδοτούμενες βιομηχανικές επενδύσεις, παρά μόνον ως συνέπεια αμετάκλητων παραγγελιών. Επιπλέον, η ΕΒΤΒΑ αντιμετωπίζει επίμονα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένης της συγχρηματοδότησης, ιδίως σε ιδιωτική χρηματοδότηση για επενδύσεις, λόγω των κινδύνων που συσχετίζουν παράγοντες της αγοράς με τέτοιες επενδύσεις. Η μόχλευση δημόσιων επενδύσεων για τον αμυντικό τομέα της Ένωσης είναι ζωτικής σημασίας δεδομένης της επιτακτικής ανάγκης να τονωθούν οι επενδύσεις στον εν λόγω τομέα. Αυτό ισχύει ιδίως για τις υποστηρικτικές δράσεις, οι οποίες ωφελούν την ΕΒΤΒΑ με την ευρύτερη έννοια, για παράδειγμα επιτρέποντας και διευκολύνοντας τη διεξαγωγή άλλων δράσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, λειτουργώντας έτσι ως πολλαπλασιαστές με δυνητικά υψηλό αποτέλεσμα μόχλευσης. Επειδή οι υποστηρικτικές δράσεις δεν θα πραγματοποιούνταν διαφορετικά, φαίνεται δικαιολογημένο, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος να καλύπτει έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών στην περίπτωση υποστηρικτικών δράσεων.

(34) Δεδομένου ότι τα διάφορα είδη δράσεων είναι συμπληρωματικά και αναγκαία για να αντισταθμίζεται η πολυπλοκότητα της συνεργασίας και να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι των βιομηχανικών επενδύσεων μέσω της χρηματοδοτικής στήριξης της Ένωσης, ώστε να επιτρέπεται η ταχύτερη προσαρμογή της αμυντικής βιομηχανίας στην εν εξελίξει διαρθρωτική αλλαγή της αγοράς, φαίνεται δικαιολογημένο να προορίζεται σημαντικό ποσό, που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 15 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου που διατίθεται στο πρόγραμμα, για δράσεις που αναφέρονται σε δράσεις κοινών προμηθειών και τουλάχιστον το 30 % του εν λόγω κονδυλίου να προορίζεται για δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας. Η ενωσιακή στήριξη δράσεων ενίσχυσης της βιομηχανίας θα πρέπει να καλύπτει έως και το 35 % των επιλέξιμων δαπανών, ώστε να μπορούν οι αποδέκτες να υλοποιούν δράσεις το συντομότερο δυνατόν, να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο για τις επενδύσεις τους και, ως εκ τούτου, να επιταχύνουν τη διαθεσιμότητα των σχετικών αμυντικών προϊόντων.

(35) Όσον αφορά τις δράσεις στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, η στήριξη της Ένωσης για την ενίσχυση της βιομηχανίας και τις υποστηρικτικές δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ουκρανία θα πρέπει να μπορεί να καλύπτει έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν η αυξημένη πολυπλοκότητα και το περιβάλλον της αμυντικής βιομηχανίας της Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης τήρησης των προτύπων του ΝΑΤΟ και άλλων σχετικών προτύπων, καθώς και οι αυξημένοι κίνδυνοι που συνδέονται με τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των βιομηχανικών ικανοτήτων με ανθεκτικό τρόπο.

(36) Οι δράσεις κοινής προμήθειας θα πρέπει να χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού με τη μορφή επιχορηγήσεων που λαμβάνουν τη μορφή χρηματοδότησης μη συνδεόμενης με δαπάνες με βάση την επίτευξη αποτελεσμάτων σε σχέση με δέσμες εργασιών, ορόσημα ή στόχους της διαδικασίας κοινής προμήθειας, ώστε να δημιουργούνται τα αναγκαία κίνητρα.

(37) Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος για δράσεις κοινής προμήθειας, με σκοπό την παροχή κινήτρου συνεργασίας, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 15 % της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης κοινής προμήθειας. Δεδομένης της αυξημένης πολυπλοκότητας που συνεπάγεται η κοινή προμήθεια με την Ουκρανία, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 25 % της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης κοινής προμήθειας.

(38) Μετά την εκπλήρωση ειδικών όρων που συνδέονται με τους στόχους του προγράμματος, το ανώτατο όριο της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ένωσης σε δράσεις κοινής προμήθειας θα πρέπει να αυξάνεται στο 25 % της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης κοινής προμήθειας, προκειμένου να αντισταθμίζονται ειδικές πολυπλοκότητες που σχετίζονται με την ενισχυμένη διασυνοριακή συνεργασία εντός της Ένωσης και τη συνεργασία στο πλαίσιο της δομής για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα εξοπλισμών (SEAP). Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη σταδιακής μείωσης των στρατηγικών εξαρτήσεων και έτσι να δικαιολογείται ένα αυξημένο ποσοστό χρηματοδότησης όταν η δράση στηρίζει την κοινή προμήθεια τελικών προϊόντων που δεν εμπίπτουν σε περιορισμούς. Επιπλέον, δεδομένης της ιδιαίτερης κατάστασης ασφάλειας της Ουκρανίας και της Μολδαβίας λόγω του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, είναι επίσης σκόπιμο να προβλεφθεί ένα τέτοιο αυξημένο ποσοστό χρηματοδότησης σε περιπτώσεις όπου η υποστηριζόμενη δράση οδηγεί στην κοινή προμήθεια πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων για τις εν λόγω δύο χώρες. Επιπλέον, το γεωπολιτικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένου του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, έχει εκθέσει την Ένωση και τα κράτη μέλη της σε υψηλό κίνδυνο πραγμάτωσης συμβατικών στρατιωτικών απειλών, με αποτέλεσμα να καθίσταται αναγκαία η αύξηση των επενδύσεων στον τομέα της άμυνας. Ως εκ τούτου, δικαιολογείται επίσης η πρόβλεψη αυξημένου ποσοστού χρηματοδότησης έως και 25 % για δράσεις κοινής προμήθειας, όταν οι δαπάνες για επενδύσεις στον τομέα της άμυνας στις οποίες προβαίνουν τα περισσότερα κράτη μέλη που συμμετέχουν στη σχετική δράση υπερβαίνουν το 30 % των αντίστοιχων αμυντικών δαπανών τους. Για τις δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας, θα πρέπει να είναι δυνατό να αυξηθεί το ανώτατο όριο έως και στο 50 % των επιλέξιμων δαπανών όταν η πλειονότητα των δικαιούχων είναι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) ή εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης εγκατεστημένες σε κράτη μέλη ή σε συνδεδεμένες χώρες ή όταν η δράση υλοποιείται από SEAP, και όταν η δράση αποδεδειγμένα συμβάλλει στη δημιουργία νέας διασυνοριακής συνεργασίας, όπως η επέκταση του γεωγραφικού πεδίου των υφισταμένων αλυσίδων εφοδιασμού ή η σημαντική αύξηση του εμπορίου, της συνεργασίας ή των κοινών έργων μεταξύ οντοτήτων σε διαφορετικά κράτη μέλη ή η επέκταση των υφισταμένων διασυνοριακών δικτύων με τρόπους που ενισχύουν τη συνολική ικανότητα και ανθεκτικότητα της ΕΒΤΒΑ, όταν περιλαμβάνει την κατασκευή νέων

υποδομών, εγκαταστάσεων ή γραμμών παραγωγής ή όταν συμβάλλει στη δημιουργία νέων ή στην αύξηση των υφισταμένων ικανοτήτων παραγωγής συναφών με την κρίση προϊόντων. Επιπλέον, όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν ρητώς να διαθέσουν χρηματοδότηση στο πρόγραμμα μόνον προς όφελος των οικείων κρατών μελών ή προς το πρόσθετο όφελος άλλων κρατών μελών, θα πρέπει να είναι δυνατόν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, να αυξάνεται η ευελιξία και να επιτρέπεται η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης σε δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας καλύπτοντας έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών. Η εν λόγω δυνατότητα θα πρέπει επίσης να ισχύει σε περιπτώσεις που για τη χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων χρησιμοποιούνται συνεισφορές των κρατών μελών που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Με τον τρόπο αυτόν θα μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα της δράσης.

(39) Σύμφωνα με το άρθρο 196 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, είναι δυνατή η επιχορήγηση δράσης που έχει ήδη αρχίσει, εφόσον ο αιτών είναι σε θέση να αποδείξει ότι ήταν αναγκαία η έναρξη της δράσης πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης. Ωστόσο, δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιχορήγησης δεν είναι επιλέξιμες, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 196 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η συνέχεια της προοπτικής χρηματοδότησης των δράσεων που θα μπορούσαν να έχουν λάβει στήριξη μέσω χρηματοδότησης του 2024 στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΕ) 2023/1525 ή (ΕΕ) 2023/2418, στην απόφαση χρηματοδότησης θα πρέπει να είναι δυνατόν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 196 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού, να προβλέπονται χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος σχετικά με δράσεις οι οποίες καλύπτουν περίοδο που ξεκινά στις 5 Μαρτίου 2024 και δεν έχουν ολοκληρωθεί πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης. Δεδομένων των δεσμών μεταξύ του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, καθώς και της ανάγκης να στηριχθούν επειγόντως η ανασυγκρότηση, η ανάκαμψη και ο εκσυγχρονισμός της ουκρανικής ΒΤΒΑ, λαμβανομένης υπόψη της πιθανής μελλοντικής ενσωμάτωσής της στην ΕΒΤΒΑ, η ίδια παρέκκλιση θα πρέπει να ισχύει για τις χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει οι ίδιες δαπάνες να χρηματοδοτηθούν δύο φορές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

(40) Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων που έχουν υποβάλει αιτούντες, η Επιτροπή θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη συμβολή των εν λόγω προτάσεων στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Οι προτάσεις θα πρέπει να αξιολογούνται, ιδίως, με βάση τη συμβολή τους στην αύξηση της αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας και ανθεκτικότητας και τη συμβολή τους στη διασυνοριακή αμυντική βιομηχανική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, των συνδεδεμένων χωρών και της Ουκρανίας.

(41) Η ανάπτυξη ικανοτήτων παραγωγής αμυντικών προϊόντων σε ολόκληρη την Ένωση, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που συνδέονται με την αυξημένη επιδείνωση του πλαισίου ασφαλείας της Ένωσης, είναι ουσιαστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι όλα τα κράτη μέλη συμβάλλουν και επωφελούνται από μια ισχυρή ΕΒΤΒΑ. Όσον αφορά τις δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη συμβολή που η σχετική δράση έχει στη βιομηχανική ανθεκτικότητα, ιδίως στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα σε ολόκληρη την Ένωση ως απάντηση σε κινδύνους που έχουν προσδιοριστεί, όπως η υψηλή έκθεση στον κίνδυνο πραγματοποίησης συμβατικών στρατιωτικών απειλών.

(42) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([20]) και τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ([21]), (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 ([22]) και (ΕΕ) 2017/1939 ([23]) του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικά με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, μεταξύ των οποίων απάτες, την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν συντρέχει περίπτωση, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχει την εξουσία να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με στόχο να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει την εξουσία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, να διενεργεί έρευνες και να διώκει αξιόποινες πράξεις οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([24]). Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης υποχρεούται να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και, όσον αφορά τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ενισχυμένη συνεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/1939, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, και να διασφαλίζει ότι κάθε τρίτος που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης παρέχει ισοδύναμα δικαιώματα.

([20]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([21]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([22]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([23]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([24]) Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

(43) Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εισαχθεί ειδική διάταξη που θα υποχρεώνει τις συνδεδεμένες χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα να παρέχουν στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση, ώστε να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

(44) Σύμφωνα με το άρθρο 85 της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου ([25]), τα φυσικά πρόσωπα, οι φορείς και οι οργανισμοί που είναι εγκατεστημένοι σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση με την επιφύλαξη των κανόνων και στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων συμφωνιών που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η σχετική ΥΧΕ.

(45) Η Ένωση θα πρέπει να προσδιορίσει ευρωπαϊκά αμυντικά έργα κοινού ενδιαφέροντος (EDPCI) στα οποία θα επικεντρωθούν οι προσπάθειες και οι πόροι, τα οποία θα πρέπει να αποτελούνται από συνεργατικά βιομηχανικά έργα που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ σε ολόκληρη την Ένωση, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην ανάπτυξη των στρατιωτικών δυνατοτήτων των κρατών μελών που είναι ζωτικής σημασίας για τα συμφέροντα ασφαλείας και άμυνας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε όλους τους επιχειρησιακούς τομείς. Επειδή η απόφαση προσδιορισμού EDPCI είναι ευαίσθητου χαρακτήρα δεδομένου του δυνητικού αντικτύπου της στα συμφέροντα εθνικής ασφαλείας και επειδή είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα εν λόγω έργα συμβάλλουν στην αμυντική ετοιμότητα όλων των κρατών μελών, θα πρέπει να ανατεθεί στο Συμβούλιο η εξουσία έκδοσης εκτελεστικών πράξεων για τον προσδιορισμό EDPCI, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Πριν προτείνει τέτοιες εκτελεστικές πράξεις, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις όλων των κρατών μελών και τις προτάσεις έργων τους για ενδεχόμενα EDPCI. Κατά την εκπόνηση των εν λόγω προτάσεων έργων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίζονται κατά τρόπο συμπεριληπτικό, χρησιμοποιώντας για τον σκοπό αυτόν τη στήριξη του ΕΟΑ, όπου είναι αναγκαίο. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη ενδέχεται να προσδιορίσουν δυνατότητες διπλής χρήσης κοινού ενδιαφέροντος. Στον βαθμό που οι εν λόγω προτάσεις έργων μετουσιώνονται σε EDPCI, οι δυνατότητες διπλής χρήσης που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να αναπτυχθούν για την Ένωση, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της στο πλαίσιο των σχετικών EDPCI. Τα EDPCI, εκτός του ότι θα πρέπει να συνάδουν με τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ ως προς τις δυνατότητες —συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου ανάπτυξης δυνατοτήτων (CDP)— τους στόχους της στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα και τις ευκαιρίες συνεργασίας που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της ετήσιας επανεξέτασης στον τομέα της άμυνας (CARD), θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα έργα που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο της PESCO, τις πρωτοβουλίες του ΕΟΑ και τις σχετικές δραστηριότητες που διεξάγει το ΝΑΤΟ, όπως η διαδικασία αμυντικού σχεδιασμού του ΝΑΤΟ. Πριν από την υποβολή πρότασης εκτελεστικής πράξης, η Επιτροπή θα πρέπει να καλεί τον Ύπατο Εκπρόσωπο και τον ΕΟΑ, εφόσον απαιτείται, να παράσχουν στοιχεία ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια με τις εν λόγω προτεραιότητες και τους εν λόγω στόχους. Τα εν λόγω στοιχεία θα συμπληρώνουν τις παρεχόμενες από τα κράτη μέλη πληροφορίες σχετικά με τις προτάσεις έργων. Το Συμβούλιο θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προσθέτει ή να διαγράφει έργα ή να επιφέρει άλλες τροποποιήσεις στην πρόταση εκτελεστικής πράξης της Επιτροπής. Η ωριμότητα ενός έργου, η προβλεπόμενη συμβολή του στην αμυντική ετοιμότητα και ο αριθμός των συμμετεχόντων κρατών μελών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το Συμβούλιο κατά την αξιολόγηση πρότασης εκτελεστικής πράξης.

(46) Στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η Ουκρανία και η ουκρανική ΒΤΒΑ έχουν αναπτύξει ειδική εμπειρογνωσία σε αμυντικά βιομηχανικά έργα, μεταξύ άλλων σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και με την ΕΒΤΒΑ. Η εμπειρογνωσία αυτή μπορεί να έχει ζωτική σημασία για την ανάπτυξη EDPCI και να τη διευκολύνει, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ και παράλληλα στην ανάπτυξη κρίσιμων για τα συμφέροντα ασφαλείας και άμυνας της Ένωσης στρατιωτικών δυνατοτήτων των κρατών μελών. Ως εκ τούτου είναι σκόπιμο, στις περιπτώσεις αυτές, να επιτρέπεται η συμμετοχή της Ουκρανίας σε EDPCI. Η Επιτροπή θα πρέπει να επαληθεύει ότι όλα τα κράτη μέλη, οι συνδεδεμένες χώρες και η Ουκρανία έχουν ενημερωθεί για την ύπαρξη κάποιου νέου έργου και τους έχει δοθεί η ευκαιρία να συμμετάσχουν. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ενδέχεται να διαθέτει κατάλληλη εμπειρογνωσία για να στηρίξει την υλοποίηση EDPCI προς όφελος της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ σε ολόκληρη την Ένωση, είναι σκόπιμο να της επιτρέπεται η συμμετοχή στα EDPCI για τον διαμοιρασμό της εν λόγω εμπειρογνωσίας, εφόσον ζητηθεί από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

([25]) Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

(47) Δεδομένου του δυνητικά σημαντικού αντικτύπου των EDPCI στην ανταγωνιστικότητα και τη βιομηχανική ετοιμότητα της ΕΒΤΒΑ, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τις κοινοπραξίες των συμμετεχόντων κρατών μελών και των συμμετεχουσών συνδεδεμένων χωρών κατά την ανάπτυξή τους. Η εν λόγω χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να περιορίζεται σε δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι εν λόγω κοινοπραξίες και σχετίζονται με την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων, επιταχύνοντας την προσαρμογή της ικανότητας παραγωγής αμυντικών προϊόντων καθώς και σχετικών υποστηρικτικών δραστηριοτήτων σε διαρθρωτικές αλλαγές, τη βιομηχανική ανάπτυξη νέων αμυντικών προϊόντων ή την αναβάθμιση υφισταμένων, και την ανάπτυξη και προμήθεια αναγκαίων υποδομών. Δεδομένης της ιδιαίτερης κλίμακας των εν λόγω έργων, η οποία απαιτεί πρωτοφανές επίπεδο συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών και της βιομηχανίας, και λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών κινδύνων για τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και τις συμμετέχουσες συνδεδεμένες χώρες, η ενωσιακή χρηματοδότηση θα πρέπει να μπορεί να καλύπτει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών. Τούτο δεν θίγει τη δυνατότητα λήψης χρηματοδοτικής στήριξης μέσω άλλων δράσεων για ορισμένες δραστηριότητες του EDPCI, εφόσον αυτές πληρούν τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για τις εν λόγω δράσεις και δεν έχουν λάβει χρηματοδότηση στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες των EDPCI συμμορφώνονται με τους στόχους του προγράμματος, μεταξύ άλλων όταν δεν υπάρχει χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση. Για να διευκολυνθεί η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους εν λόγω στόχους, τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε EDPCI θα πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, κοινή έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του EDPCI. Το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, θα πρέπει να μπορεί να τροποποιεί τις εκτελεστικές πράξεις με τις οποίες προσδιορίζονται EDPCI, μεταξύ άλλων διαγράφοντας EDPCI από τον κατάλογο. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε EDPCI θα μπορούν να βασίζονται στην εμπειρογνωσία και τη διοικητική ικανότητα του ΕΟΑ ή διεθνών οργανισμών, όπως ο Κοινός Οργανισμός Συνεργασίας στον τομέα των Εξοπλισμών (OCCAR) και ο Οργανισμός Υποστήριξης και Προμηθειών του ΝΑΤΟ (NSPA), προκειμένου να διεξάγουν δραστηριότητες απαραίτητες για την υλοποίηση του EDPCI.

(48) Η ικανότητα της ΕΒΤΒΑ να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων από άποψη χρόνου και όγκου είναι απαραίτητη για την ανταγωνιστικότητά της, ιδίως σε περιόδους αυξημένων εντάσεων στον τομέα της ασφάλειας. Κατά τη διάρκεια τέτοιων περιόδων, η ΕΒΤΒΑ ενδέχεται να μην διαθέτει την παραγωγική ικανότητα που απαιτείται για την κάλυψη των επειγουσών αναγκών των κρατών μελών και τα προϊόντα της ενδέχεται να είναι λιγότερο ορατά στα κράτη μέλη από ό,τι προϊόντα που προσφέρουν τρίτες χώρες ή οντότητες τρίτων χωρών. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ευρωπαϊκό μηχανισμό στρατιωτικών πωλήσεων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την αύξηση της ταχύτητας εμπορίας αμυντικών προϊόντων της ΕΒΤΒΑ μέσω της διευκόλυνσης των διαδικασιών για την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων και της αξιοποίησης της χρήσης συμβάσεων που ανατίθενται από μια κυβέρνηση σε άλλη κυβέρνηση.

(49) Τα κράτη μέλη, οι συνδεδεμένες χώρες και η Ουκρανία, ή μια SEAP, θα πρέπει να είναι σε θέση να δημιουργούν, να διαχειρίζονται και να διατηρούν δεξαμενές αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας αποτελούμενες από αμυντικά προϊόντα τα οποία τα κράτη μέλη, οι συνδεδεμένες χώρες και η Ουκρανία θα μπορούν εύκολα να αγοράσουν ή να χρησιμοποιήσουν, με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ και την ανασυγκρότηση, την ανάκαμψη και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ. Οι εν λόγω δεξαμενές, οι οποίες θα συνίστανται σε αποθέματα αμυντικών προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο προμήθειας από την ΕΒΤΒΑ ή την ουκρανική ΒΤΒΑ, θα αυξήσουν τη ζήτηση και την προβλεψιμότητα για τον αμυντικό τομέα. Θα δώσουν θετικά μηνύματα στην ενωσιακή και την ουκρανική βιομηχανία, παρέχοντάς τους κίνητρα να παραγάγουν αμυντικά προϊόντα και να προβούν σε επενδύσεις με σκοπό την ενίσχυση των βιομηχανικών ικανοτήτων σε αυτόν τον τομέα. Επιπλέον, οι δεξαμενές αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας θα βελτιώσουν την ασφάλεια του εφοδιασμού των κρατών μελών με αμυντικά προϊόντα βελτιώνοντας τη διαθεσιμότητα των προϊόντων και μειώνοντας τους χρόνους διεκπεραίωσης της παράδοσης, μεταξύ άλλων σε καταστάσεις κρίσης εφοδιασμού. Όταν τέτοιες δεξαμενές δημιουργούνται στο πλαίσιο SEAP, το πρόγραμμα και το μέσο στήριξης της Ουκρανίας θα πρέπει να είναι σε θέση να στηρίζουν την κοινή προμήθεια πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων μέσω δράσεων κοινής προμήθειας εκτελούμενων από τη SEAP, καθώς και τη δημιουργία και τη λειτουργία της SEAP με σκοπό τη διαχείριση και τη διατήρηση των εν λόγω δεξαμενών.

(50) Για να αποκτούν τα κράτη μέλη καλύτερη αντίληψη σχετικά με τη διαθεσιμότητα των προϊόντων της ΕΒΤΒΑ και της ουκρανικής ΒΤΒΑ, το πρόγραμμα θα πρέπει να μπορεί να στηρίζει την κατάρτιση, από την Επιτροπή, ενιαίου, κεντρικού και επικαιροποιημένου καταλόγου αμυντικών προϊόντων που αναπτύσσονται από την ΕΒΤΒΑ και από την ουκρανική ΒΤΒΑ, με βάση τις εθελοντικές συνεισφορές των κρατών μελών, της Ουκρανίας και οικονομικών φορέων (ευρωπαϊκός κατάλογος στρατιωτικών πωλήσεων). Προς τούτο, τα προϊόντα που εμφανίζονται στον κατάλογο θα πρέπει να παράγονται από οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι και έχουν τις δομές εκτελεστικής διαχείρισής τους στην Ένωση, σε συνδεδεμένη χώρα ή στην Ουκρανία, και οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της παραγωγής των εν λόγω προϊόντων θα πρέπει να βρίσκονται στην Ένωση, σε συνδεδεμένη χώρα ή στην Ουκρανία. Κατά την κατάρτιση του εν λόγω καταλόγου, η Επιτροπή θα πρέπει να ζητεί τη γνώμη του ΕΟΑ και να λαμβάνει υπόψη την εμπειρογνωσία του.

(51) Αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, την πείρα από τον μηχανισμό μετοχικού κεφαλαίου στον τομέα της άμυνας, ο οποίος συστάθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας ως συνδυαστική πράξη του προγράμματος InvestEU, η Επιτροπή θα πρέπει να προσπαθήσει να συστήσει ειδικό μηχανισμό στο πλαίσιο του προγράμματος με την επωνυμία «ταμείο για την επιτάχυνση του μετασχηματισμού των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού» («FAST»). Το FAST θα πρέπει να υλοποιηθεί υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης. Σκοπός του FAST θα είναι η μόχλευση, η ελαχιστοποίηση του κινδύνου και η επιτάχυνση των επενδύσεων που απαιτούνται για την αύξηση στο έδαφος της Ένωσης των ικανοτήτων παραγωγής αμυντικών προϊόντων των ΜΜΕ και των μικρών εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης που έχουν την έδρα τους στην Ένωση, με τη μορφή συνδυαστικής πράξης που θα παρέχει στήριξη με τη μορφή δανειακών ή ιδίων κεφαλαίων. Δεδομένου ότι η αίτηση στήριξης με δανειακά κεφάλαια στο πλαίσιο του FAST μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την υποδομή, τις εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και τους πόρους που χρησιμοποιούνται από τη ΜΜΕ ή τη μικρή εταιρεία μεσαίας κεφαλαιοποίησης για τους σκοπούς της εκβιομηχάνισης ή της κατασκευής αμυντικών προϊόντων, είναι σκόπιμο η εν λόγω στήριξη να υπόκειται σε κανόνες με βάση τους οποίους οι εν λόγω υποδομές, εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία και πόροι θα πρέπει να βρίσκονται στην επικράτεια κράτους μέλους ή συνδεδεμένης χώρας, με ορισμένες στοχευμένες εξαιρέσεις. Το FAST θα πρέπει να δημιουργηθεί ως συνδυαστική πράξη, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([26]), σε στενή συνεργασία με τους οικείους εταίρους υλοποίησης.

(52) Το FAST αναμένεται να επιτύχει ικανοποιητικό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα ανάλογα με το μείγμα δανειακών και ιδίων κεφαλαίων και να συμβάλει στην προσέλκυση χρηματοδότησης τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Προκειμένου να συμβάλει στον γενικό στόχο της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ, το FAST θα πρέπει επίσης να παρέχει στήριξη σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών και των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, και σε μικρές εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης σε ολόκληρη την Ένωση, οι οποίες είναι μέρος των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού της Ένωσης ή έχουν άμεσα σχέδια προς τούτο, στο στάδιο της βιομηχανοποίησης ή της παραγωγής αμυντικών προϊόντων ή με σχετικά επικείμενα σχέδια, οι οποίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Το FAST θα πρέπει επίσης να επιταχύνει τις επενδύσεις στον τομέα της κατασκευής αμυντικών τεχνολογιών και αμυντικών προϊόντων και, ως εκ τούτου, να ενισχύσει την ασφάλεια του εφοδιασμού των αξιακών αλυσίδων της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης.

(53) Η αύξηση του αριθμού και του μεγέθους των κοινών προμηθειών αμυντικών προϊόντων από την ΕΒΤΒΑ και την ουκρανική ΒΤΒΑ είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας. Σύμφωνα με το άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να προβεί σε ομαδοποιημένη προμήθεια μαζί τους, μεταξύ άλλων μέσω συμφωνιών προαγοράς, ή να συμμετάσχει ως κεντρική αρχή προμηθειών. Οι συνδεδεμένες χώρες θα πρέπει να μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή να συμμετέχει σε ομαδοποιημένες προμήθειες, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού, διότι η δυνατότητα αυτή δεν προβλέπεται σε διμερή ή πολυμερή συνθήκη με τις εν λόγω χώρες. Από κοινού με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, οι συνδεδεμένες χώρες θα πρέπει επίσης να μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή να ενεργεί ως κεντρική αρχή προμηθειών, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, διότι στον δημοσιονομικό κανονισμό δεν προβλέπεται η συμμετοχή τρίτων χωρών σε τέτοιες δράσεις.

Ομοίως, για τους σκοπούς του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, θα πρέπει να μπορεί η Ουκρανία να συμμετέχει σε τέτοιες δράσεις. Η Ουκρανία θα πρέπει να μπορεί, από κοινού με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, να ζητά από την Επιτροπή να συμμετέχει σε ομαδοποιημένες προμήθειες, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού, διότι δεν προβλέπεται η δυνατότητα αυτή σε διμερή ή πολυμερή συνθήκη με την Ουκρανία. Για τον ίδιο λόγο, η Ουκρανία θα πρέπει επίσης να μπορεί, από κοινού με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, να ζητά από την Επιτροπή να ενεργεί ως κεντρική αρχή προμηθειών, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού. Προκειμένου να προωθείται η συγκέντρωση της ζήτησης στην περίπτωση ομαδοποιημένης προμήθειας, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η εν λόγω διαδικασία προμήθειας είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, στις συνδεδεμένες χώρες. Με σκοπό την προώθηση της βιομηχανικής αύξησης των παραγωγικών ικανοτήτων της ΕΒΤΒΑ και της ουκρανικής ΒΤΒΑ, η Επιτροπή θα πρέπει επιπλέον να διευκολύνει τη σύναψη συμφωνιών απορρόφησης σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης για τον ανταγωνισμό και τις δημόσιες συμβάσεις. Για τους σκοπούς ομαδοποιημένων προμηθειών με τη στήριξη της Επιτροπής, η χρήση του προϋπολογισμού της Ένωσης θα γίνεται σύμφωνα με τους στόχους και τα εφαρμοστέα κριτήρια επιλεξιμότητας του προγράμματος ή του μέσου στήριξης της Ουκρανίας και θα αποσκοπεί στη στήριξη της προσαρμογής της παραγωγικής ικανότητας των αλυσίδων αμυντικού βιομηχανικού εφοδιασμού. Η στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης θα μπορούσε, ειδικότερα, να εξυπηρετεί την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που ενέχονται στις βιομηχανικές επενδύσεις, όπως με την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή την απόκτηση των απαραίτητων εργαλειομηχανών που διασφαλίζουν την εκτέλεση μιας σύμβασης· θα πρέπει δε, σε κάθε περίπτωση, η στήριξη από τον προϋπολογισμό να περιορίζεται αυστηρά στην κάλυψη των μη επαναλαμβανόμενων εξόδων που προκύπτουν στο πλαίσιο της αγοράς ή της συντήρησης αμυντικών προϊόντων. Το κονδύλιο του προϋπολογισμού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα προγράμματα εργασίας του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας.

([26]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

(54) Στις περιπτώσεις που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, δεδομένης της υφιστάμενης γεωπολιτικής κατάστασης, θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν η άμεση ανάθεση και εκτέλεση σύμβασης πριν από την υπογραφή της ως απόρροια διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που διενεργούνται με την υποστήριξη της Επιτροπής για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ιδίως όταν η σοβαρότητα των περιστάσεων και των επιπτώσεών τους στην ασφάλεια των πολιτών της Ένωσης απαιτεί την αποτελεσματική και χωρίς καθυστέρηση παράδοση του σχετικού αμυντικού προϊόντος. Για τον συγκεκριμένο σκοπό και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 175 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, θα πρέπει να είναι δυνατόν να επιτρέπεται να αρχίζει η εκτέλεση της σύμβασης πριν από την υπογραφή της, όταν η ανάγκη για τέτοιο μέτρο τεκμηριώνεται δεόντως από την αναθέτουσα αρχή.

(55) Τα προγράμματα εξοπλιστικής συνεργασίας στην Ένωση αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, δεδομένου ότι καταρτίζονται ως επί το πλείστον σε ad hoc βάση και ταλανίζονται από πολυπλοκότητα, καθυστερήσεις και υπερβάσεις κόστους. Για να διορθωθεί η κατάσταση αυτή και να διασφαλιστεί η συνεχής δέσμευση των κρατών μελών έως το τέλος του κύκλου ζωής των αμυντικών προϊόντων, απαιτείται μια πιο δομημένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης. Για να επιτευχθεί αυτή η προσέγγιση, θα πρέπει να υποστηριχθούν οι προσπάθειες των κρατών μελών με τη διάθεση ενός νέου νομικού πλαισίου, και συγκεκριμένα της SEAP, για τη στήριξη και την ενίσχυση της συνεργασίας τους. Προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ και, κατά περίπτωση, της ουκρανικής ΒΤΒΑ, μια SEAP θα πρέπει να είναι σε θέση να διεξάγει την κοινή ανάπτυξη, προμήθεια, διαχείριση του κύκλου ζωής ή δυναμική διαχείριση διαθεσιμότητας των αμυντικών προϊόντων. Οι SEAP θα πρέπει να μπορούν να διεξάγουν πρόσθετες δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων τους, όπως δραστηριότητες που σχετίζονται με υποδομές άμεσα συνδεόμενες με αμυντικά προϊόντα. Οι δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο μιας SEAP θα πρέπει να αλληλοενισχύονται με εκείνες που διεξάγονται στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, ειδικότερα δε στο πλαίσιο του CDP. Οι δράσεις αυτές δεν πρέπει να αντιστρατεύονται τα συμφέροντα ασφαλείας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, ούτε και τον σεβασμό στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας.

(56) Στο πλαίσιο των SEAP, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επωφελούνται από τυποποιημένες διαδικασίες τις οποίες μπορεί να παράσχει η Επιτροπή για την έναρξη και τη διαχείριση προγραμμάτων εξοπλιστικής συνεργασίας, μεταξύ των οποίων κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση έργων, τις προμήθειες, τη δημοσιονομική διαχείριση και την υποβολή εκθέσεων. Η συνεργασία στο πλαίσιο μιας SEAP θα πρέπει επίσης να καθιστά δυνατή, υπό τους όρους που καθορίζονται στις οδηγίες 2006/112/ΕΚ ([27]) και (ΕΕ) 2020/262 ([28]) του Συμβουλίου, την απαλλαγή από τον ΦΠΑ ή τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, όταν ο εξοπλισμός που αποτελεί αντικείμενο της προμήθειας ανήκει στη SEAP. Πέραν των συνεισφορών από το πρόγραμμα και το μέσο στήριξης της Ουκρανίας, οι SEAP θα πρέπει επίσης να μπορούν να λαμβάνουν συνεισφορές από άλλα προγράμματα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν το ίδιο κόστος. Οι κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης θα πρέπει να εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά στη σχετική δράση.

(57) Εάν τα μέλη τους το επιθυμούν ομόφωνα, οι SEAP θα πρέπει να είναι σε θέση να εκδίδουν τίτλους σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η καταστατική τους έδρα, ώστε να διασφαλίζεται το μακροπρόθεσμο σχέδιο χρηματοδότησης των εξοπλιστικών προγραμμάτων και η συμμόρφωση με το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης. Η Ένωση δεν θα πρέπει να φέρει ευθύνη για τίτλους που έχουν εκδώσει οι SEAP. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές της Ένωσης μπορεί να βελτιώσουν τους όρους χρηματοδότησης των εξοπλιστικών προγραμμάτων από τα κράτη μέλη.

(58) Προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους, οι SEAP θα πρέπει να μπορούν να αναθέτουν, μέσω συμφωνίας ανάθεσης αρμοδιοτήτων, ένα ή περισσότερα καθήκοντά τους σε μία ή περισσότερες οντότητες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δυνάμει δράσεων κοινής προμήθειας στο πλαίσιο του προγράμματος. Ειδικότερα, διεθνείς οργανισμοί, όπως ο OCCAR και ο NSPA, καθώς και ο ΕΟΑ, διαθέτουν πόρους, ικανότητες και δεξιότητες διαχείρισης της αμυντικής συνεργασίας, γεγονός που θα μπορούσε να προσφέρει προστιθέμενη αξία στις SEAP. Όταν μια SEAP αναθέτει σε άλλη οντότητα την εκτέλεση των καθηκόντων της, θα πρέπει να παραμένει υπεύθυνη για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της δυνάμει του δικαίου της Ένωσης, ιδίως δε του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η συμφωνία ανάθεσης περιλαμβάνει τις εν λόγω υποχρεώσεις και να λαμβάνει κάθε ενδεδειγμένο μέτρο για τη διασφάλιση της τήρησής τους.

(59) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή αποτελεσματικής διαδικασίας για τη σύσταση SEAP, είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη, οι συνδεδεμένες χώρες ή η Ουκρανία, εφόσον επιθυμούν να συγκροτήσουν SEAP, να υποβάλλουν αίτηση στην Επιτροπή, η οποία θα πρέπει να αξιολογεί αν το προτεινόμενο καταστατικό της SEAP είναι σύμφωνο με τον παρόντα κανονισμό. Η εν λόγω αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει δήλωση του κράτους μέλους όπου προβλέπεται να έχει την καταστατική έδρα της η SEAP, στην οποία θα αναγνωρίζεται η SEAP ως διεθνής φορέας ή οργανισμός για τους σκοπούς της εφαρμογής των οδηγιών 2006/112/ΕΚ και (ΕΕ) 2020/262 από τη σύστασή της. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί την αίτηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ιδανικά εντός δύο μηνών από την παραλαβή της πλήρους αίτησης. Προς τούτο, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να καλεί τον ΕΟΑ να παράσχει την εμπειρογνωσία του.

([27]) Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([28]) Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης (ΕΕ L 58 της 27.2.2020, σ. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

(60) Για λόγους διαφάνειας, οι εκτελεστικές πράξεις για τη σύσταση SEAP, και οι ανακοινώσεις για τις αποφάσεις για τη λύση και την εκκαθάριση SEAP, καθώς και κάθε ανακοίνωση σε περίπτωση αδυναμίας μιας SEAP να εξοφλήσει τις οφειλές της, θα πρέπει να δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(61) Προκειμένου να εκτελεί τα καθήκοντά της με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο, μια SEAP θα πρέπει να διαθέτει νομική προσωπικότητα από την ημερομηνία κατά την οποία η εκτελεστική πράξη σύστασης της SEAP παράγει αποτελέσματα και θα πρέπει να επωφελείται από την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα σε κάθε κράτος μέλος. Οι SEAP θα πρέπει επίσης να επωφελούνται από την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα στις συνδεδεμένες χώρες και στην Ουκρανία, εφόσον είναι μέλη της SEAP. Η καταστατική έδρα τους θα πρέπει να βρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους.

(62) Τα κράτη μέλη, οι συνδεδεμένες χώρες και η Ουκρανία μπορούν να είναι μέλη SEAP. Μια SEAP θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον τρεις χώρες, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο θα πρέπει να είναι κράτη μέλη.

(63) Για την υλοποίηση της SEAP, στο καταστατικό της θα πρέπει να καθορίζονται λεπτομερέστερες διατάξεις, βάσει των οποίων η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει τη συμμόρφωση μιας αίτησης με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού. Είναι σημαντικό να διευκρινίζονται στο καταστατικό οι διοικητικές ικανότητες που προβλέπονται προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες της Ένωσης και των κρατών μελών που εφαρμόζεται για τον χειρισμό αμυντικών προϊόντων. Με την επιφύλαξη των υφισταμένων ενωσιακών και εθνικών κανόνων για τις εξαγωγές αμυντικών προϊόντων, θα πρέπει να είναι δυνατή η ομόφωνη συμφωνία των μελών μιας SEAP όσον αφορά την προσέγγιση των εν λόγω εξαγωγών.

(64) Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί, αφενός, ότι μια SEAP διαθέτει την αναγκαία ευελιξία για την τροποποίηση του καταστατικού της και, αφετέρου, ότι ορισμένα ουσιώδη στοιχεία, ιδίως εκείνα που ήταν αναγκαία για τη χορήγηση του καθεστώτος SEAP, διατηρούνται μέσω του αναγκαίου ελέγχου σε επίπεδο Ένωσης. Εάν μια τροποποίηση αφορά ουσιώδες στοιχείο του καταστατικού, η τροποποίηση αυτή θα πρέπει να εγκριθεί από την Επιτροπή, προτού τεθεί σε ισχύ. Κάθε άλλη τροποποίηση θα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή. Με εξαίρεση τις τροποποιήσεις που αφορούν πιθανή προσέγγιση της εξαγωγής αμυντικών προϊόντων, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα εναντίωσης στις εν λόγω τροποποιήσεις, εάν τις θεωρεί αντίθετες προς τον παρόντα κανονισμό.

(65) Οι SEAP θα πρέπει να μπορούν να προμηθεύονται αμυντικά προϊόντα για ίδιο λογαριασμό ή εξ ονόματος ή για λογαριασμό των μελών τους. Για τους εν λόγω σκοπούς, οι SEAP θα πρέπει να θεωρούνται διεθνείς οργανισμοί κατά την έννοια του άρθρου 12 στοιχείο γ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([29]). Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται η οδηγία 2009/81/ΕΚ στις εν λόγω προμήθειες. Όταν μια SEAP πραγματοποιεί προμήθειες για λογαριασμό των μελών της που είναι κράτη μέλη ή, κατά περίπτωση, συνδεδεμένες χώρες, η οδηγία 2009/81/ΕΚ δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε τέτοιες περιπτώσεις κατά τις οποίες η διαδικασία προμήθειας συμμορφώνεται με τους στόχους της SEAP για προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ και, κατά περίπτωση, της ουκρανικής ΒΤΒΑ. Η οδηγία 2009/81/ΕΚ δεν θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται στις διαδικασίες προμήθειας που διεξάγονται από κράτη μέλη όταν πραγματοποιούν προμήθειες για λογαριασμό ή εξ ονόματος μιας SEAP, δεδομένου ότι η ανάθεση των εν λόγω συμβάσεων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες της SEAP για τις προμήθειες. Όταν κράτη μέλη, ή, κατά περίπτωση, συνδεδεμένες χώρες προμηθεύονται αμυντικά προϊόντα από SEAP, η προμήθεια θα πρέπει να θεωρείται σύμβαση που ανατίθεται από μια κυβέρνηση σε άλλη κυβέρνηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 στοιχείο στ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ. Οι SEAP θα πρέπει να καθορίζουν τους δικούς τους κανόνες για τις προμήθειες, σύμφωνα με τις αρχές του πρωτογενούς δικαίου της Ένωσης που εφαρμόζονται στις προμήθειες, ιδίως τους κανόνες της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της αναλογικότητας, καθώς και με τους κανόνες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Όταν μια SEAP αναθέτει καθήκοντα προμήθειας σε έναν ή περισσότερους φορείς, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εφαρμοστέοι κανόνες για την προμήθεια συμμορφώνονται με τις εν λόγω αρχές.

(66) Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε SEAP θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η πολιτική προμηθειών της SEAP συμμορφώνεται με τον στόχο της προώθησης της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ ή της ουκρανικής ΒΤΒΑ, μεταξύ άλλων όταν δεν παρέχεται χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των ειδικών όρων που εφαρμόζονται στην περίπτωση που μια SEAP λαμβάνει ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο σχετικού προγράμματος.

([29]) Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

(67) Η SEAP, για να εκτελεί τα καθήκοντά της κατά τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο και ως λογική συνέπεια της νομικής της προσωπικότητας, θα πρέπει να ευθύνεται για τα χρέη της. Για να μπορούν τα μέλη μιας SEAP να βρουν κατάλληλες λύσεις ως προς την ευθύνη τους, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα να προβλέπονται στο καταστατικό διαφορετικά καθεστώτα ευθύνης τα οποία θα υπερβαίνουν την ευθύνη που περιορίζεται στις συνεισφορές των μελών.

(68) Για να διασφαλιστεί ο επαρκής έλεγχος της συμμόρφωσης προς τον παρόντα κανονισμό, η SEAP θα πρέπει να διαβιβάζει στην Επιτροπή την ετήσια έκθεσή της και τυχόν πληροφορίες σχετικά με κάθε περίσταση που είναι ικανή να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Εάν η Επιτροπή έχει, μέσω της ετήσιας έκθεσης ή με άλλον τρόπο, ενδείξεις ότι η SEAP έχει υποπέσει σε σοβαρή παράβαση του παρόντος κανονισμού ή του λοιπού εφαρμοστέου δικαίου, θα πρέπει να ζητά από τη SEAP ή από τα μέλη της διευκρινίσεις ή τη λήψη μέτρων. Σε ακραίες περιπτώσεις, και εάν δεν ληφθούν διορθωτικά μέτρα, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να προβεί σε ανάκληση της εκτελεστικής πράξης σύστασης της SEAP, η οποία και θα επιφέρει τη λύση της SEAP. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συγκεντρωτική ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες όλων των ενεργών SEAP.

(69) Μετά τον απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η ασφάλεια του εφοδιασμού έχει καταστεί ολοένα και σημαντικότερος παράγοντας στις αποφάσεις των κρατών μελών σχετικά με την προμήθεια αμυντικών προϊόντων. Κατά συνέπεια, η ικανότητα των διασυνοριακών αλυσίδων εφοδιασμού της Ένωσης να διασφαλίζουν τον απρόσκοπτο εφοδιασμό με αμυντικά προϊόντα έχει αναδειχτεί σε παράγοντα καθοριστικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητά τους. Ως εκ τούτου, η θέσπιση καθεστώτος ασφαλείας του εφοδιασμού σε επίπεδο Ένωσης θα μπορούσε να έχει θετικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της ΕΒΤΒΑ.

(70) Μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1525, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ζήτησαν από την Επιτροπή, στην κοινή τους δήλωση της 11ης Ιουλίου 2023, να εξετάσει το ενδεχόμενο θέσπισης νομικού πλαισίου που θα αποσκοπεί στην κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού. Η εν λόγω κοινή δήλωση απηχούσε τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2013, στα οποία γινόταν έκκληση για ένα συνολικό καθεστώς ασφαλείας εφοδιασμού σε ενωσιακή κλίμακα και τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2022, στην οποία η Επιτροπή παροτρυνόταν να παρουσιάσει, χωρίς καθυστέρηση, ένα τέτοιο καθεστώς.

(71) Μετά τις πρόσφατες κρίσεις, όπως η πανδημία της COVID-19 και η απότομη αύξηση της ζήτησης για ορισμένα αμυντικά προϊόντα, ιδίως πυρομαχικά, έχουν έρθει στο φως τρωτά σημεία των αλυσίδων εφοδιασμού της Ένωσης. Οι εν λόγω κρίσεις έχουν επίσης αποκαλύψει πώς διαταραχές στον εφοδιασμό με τα εν λόγω προϊόντα ή κατασκευαστικά στοιχεία ή πρώτες ύλες που είναι κρίσιμης σημασίας για την παραγωγή τους, μπορούν να παρεμποδίσουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Οι κρίσεις αυτές έχουν αναδείξει τον πιθανό κίνδυνο εμφάνισης αποκλινόντων μέτρων σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων για τη διατήρηση αποθεμάτων ως θέμα εθνικής ασφαλείας και την πιστοποίηση αμυντικών προϊόντων, και την απουσία συντονισμού σε ενωσιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση των ελλείψεων προϊόντων που έχουν κρίσιμη σημασία για την ανταπόκριση στις κρίσεις που προκύπτουν, καθώς και κατασκευαστικών στοιχείων και πρώτων υλών απολύτως αναγκαίων για την παραγωγή τους, με αποτέλεσμα δυσκολίες στην πρόσβαση ή απόκτηση των προϊόντων, κατασκευαστικών στοιχείων και πρώτων υλών που απαιτούνται για την παραγωγή των σχετικών προϊόντων, και με τον απτό κίνδυνο να προκληθούν έτσι κωλύματα σε ολόκληρες αλυσίδες παραγωγής. Πολύ σημαντικό είναι να προλαμβάνεται η εμφάνιση εμποδίων στο διασυνοριακό εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών λόγω αποκλίσεων σε επίπεδο εθνικού δικαίου, καθώς τέτοιες αποκλίσεις περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία κρίσιμων προϊόντων και των σχετικών κατασκευαστικών στοιχείων και πρώτων υλών στην εσωτερική αγορά και διαταράσσουν τη λειτουργία των αλυσίδων εφοδιασμού. Οι δυσκολίες αυτές κατά μήκος των αλυσίδων εφοδιασμού αποκάλυψαν επίσης την έλλειψη εργαλείων διαχείρισης κρίσεων και μηχανισμών συντονισμού, καθώς και ανεπάρκεια όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και την επισκόπηση των παραγωγικών ικανοτήτων σε ολόκληρη την Ένωση, ιδίως όσον αφορά τα αμυντικά προϊόντα.

(72) Η σταθερή υποβάθμιση του πλαισίου ασφάλειας, το οποίο χαρακτηρίζεται από αυξανόμενες απειλές σε βάθος χρόνου, επιτάχυνση της ανάπτυξης αμυντικής τεχνολογίας και καινοτομίας, και η πιθανή αύξηση των αμυντικών δαπανών, είναι πιθανό να προκαλέσουν εκτίναξη της ζήτησης αμυντικών προϊόντων και να επιδεινώσουν τις μελλοντικές κρίσεις εφοδιασμού όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα. Η αυξημένη αυτή ζήτηση ενδέχεται να εντείνει την πίεση στις ενωσιακές αλυσίδες εφοδιασμού αμυντικών προϊόντων και, εάν δεν θεσπιστεί πλαίσιο σε επίπεδο Ένωσης, μπορεί να επιφέρει την εμφάνιση ή την επανεμφάνιση αποκλινόντων εθνικών μέτρων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις, οδηγώντας έτσι στην ανάδυση εμποδίων ενάντι της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, με αποτέλεσμα να υπονομεύονται τα συμφέροντα άμυνας και ασφάλειας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

(73) Επιπλέον, το ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον στον τομέα της ασφάλειας θα μπορούσε να επιτείνει άλλες κρίσεις διαφόρων μορφών, όπως κυβερνοεπιθέσεις σε αμυντικές βιομηχανίες ή μεγάλης κλίμακας διαταραχές σε υποδομές ζωτικής σημασίας, έναντι των οποίων θα πρέπει η απόκριση να είναι ταχεία, αποφασιστική και συντονισμένη, προκειμένου να προληφθούν σοβαρές διαταραχές στις σχετικές αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού. Ως εκ τούτου, εν αναμονή αυξημένης ζήτησης για αμυντικά προϊόντα και εντεινόμενης πίεσης στις σχετικές αλυσίδες εφοδιασμού, η αξιόπιστη λειτουργία των εν λόγω αλυσίδων εφοδιασμού είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων.

(74) Όπως εύλογα προκύπτει από τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις εργασίες της ειδικής ομάδας για τις κοινές προμήθειες στον τομέα της άμυνας σχετικά με τον συντονισμό των πολύ βραχυπρόθεσμων αναγκών για αμυντικές προμήθειες και από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1525, οι αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού της Ένωσης έχουν συχνά διασυνοριακή διάσταση, ιδίως σε χαμηλότερες βαθμίδες. Είναι σημαντικό να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η αυξανόμενη πολυπλοκότητα των αλυσίδων εφοδιασμού αμυντικών προϊόντων σε επίπεδο Ένωσης να συσκοτίσει την εικόνα όσον αφορά τις συνολικές παραγωγικές ικανότητες και τις αλυσίδες εφοδιασμού της ΕΒΤΒΑ και να παρεμποδίσει την ικανότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, ιδίως για την αντιμετώπιση ελλείψεων ή τον μετριασμό του σχετικού κινδύνου.

(75) Είναι απτός ο κίνδυνος να μην επαρκούν τα μέτρα ασφαλείας του εφοδιασμού που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων στο μέλλον και οι διασυνοριακές επιπτώσεις στις αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού σε επίπεδο Ένωσης να μην μπορούν να ληφθούν επαρκώς υπόψη ούτε να αντιμετωπιστούν κατάλληλα από μεμονωμένα κράτη μέλη. Επιπλέον, οι μη συντονισμένες προσεγγίσεις σε εθνικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά την πιστοποίηση και την ενδοενωσιακή μεταφορά αμυντικών προϊόντων και την απόδοση προτεραιότητας σε παραγγελίες για στρατιωτικούς σκοπούς, ενδέχεται να έχουν σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων, ιδίως επειδή δημιουργούν εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο, και να επιδεινώσουν τις συνολικές ελλείψεις και διαταραχές στις αλυσίδες εφοδιασμού.

(76) Λαμβάνοντας υπόψη τις εν λόγω προκλήσεις, κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο να θεσπιστεί ενωσιακό καθεστώς ασφάλειας του εφοδιασμού που να αποβλέπει στην ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να καταστεί ανθεκτική έναντι τυχόν κλυδωνισμών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό: να προβλεφθούν μέτρα συντονισμού και να υπάρξει προετοιμασία και απόκριση έναντι του αντικτύπου μελλοντικών κρίσεων εφοδιασμού στην εσωτερική αγορά αμυντικών προϊόντων· να διασφαλιστεί ο εφοδιασμός με αμυντικά προϊόντα, κατασκευαστικά στοιχεία και πρώτες ύλες αυτών, και με τυχόν προϊόντα και υπηρεσίες κρίσιμα για την παραγωγή τους, των οποίων η διαθεσιμότητα είναι απολύτως αναγκαία για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και των αλυσίδων εφοδιασμού της, και πρέπει να διασφαλίζεται για την αντιμετώπιση κρίσεων εφοδιασμού («συναφή με την κρίση προϊόντα»)· και να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων, μεταξύ άλλων προλαμβάνοντας την εμφάνιση εμποδίων σε αυτήν. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να βασίζονται στο άρθρο 114 ΣΛΕΕ.

(77) Η οδηγία 2009/81/ΕΚ αφορά, μεταξύ άλλων, τη θέσπιση κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου, το οποίο αποτελεί προϋπόθεση για τη δημιουργία ευρωπαϊκής αγοράς αμυντικού εξοπλισμού, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών προμήθειας, έτσι ώστε η ανάθεση συμβάσεων να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ασφαλείας των κρατών μελών και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΣΛΕΕ. Για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού, η οδηγία 2009/81/ΕΚ λαμβάνει ιδίως μέριμνα για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, συγκεκριμένα προβλέποντας ειδικές διατάξεις εφαρμοστέες σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης που προκύπτουν από κρίση, όπως τη συντόμευση προθεσμιών για την παραλαβή προσφορών και τη δυνατότητα χρήσης της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Ωστόσο, σε ορισμένες επείγουσες περιπτώσεις, οι κανόνες αυτοί ενδέχεται να είναι ανεπαρκείς, ιδίως όταν η επείγουσα ανάγκη που προκύπτει από την κρίση μπορεί να αντιμετωπιστεί αποκλειστικά με τη συμμετοχή δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών σε κοινή προμήθεια. Σε αυτές τις περιπτώσεις, συχνά η μόνη λύση που εγγυάται τα συμφέροντα ασφαλείας των εν λόγω κρατών μελών είναι το άνοιγμα υφιστάμενης συμφωνίας-πλαισίου σε αναθέτουσες αρχές κρατών μελών που δεν αποτελούσαν αρχικά συμβαλλόμενα μέρη της, παρόλο που η δυνατότητα αυτή δεν προβλεπόταν στην αρχική συμφωνία-πλαίσιο. Δεδομένου ότι οι δυνατότητες αυτές δεν προβλέπονται στην οδηγία 2009/81/ΕΚ κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό η δυνατότητα συμπλήρωσης των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας ή παρέκκλισης από αυτές σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης που προκύπτει από κρίση, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η συγκατάθεση της επιχείρησης που σύναψε τη συμφωνία-πλαίσιο.

(78) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τυχόν τροποποιήσεις μιας δημόσιας σύμβασης πρέπει να περιορίζονται αυστηρά σε ό,τι είναι απολύτως αναγκαίο υπό τις περιστάσεις, με παράλληλη τήρηση, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων, της διαφάνειας και της αναλογικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει, κατά το άνοιγμα συμφωνίας-πλαισίου σε αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών μελών, να είναι δυνατή η παρέκκλιση από την οδηγία 2009/81/ΕΚ με την αύξηση των ποσοτήτων που προβλέπονται στη συμφωνία-πλαίσιο κατά έως και 100 % της αξίας της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου, εφόσον η αύξηση αυτή είναι απολύτως αναγκαία για το άνοιγμα της συμφωνίας-πλαισίου στις εν λόγω αναθέτουσες αρχές. Όσον αφορά τις πρόσθετες αυτές ποσότητες, οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να απολαύουν των ίδιων όρων με την αρχική αναθέτουσα αρχή που σύναψε την αρχική συμφωνία-πλαίσιο. Επιπλέον, θα πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα διαφάνειας για τη διασφάλιση της ενημέρωσης όλων των δυνητικά ενδιαφερόμενων μερών.

(79) Τα τελευταία χρόνια, η συνεργασία των κρατών μελών στον τομέα της ασφάλειας έχει αυξηθεί, ιδίως με σκοπό τη σύγκλιση των στρατιωτικών δυνατοτήτων τους. Ενωσιακές διαδικασίες, όπως η CARD και η PESCO, αποσκοπούν ειδικότερα στην υποστήριξη της υλοποίησης των σχετικών προτεραιοτήτων μέσω του προσδιορισμού και της αξιοποίησης ευκαιριών για ενισχυμένη αμυντική συνεργασία, με σκοπό την εκπλήρωση του επιπέδου φιλοδοξίας της Ένωσης στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας. Η συνεχής επιδείνωση του γεωπολιτικού περιβάλλοντος και το έντονα ασταθές διεθνές περιβάλλον καθιστούν ακόμη πιο αναγκαία την ανάπτυξη επιχειρησιακής συνεργασίας. Για να είναι αποτελεσματική μια αμυντική συνεργασία, μπορεί να είναι αναγκαίο οι ένοπλες δυνάμεις των συνεργαζόμενων κρατών μελών να χρησιμοποιούν το ίδιο ακριβώς αμυντικό προϊόν ή, τουλάχιστον, προϊόντα τόσο παρεμφερή ώστε να είναι εναλλάξιμα. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να επιτρέπεται σε κράτος μέλος που συμμετέχει στη συγκρότηση ή προσχωρεί σε τέτοια πρωτοβουλία συνεργασίας, η οποία υπερβαίνει την απλή συνεργατική προμήθεια αμυντικών προϊόντων, να παρεκκλίνει από τις αρχές της διαφάνειας και του ανταγωνισμού και να αναθέτει χωρίς προηγούμενο διαγωνισμό ή δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού απευθείας σύμβαση στην επιχείρηση από την ΕΒΤΒΑ που παράγει το εν λόγω προϊόν, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι αναγκαίο για την υλοποίηση της σχετικής συνεργασίας στον τομέα της άμυνας.

(80) Δεδομένων του πλαισίου ασφάλειας και των υφιστάμενων και προβλέψιμων εντάσεων και σημείων συμφόρησης στην εσωτερική αγορά αμυντικών προϊόντων και στις αλυσίδες εφοδιασμού της, που προκύπτουν ιδίως από την αναντιστοιχία ανάμεσα στις περιορισμένες παραγωγικές ικανότητες της Ένωσης και την εκτίναξη της ζήτησης αφότου ξεκίνησε ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί σύνολο μέτρων που θα επιτρέψει στην Ένωση να προβλέψει, να προετοιμαστεί και να μετριάσει τους κινδύνους σοβαρών διαταραχών στον εφοδιασμό με αμυντικά προϊόντα, οι οποίοι θα επέφεραν ή πιθανώς θα επέφεραν τη θέσπιση αποκλινόντων εθνικών μέτρων με σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(81) Η ικανότητα της Ένωσης να προβλέπει και να αντιμετωπίζει κρίσεις στον εφοδιασμό με αμυντικά προϊόντα που επηρεάζουν την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εξαρτάται από τη γνώση και την εποπτεία, σε επίπεδο Ένωσης, της δομής, των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών των αλυσίδων εφοδιασμού της Ένωσης για τα εν λόγω προϊόντα. Δεδομένων της πολυπλοκότητας των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού, των υφισταμένων εντάσεων και του κινδύνου ελλείψεων κατά μήκος των εν λόγω αλυσίδων εφοδιασμού, είναι αναγκαία η πρόβλεψη μέσων για μια συνεχή συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη χαρτογράφηση και την παρακολούθηση των ενωσιακών αλυσίδων εφοδιασμού συναφών με την κρίση προϊόντων. Τα αποτελέσματα της εν λόγω χαρτογράφησης θα παρέχουν επίσης σημαντικές πληροφορίες για την ανάπτυξη ενωσιακών μέτρων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ και για την αξιολόγηση της θέσης της Ένωσης στις παγκόσμιες αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού. Η χαρτογράφηση και η παρακολούθηση θα πρέπει, στο πλαίσιο αυτό, να επικεντρώνονται σε προϊόντα των οποίων σοβαρές διαταραχές ή επικείμενος κίνδυνος τέτοιων διαταραχών θα οδηγούσαν οπωσδήποτε ή πιθανώς σε αποκλίνοντα εθνικά μέτρα με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, και συγκεκριμένα εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο.

(82) Για τους σκοπούς της χαρτογράφησης, η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίζει και να επικαιροποιεί τακτικά κατάλογο συναφών με την κρίση προϊόντων, εστιάζοντας σε πιθανές διαταραχές ή σημεία συμφόρησης που επηρεάζουν την ασφάλεια του εφοδιασμού με τα εν λόγω προϊόντα. Ο προσδιορισμός των εν λόγω προϊόντων από την Επιτροπή θα πρέπει να βασίζεται σε δεδομένα που παρέχουν τα κράτη μέλη και που απορρέουν από τον προσδιορισμό των σχετικών παραγωγικών ικανοτήτων και αλυσίδων εφοδιασμού. Προκειμένου να διασφαλίζεται η πληρότητα των συγκεντρωτικών δεδομένων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασταυρώνει τα εν λόγω δεδομένα, χρησιμοποιώντας, για τον σκοπό αυτόν, τα διαθέσιμα δεδομένα, καθώς και, εάν είναι αναγκαίο, δεδομένα που λαμβάνονται μέσω αιτημάτων εθελοντικής παροχής πληροφοριών από επιχειρήσεις.

(83) Η Επιτροπή θα πρέπει να παράσχει πλαίσιο και μεθοδολογία για τον προσδιορισμό συναφών με την κρίση προϊόντων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της χαρτογράφησης, το εν λόγω πλαίσιο και η εν λόγω μεθοδολογία θα πρέπει να καθοριστούν κατά τρόπο που να αποφεύγεται ο περιττός διοικητικός φόρτος για τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να βασίζονται σε εθνικά πλαίσια και μεθοδολογίες που ήδη υπάρχουν και που τα κράτη μέλη θα γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή. Το πλαίσιο και η μεθοδολογία θα πρέπει, κατ' αρχάς, να επικεντρώνονται στα σημεία συμφόρησης που υπάρχουν κατά μήκος των αλυσίδων εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας και, κατά δεύτερον, να οδηγούν στον προσδιορισμό των παραγωγικών ικανοτήτων και των αλυσίδων εφοδιασμού τους.

(84) Στο πλαίσιο της χαρτογράφησης, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να προσδιορίσει και να καταρτίσει κατάλογο δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης με στόχο τον εντοπισμό παραγόντων που ενδέχεται να διαταράξουν, να υπονομεύσουν ή να επηρεάσουν αρνητικά τον εφοδιασμό με τέτοια προϊόντα. Οι δείκτες αυτοί θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τις άτυπες αυξήσεις του χρόνου διεκπεραίωσης, τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών, ενδιάμεσων προϊόντων και ανθρώπινου κεφαλαίου που απαιτούνται για την κατασκευή συναφών με την κρίση προϊόντων ή κατάλληλου για την παραγωγή εξοπλισμού· την προβλεπόμενη ζήτηση· τις απότομες αυξήσεις τιμών που υπερβαίνουν τις συνήθεις διακυμάνσεις των τιμών· τα ατυχήματα, τις επιθέσεις, τις φυσικές καταστροφές ή άλλα σοβαρά γεγονότα· τις επιπτώσεις των εμπορικών πολιτικών, των δασμών, των εξαγωγικών περιορισμών, των εμπορικών φραγμών και άλλων μέτρων που σχετίζονται με το εμπόριο· καθώς και τις επιπτώσεις του κλεισίματος επιχειρήσεων, της μετεγκατάστασης ή της εξαγοράς βασικών προμηθευτών συναφών με την κρίση προϊόντων. Οι δραστηριότητες παρακολούθησης της Επιτροπής θα πρέπει να επικεντρώνονται σε αυτούς τους δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης, οι οποίοι μπορεί, εάν είναι αναγκαίο, να περιλαμβάνουν αιτήματα εθελοντικής παροχής πληροφοριών προς τους σχετικούς φορείς.

(85) Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο φόρτος για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην παρακολούθηση και να διασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται μπορούν να παρουσιαστούν συνεκτικά, η Επιτροπή θα πρέπει να προβλέψει τυποποιημένα και ασφαλή μέσα για κάθε συλλογή πληροφοριών. Τα μέσα αυτά θα πρέπει να διασφαλίζουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των συλλεγομένων πληροφοριών, διασφαλίζοντας το επιχειρηματικό απόρρητο και την κυβερνοασφάλεια. Ομοίως, προκειμένου να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος για τις εθνικές διοικήσεις, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να ζητούν από την Επιτροπή να εκτελεί τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί για τους σκοπούς της χαρτογράφησης των αλυσίδων εφοδιασμού αμυντικών προϊόντων.

(86) Με βάση τον κατάλογο των συναφών με την κρίση προϊόντων που έχουν προσδιοριστεί από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίζουν τους κύριους προμηθευτές των εν λόγω προϊόντων στην επικράτειά τους. Ο κατάλογος των εν λόγω προμηθευτών θα πρέπει να διαβιβάζεται στην Επιτροπή, ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματική και συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης. Προκειμένου να είναι σε θέση να εντοπίζουν και να υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με κάθε γεγονός που μπορεί να έχει αρνητικές και μακροχρόνιες επιπτώσεις στην έγκαιρη διαθεσιμότητα των εν λόγω προϊόντων και στον έγκαιρο εφοδιασμό με αυτά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν την ικανότητα των εν λόγω προμηθευτών να εκτελούν τις δραστηριότητές τους, βασιζόμενα σε δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης που έχει προσδιορίσει η Επιτροπή. Για τον ίδιο σκοπό, οι κύριοι προμηθευτές συναφών με την κρίση προϊόντων θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου είναι εγκατεστημένοι, εάν εντοπίζουν διαταραχές του εφοδιασμού που ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικείες δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραγωγή συναφών με την κρίση προϊόντων.

(87) Ως μέρος του πλαισίου ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να διενεργεί και να συντονίζει δοκιμές και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων, με βάση ιδίως τις συμβουλές του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας σχετικά με θέματα κρίσιμης σημασίας για τις αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα μπορούσε να αναπτύξει σενάρια και παραμέτρους που να αποτυπώνουν τους ιδιαίτερους κινδύνους που συνδέονται με κρίση στον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ετοιμότητα όλων των σχετικών φορέων για την αντιμετώπιση κρίσεων, είναι αναγκαίο να απευθύνεται κάλεσμα σε όλα τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, στον Ύπατο Εκπρόσωπο, στον ΕΟΑ και σε άλλους σχετικούς φορείς, για εθελούσια συμμετοχή στις εν λόγω προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα μπορούσε να διευκολύνει και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη στρατηγικών ετοιμότητας για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών για την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους ισχύοντες περιορισμούς σε δυσχερείς συνθήκες σε καταστάσεις κρίσης. Δεδομένου του ευαίσθητου χαρακτήρα των πληροφοριών που σχετίζονται με σημεία συμφόρησης στις αλυσίδες εφοδιασμού όσον αφορά τα συμφέροντα ασφαλείας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, τα αποτελέσματα των εν λόγω προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων θα πρέπει να αποτελούν διαβαθμισμένες πληροφορίες.

(88) Η έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά την ταυτότητα των αρχών πιστοποίησης και τις διαδικασίες πιστοποίησης αμυντικών προϊόντων εντός της Ένωσης έχει ως αποτέλεσμα περιορισμένη δια-πιστοποίηση των αμυντικών προϊόντων και συνακόλουθα τον περαιτέρω κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων, ιδίως σε περιόδους κρίσεων εφοδιασμού, όπως καταδεικνύεται από την κρίση στον εφοδιασμό με πυρομαχικά του 2023. Ως εκ τούτου, ως μέρος του πλαισίου ετοιμότητας, είναι αναγκαίο να αυξηθεί η διαφάνεια όσον αφορά τις εθνικές διαδικασίες πιστοποίησης και να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών πιστοποίησης, με σκοπό τη διευκόλυνση της δια-πιστοποίησης αμυντικών προϊόντων και την προώθηση της κυκλοφορίας των εν λόγω προϊόντων στην εσωτερική αγορά. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει και να επικαιροποιεί κατάλογο των εθνικών αρχών πιστοποίησης.

(89) Προκειμένου να περιοριστούν οι ελλείψεις στον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα, είναι αναγκαίο να επιταχυνθεί η ενίσχυση των εγκαταστάσεων παραγωγής που σχετίζονται με την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων, ιδίως με τη διασφάλιση αποτελεσματικής και έγκαιρης διοικητικής επεξεργασίας κάθε αίτησης που σχετίζεται με τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία των εν λόγω εγκαταστάσεων. Για αυτόν τον λόγο, οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αιτήσεις αυτές τυγχάνουν της ταχύτερης δυνατής, από νομικής άποψης, επεξεργασίας.

(90) Για να είναι σε θέση η ΕΕ να μετριάζει τον κίνδυνο εμφάνισης κρίσης εφοδιασμού, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να ειδοποιούν το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας όταν περιέρχεται στην αντίληψή τους κίνδυνος σοβαρής διαταραχής του εφοδιασμού με συναφή με την κρίση προϊόντα ή όταν διαθέτουν συγκεκριμένες και αξιόπιστες πληροφορίες περί πραγμάτωσης τυχόν άλλου σχετικού παράγοντα κινδύνου ή συμβάντος. Προκειμένου να διασφαλιστεί συντονισμένη προσέγγιση με σκοπό τον μετριασμό του εν λόγω κινδύνου, η Επιτροπή θα πρέπει, όταν αντιλαμβάνεται τέτοιον κίνδυνο, να προβαίνει σε προληπτικές ενέργειες, όπως στη σύγκληση έκτακτης συνεδρίασης του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, ώστε να συζητηθούν η σοβαρότητα των πιθανών διαταραχών, καθώς και πιθανές αποκρίσεις, και, κατά περίπτωση, στη διαβούλευση με σχετικές τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς με σκοπό την αναζήτηση συνεργατικών λύσεων για την αποφυγή ή την αντιμετώπιση διαταραχών στις αλυσίδες εφοδιασμού, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις.

(91) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να προβλέπει μέσα για την αποτελεσματική και συντονισμένη αντιμετώπιση κρίσης εφοδιασμού που επίκειται ή έχει προκύψει. Λόγω της ανάγκης να έχουν προβλεφθεί στοχευμένα μέτρα ανάλογα με το αν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ή επικείμενος σχετικός κίνδυνος, αφορούν συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα ή συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει επομένως να προβλέπει δύο διαφορετικές καταστάσεις κρίσης εφοδιασμού.

(92) Η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού θα πρέπει να ενεργοποιείται βάσει συγκεκριμένων και αξιόπιστων αποδεικτικών στοιχείων, σε περίπτωση σοβαρών διαταραχών ή επικείμενου κινδύνου για τέτοιες διαταραχές στην παροχή συναφών με την κρίση προϊόντων, και όταν οι εν λόγω σοβαρές διαταραχές ή ο επικείμενος κίνδυνος διαταραχών οδηγούν ή είναι πιθανό να οδηγήσουν στη θέσπιση αποκλινόντων εθνικών μέτρων όσον αφορά συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα, με αποτέλεσμα να επέλθουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ιδίως εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο των εν λόγω συναφών με την κρίση προϊόντων.

(93) Η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια θα πρέπει να ενεργοποιείται σε περίπτωση σοβαρών διαταραχών ή επικείμενου κινδύνου για τέτοιες διαταραχές στην παροχή αμυντικών προϊόντων, και όταν οι εν λόγω σοβαρές διαταραχές ή ο επικείμενος κίνδυνος διαταραχών οδηγούν ή είναι πιθανό να οδηγήσουν στη θέσπιση αποκλινόντων εθνικών μέτρων όσον αφορά συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα, με αποτέλεσμα να επέλθουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ιδίως εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο των εν λόγω συναφών με την κρίση προϊόντων. Όταν η Επιτροπή αξιολογεί αν πληρούνται οι όροι για την ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αν έχει προσδιοριστεί κρίση στον τομέα της ΚΕΠΠΑ που επηρεάζει τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως αν κράτος μέλος έχει ενεργοποιήσει τη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 7 ΣΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα μπορούσε να λαμβάνει υπόψη αν έχει επίσης προσδιοριστεί τέτοια κρίση στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ.

(94) Λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα της απόφασης για ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού ή της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, η οποία οφείλεται ιδίως στις πιθανές συνέπειες των μέτρων που ενδέχεται να ληφθούν για την αντιμετώπισή της, συμπεριλαμβανομένου του σημαντικού αντικτύπου που ενδέχεται να έχουν τα εν λόγω μέτρα στις ιδιωτικές επιχειρήσεις στην Ένωση, θα πρέπει να ανατεθεί στο Συμβούλιο η εξουσία έκδοσης εκτελεστικής πράξης για την ενεργοποίηση, την παράταση και τη λήξη των καταστάσεων κρίσης εφοδιασμού. Για να διασφαλιστεί ότι η απάντηση σε επίπεδο Ένωσης προσαρμόζεται στη φύση της κρίσης εφοδιασμού, το Συμβούλιο θα πρέπει επίσης να καθορίσει ποια από τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ενεργοποιηθούν για την αντιμετώπιση της εν εξελίξει κρίσης εφοδιασμού και θα πρέπει να μπορεί να προσδιορίσει για ποια συναφή με την κρίση προϊόντα θα πρέπει να ενεργοποιηθούν τα εν λόγω μέτρα.

(95) Προκειμένου να καταστούν δυνατές σε σχεδόν πραγματικό χρόνο επακριβείς αξιολογήσεις του χαρακτήρα και της σοβαρότητας της κρίσης εφοδιασμού και του αν είναι αναγκαία η εφαρμογή μέτρων απόδοσης προτεραιότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση, όταν αυτό προβλέπεται σε εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου στο πλαίσιο της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού ή της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, να απευθύνει αιτήματα παροχής πληροφοριών στους οικονομικούς φορείς που συμβάλλουν στην παραγωγή των συγκεκριμένων συναφών με την κρίση προϊόντων. Τα εν λόγω αιτήματα παροχής πληροφοριών θα πρέπει να απευθύνονται μόνον όταν οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν επαρκούν και θα πρέπει να περιορίζονται σε πληροφορίες σχετικά με παραγωγικές δυνατότητες, παραγωγικές δυναμικότητες ή πιθανές πρωτογενείς διαταραχές. Λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα των πληροφοριών που ενδέχεται να ζητηθούν, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα και οι ζητούμενες πληροφορίες θα πρέπει να διοχετεύονται μέσω του εν λόγω κράτους μέλους. Όταν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος συμφωνήσει με την υποβολή του εν λόγω αιτήματος παροχής πληροφοριών, θα πρέπει να είναι σε θέση να αποφασίσει αν θα υποβληθεί απευθείας στον οικείο οικονομικό φορέα και να ενημερώσει σχετικά την Επιτροπή. Είναι επίσης σημαντικό να περιέρχονται σε γνώση της Επιτροπής τα αιτήματα τρίτων χωρών σχετικά με δραστηριότητες οικονομικών φορέων εγκατεστημένων στην Ένωση που αφορούν τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα, καθώς τα εν λόγω αιτήματα παροχής πληροφοριών θα μπορούσαν να οδηγήσουν τις εν λόγω τρίτες χώρες να λάβουν μέτρα απόδοσης προτεραιότητας, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τον εφοδιασμό της Ένωσης με τα εν λόγω προϊόντα και την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ως εκ τούτου, ο οικείος οικονομικός φορέας θα πρέπει να ενημερώνει σε εύθετο χρόνο το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του, το οποίο θα πρέπει με τη σειρά του να ενημερώνει την Επιτροπή, ώστε να καθίσταται δυνατό για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και την Επιτροπή να ζητούν από τον οικείο οικονομικό φορέα την παροχή πληροφοριών παρόμοιων με αυτές που ζητήθηκαν από την τρίτη χώρα.

(96) Σε περιπτώσεις σοβαρών και επίμονων ελλείψεων ή εξαιρετικά υψηλής ζήτησης συναφών με την κρίση προϊόντων, οι οποίες ενέχουν άμεσο κίνδυνο να επιφέρουν ή επιφέρουν σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η λήψη μέτρων απόδοσης προτεραιότητας σε επίπεδο Ένωσης τα οποία αποσκοπούν στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας συναφών με την κρίση προϊόντων θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων και των αλυσίδων εφοδιασμού της. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί, στο πλαίσιο αυτό, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, αιτήματα με διαβάθμιση προτεραιότητας προς διευκόλυνση του εφοδιασμού τόσο με συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα όσο και με συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα, καθώς και παραγγελίες με διαβάθμιση προτεραιότητας για τη διασφάλιση του εφοδιασμού με συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα. Τα εν λόγω μέτρα απόδοσης προτεραιότητας θα πρέπει να ενεργοποιούνται από το Συμβούλιο.

(97) Τα αιτήματα με διαβάθμιση προτεραιότητας θα πρέπει να συνιστούν αιτήματα που υποβάλλει η Επιτροπή, κατόπιν πρωτοβουλίας κράτους μέλους, προς σχετικούς οικονομικούς φορείς εγκατεστημένους στην Ένωση για την αποδοχή παραγγελιών συναφών με την κρίση προϊόντων ή την απόδοση προτεραιότητας σε παραγγελίες συναφών με την κρίση προϊόντων. Ως μέσο έσχατης ανάγκης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού μπορούν να συνεχίσουν να λειτουργούν σε περίοδο κρίσης εφοδιασμού, και μόνον όταν είναι αναγκαίο και αναλογικό για τον σκοπό αυτόν, τα εν λόγω αιτήματα με διαβάθμιση προτεραιότητας θα πρέπει να αποσκοπούν στη στήριξη κράτους μέλους που αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά είτε την υποβολή παραγγελίας είτε την εκτέλεση σύμβασης για τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αρνηθούν να υποβληθούν σε αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας. Κατά την υποβολή αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον πιθανό αρνητικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και τον κίνδυνο επιδείνωσης στρεβλώσεων της αγοράς. Επιπλέον, η επιλογή των αποδεκτών και των δικαιούχων των αιτημάτων με διαβάθμιση προτεραιότητας δεν θα πρέπει να δημιουργεί διακρίσεις.

(98) Δεδομένης της αυξημένης επιδείνωσης στο πλαίσιο της ασφάλειας της Ένωσης, η οποία συνδέεται με τη συνεχιζόμενη και εντεινόμενη απειλή της Ρωσίας στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της κατά της Ουκρανίας, ζωτική σημασία έχει να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την υποβολή παραγγελίας ή την εκτέλεση σύμβασης που σχετίζεται με την προμήθεια αμυντικών προϊόντων, ιδίως όταν οι δυσκολίες αυτές προκύπτουν από διαταραχές στην παροχή συναφών με την κρίση προϊόντων που δεν είναι αμυντικά προϊόντα. Πράγματι, όταν τα συναφή με την κρίση προϊόντα είναι προϊόντα διπλής χρήσης ή μη στρατιωτικά προϊόντα, οι αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανταγωνισμό από αλυσίδες μη αμυντικού εφοδιασμού, οι οποίες διαθέτουν σημαντικά ισχυρότερη αγοραστική δύναμη όταν προσπαθούν να αποκτήσουν πρόσβαση στα εν λόγω συναφή με την κρίση προϊόντα. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί πρόσθετο μέσο έσχατης ανάγκης, για περιπτώσεις στις οποίες η παραγωγή τέτοιων συναφών με την κρίση προϊόντων που δεν είναι αμυντικά προϊόντα ή ο εφοδιασμός με αυτά δεν μπορεί να επιτευχθεί με οποιοδήποτε άλλο μέτρο, συμπεριλαμβανομένου αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας. Επομένως, οι παραγγελίες με διαβάθμιση προτεραιότητας θα πρέπει να δίνουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να υποχρεώνει τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση να παράγουν ή να προμηθεύουν ορισμένα συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα, αφού λάβει την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα και του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η δομή εκτελεστικής διαχείρισης του οικονομικού φορέα. Η Επιτροπή δεν θα πρέπει να υποβάλλει παραγγελίες με διαβάθμιση προτεραιότητας όταν ο οικονομικός φορέας δεν είναι σε θέση να εκτελέσει την παραγγελία, ακόμη και αν της έχει δοθεί προτεραιότητα, είτε λόγω ανεπαρκούς παραγωγικής δυνατότητας ή παραγωγικής ικανότητας είτε για τεχνικούς λόγους, ή επειδή θα επέφερε υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση και θα συνεπαγόταν ιδιαίτερες δυσκολίες για τον οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένου σημαντικού κινδύνου όσον αφορά την επιχειρησιακή συνέχεια. Όταν τέτοιοι λόγοι προκύπτουν μετά την έκδοση από την Επιτροπή εκτελεστικής πράξης με την οποία οικονομικός φορέας υπόκειται σε τυχόν παραγγελία ή αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας, ο εν λόγω οικονομικός φορέας θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή την τροποποίηση της εν λόγω εκτελεστικής πράξης.

(99) Παραγγελία ή αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας θα πρέπει να υποβάλλεται βάσει αντικειμενικών, πραγματικών, μετρήσιμων και τεκμηριωμένων δεδομένων. Θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα των επιχειρήσεων και το κόστος και την προσπάθεια που απαιτούνται για κάθε αλλαγή στην ακολουθία παραγωγής. Η υποχρέωση εκτέλεσης του αιτήματος ή της παραγγελίας με διαβάθμιση προτεραιότητας, όταν γίνεται δεκτή ή επιβάλλεται, θα πρέπει να υπερισχύει των υποχρεώσεων εκτέλεσης βάσει του ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου. Όταν το αντικείμενο ενός αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας αφορά αμυντικό προϊόν, το αίτημα θα πρέπει να προσδιορίζει το πεδίο των συμβατικών υποχρεώσεων έναντι των οποίων θα πρέπει να έχει προτεραιότητα. Κάθε αίτημα ή παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας θα πρέπει να γίνεται σε δίκαιη και λογική τιμή. Θα πρέπει να είναι δυνατός ο υπολογισμός της τιμής αυτής βάσει των ισχυουσών τιμών των τελευταίων ετών, με την επιφύλαξη ότι οποιαδήποτε αύξηση ή μείωση θα αιτιολογείται, για παράδειγμα με τη συνεκτίμηση του πληθωρισμού ή του κόστους των εισροών. Δεδομένης της σημασίας που έχει η διασφάλιση του εφοδιασμού με συναφή με την κρίση προϊόντα, τα οποία είναι απαραίτητα για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και των αλυσίδων εφοδιασμού της, η συμμόρφωση με την υποχρέωση εκτέλεσης αιτήματος ή παραγγελίας με διαβάθμιση προτεραιότητας δεν θα πρέπει να συνεπάγεται ευθύνη τρίτων για ζημίες που μπορεί να προκύψουν από οποιαδήποτε παραβίαση των συμβατικών υποχρεώσεων που διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους, στον βαθμό που η παραβίαση των συμβατικών υποχρεώσεων ήταν αναγκαία για τη συμμόρφωση με την απαιτούμενη απόδοση προτεραιότητας. Οι οικονομικοί φορείς στους οποίους ενδέχεται να απευθυνθεί αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν, στους όρους των εμπορικών τους συμβάσεων, τις πιθανές συνέπειες ενός αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας.

(100) Όταν ο οικονομικός φορέας έχει αποδεχθεί ρητά αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας και η Επιτροπή έχει εκδώσει εκτελεστική πράξη μετά την εν λόγω αποδοχή, ή όταν με εκτελεστική πράξη της Επιτροπής έχει επιβληθεί στον οικονομικό φορέα παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας, ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να συμμορφώνεται με όλους τους όρους της εν λόγω εκτελεστικής πράξης. Η μη συμμόρφωση του οικονομικού φορέα με τους όρους που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη θα πρέπει να συνεπάγεται την απώλεια του οφέλους από την άρση της συμβατικής ευθύνης. Όταν η μη συμμόρφωση είναι εσκεμμένη ή οφείλεται σε βαριά αμέλεια, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να επιβάλλει στον οικονομικό φορέα πρόστιμο ή περιοδική χρηματική ποινή, με την επιφύλαξη της αρχής της αναλογικότητας. Η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη κάθε δεόντως εμπεριστατωμένη αιτιολογία που προβάλλει ο οικονομικός φορέας προκειμένου να αποφασίσει αν η επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών κρίνεται αναγκαία και αναλογική.

(101) Στην εξαιρετική περίσταση που οικονομικός φορέας εγκατεστημένος στην Ένωση υπόκειται σε μέτρο που συνεπάγεται παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας ή αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας για συναφές με την κρίση προϊόν από τρίτη χώρα, θα πρέπει να ενημερώνει την Επιτροπή, προκειμένου αυτή να αποφαίνεται τεκμηριωμένα αν το λόγω μέτρο θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ασφάλεια του εφοδιασμού με συναφή με την κρίση προϊόντα και στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, καθώς και σχετικά με κάθε ενδεδειγμένη ενέργεια που ενδεχομένως πρέπει να αναληφθεί ως απάντηση στο εν λόγω μέτρο.

(102) Το αίτημα ή η υποχρέωση απόδοσης προτεραιότητας στην παραγωγή ορισμένων προϊόντων ή τον εφοδιασμό με αυτά δεν θίγει δυσανάλογα την επιχειρηματική ελευθερία και τη συμβατική ελευθερία, οι οποίες προστατεύονται από το άρθρο 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»), και το δικαίωμα ιδιοκτησίας που ορίζεται στο άρθρο 17 του Χάρτη. Σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη, κάθε περιορισμός στην άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών, καθώς και να υπόκειται στην αρχή της αναλογικότητας.

(103) Όταν ενεργοποιείται η σχετιζόμενη με την ασφάλεια κατάσταση κρίσης εφοδιασμού, θα πρέπει να είναι διαθέσιμα και τα μέτρα που προβλέπονται στο πλαίσιο της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού, εφόσον κρίνεται σκόπιμο από το Συμβούλιο και εφόσον προσδιορίζονται στην εκτελεστική πράξη με την οποία ενεργοποιείται η σχετιζόμενη με την ασφάλεια κατάσταση κρίσης εφοδιασμού.

(104) Οι ενδοενωσιακές μεταφορές αμυντικών προϊόντων ρυθμίζονται με την οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([30]), η οποία αποσκοπεί στην απλούστευση των εν λόγω μεταφορών προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων. Όπως τεκμηριώνεται από προηγούμενες αξιολογήσεις της εν λόγω οδηγίας, η χορήγηση a priori συνολικών και ατομικών αδειών μεταφοράς παραμένει σε μεγάλο βαθμό ο κανόνας για τη διακίνηση αμυντικών προϊόντων εντός της εσωτερικής αγοράς και ο μέσος χρόνος διεκπεραίωσης των αιτήσεων ενίοτε διαφέρει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Κατά τη διάρκεια κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, και όταν το Συμβούλιο το κρίνει αναγκαίο, το Συμβούλιο θα πρέπει να μπορεί να εκδώσει εκτελεστική πράξη που ενεργοποιεί την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια για τον καθορισμό χρονοδιαγράμματος εντός του οποίου οι ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές θα πρέπει να εξετάζουν τις αιτήσεις, αφού τις παραλάβουν εξ ολοκλήρου, προκειμένου να διευκολυνθεί περαιτέρω η κυκλοφορία των εν λόγω προϊόντων στην εσωτερική αγορά, και το οποίο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στη διευκόλυνση των ενδοενωσιακών μεταφορών συναφών με την κρίση προϊόντων στο πλαίσιο κρίσης εφοδιασμού. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι κράτος μέλος που επιβάλλει εξαγωγικούς περιορισμούς σε κατασκευαστικά στοιχεία τα οποία είναι συναφή με την κρίση προϊόντα και τα οποία θεωρεί ευαίσθητα κατά την έννοια της οδηγίας 2009/43/ΕΚ δεν θα πρέπει να απαιτεί περαιτέρω άδειες για την ενδοενωσιακή μεταφορά των σχετικών κατασκευαστικών στοιχείων, όταν ο παραλήπτης υποβάλλει δήλωση χρήσης στην οποία δηλώνει ότι τα κατασκευαστικά στοιχεία που υπόκεινται στην εν λόγω άδεια μεταφοράς είναι ενσωματωμένα ή πρόκειται να ενσωματωθούν σε αμυντικά προϊόντα και ως τέτοια δεν μπορούν να μεταφερθούν ή να εξαχθούν. Το μέτρο αυτό δεν θα πρέπει να θίγει τους υφιστάμενους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες που διέπουν τη μεταφορά και την εξαγωγή αμυντικών προϊόντων.

(105) Δεδομένου ότι η πιστοποίηση των αμυντικών προϊόντων είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων, ιδίως κατά τη διάρκεια κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθιστά δυνατή, εκτός από την επιτάχυνση των υφισταμένων εθνικών διαδικασιών, την υποχρεωτική αμοιβαία αναγνώριση ενός συναφούς με την κρίση αμυντικού προϊόντος που έχει πιστοποιηθεί νόμιμα σε κράτος μέλος.

([30]) Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

(106) Επιπλέον των άλλων μέτρων που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό για την αντιμετώπιση κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει, όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί τα εν λόγω μέτρα, να εξετάζουν κατά περίπτωση τη χρήση σχετικών με την άμυνα εξαιρέσεων ή παρεκκλίσεων δυνάμει του εθνικού και του εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου για τους σκοπούς της χορήγησης αδειών που αφορούν τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων ή με σκοπό να διασφαλιστεί η συνέχεια της παραγωγής τέτοιων προϊόντων, εάν κρίνουν ότι η χρήση των εν λόγω εξαιρέσεων ή παρεκκλίσεων θα διευκολύνει την ασφάλεια εφοδιασμού συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων. Αυτό θα μπορούσε να ισχύει ιδίως για διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που αφορούν ζητήματα περιβάλλοντος, υγείας και ασφάλειας και που είναι απολύτως απαραίτητες για τη βελτίωση της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, καθώς και για την επίτευξη βιώσιμης και ασφαλούς ανάπτυξης. Δεδομένου ότι μια κρίση εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια χαρακτηρίζεται από εμπόδια στην κυκλοφορία συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά, είναι σκόπιμο να επιτρέπεται, σε τέτοιες περιπτώσεις, η χρηματοδοτική στήριξη δράσεων καινοτομίας στο πλαίσιο του προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατή η ιδιαίτερα ταχεία διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων στην αγορά. Η στήριξη τέτοιων δράσεων θα συμβάλει πράγματι στην αντιμετώπιση των σχετικών εμποδίων, ιδίως επειδή καθιστά δυνατή τη σημαντική συντόμευση του χρόνου διεκπεραίωσης της παράδοσης αμυντικών προϊόντων ή τη μαζική παραγωγή τέτοιων προϊόντων. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, όταν ενεργοποιεί την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, να καθιστά τις εν λόγω δράσεις καινοτομίας επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος.

(107) Η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να μπορεί να επιβάλλεται μέσω προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να καθοριστούν κατάλληλα επίπεδα προστίμων για μη συμμόρφωση με αιτήματα παροχής πληροφοριών, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας και την υποχρέωση κοινοποίησης που ισχύει όταν οικονομικός φορέας εγκατεστημένος στην Ένωση υπόκειται σε μέτρο απόδοσης προτεραιότητας τρίτης χώρας, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών επιπέδων σοβαρότητας της μη συμμόρφωσης μεταξύ των δύο υποχρεώσεων και με διαφορετικά ανώτατα όρια για τις ΜΜΕ. Επιπλέον, θα πρέπει να καθοριστούν περιοδικές χρηματικές ποινές για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση αποδοχής και εκτέλεσης παραγγελιών με διαβάθμιση προτεραιότητας, οι οποίες θα πρέπει να είναι αναλογικές, με διαφορετικά ανώτατα όρια για τις ΜΜΕ. Θα πρέπει να ισχύουν προθεσμίες παραγραφής για την επιβολή προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών, επιπλέον των προθεσμιών παραγραφής για την επιβολή των κυρώσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς το δικαίωμα ακρόασης.

(108) Μία από τις προκλήσεις που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης της COVID-19 ήταν η έλλειψη δικτύου για τη διασφάλιση της ετοιμότητας, καθώς και η ανεπάρκεια της ανταλλαγής πληροφοριών και του συντονισμού όσον αφορά τα μέτρα απόκρισης μεταξύ των κρατών μελών, αφενός, και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, αφετέρου. Ως εκ τούτου, η επίτευξη του στόχου που επιδιώκεται με τον παρόντα κανονισμό για την προετοιμασία και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων μελλοντικών κρίσεων εφοδιασμού στην εσωτερική αγορά αμυντικών προϊόντων θα πρέπει να υποστηρίζεται από μηχανισμό διακυβέρνησης. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συστήσει Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, με σκοπό τη διευκόλυνση της συνεργασίας, της ανταλλαγής πληροφοριών και της απρόσκοπτης, αποτελεσματικής και εναρμονισμένης εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, με στόχο την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας θα πρέπει να απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής. Δεδομένου ότι η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων σε περιόδους κρίσης εφοδιασμού ή η προετοιμασία για τέτοιες κρίσεις εφοδιασμού απαιτεί να λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα των κρατών μελών να αναπτύσσουν, να αποκτούν και να διαχειρίζονται τις αμυντικές τους δυνατότητες και να ενισχύουν την αμυντική τους ετοιμότητα, είναι σκόπιμο η Επιτροπή και το κράτος μέλος που ασκεί την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου να συμπροεδρεύουν του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας. Επιπλέον, δεδομένης της συμβολής του καθεστώτος ασφάλειας του εφοδιασμού στην ικανότητα της Ένωσης να υπερασπίζεται τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνάς της, ο Ύπατος Εκπρόσωπος και ο ΕΟΑ θα πρέπει επίσης να είναι μέλη του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας. Ειδικότερα, το σκέλος των εν εξελίξει εργασιών του ΕΟΑ σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα θα μπορούσε να φανεί χρήσιμο για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Ο ΕΟΑ διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στο πεδίο της συνδεόμενης με τον τομέα της άμυνας ασφάλειας του εφοδιασμού. Επίσης, συνάγει πληροφορίες σχετικά με σημεία συμφόρησης που επηρεάζουν τις αλυσίδες εφοδιασμού αμυντικών προϊόντων. Ως εκ τούτου, ο ΕΟΑ θα πρέπει να είναι σε θέση να ανταλλάσσει απόψεις και εμπειρογνωσία, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, πράγμα που θα συμβάλει στην προετοιμασία έναντι των επιπτώσεων των κρίσεων εφοδιασμού στην εσωτερική αγορά αμυντικών προϊόντων και στην αντιμετώπισή τους. Οι συνδεδεμένες χώρες θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να γίνουν μέλη του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα πρέπει να προσκαλούνται ως παρατηρητές στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας αναμένεται να διευκολύνει τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών και να παρέχει συστάσεις στην Επιτροπή και να την επικουρεί για την εφαρμογή των μηχανισμών που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό και που αποσκοπούν στη κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, ιδίως με την πρόβλεψη, την προετοιμασία, την πρόληψη και την αντιμετώπιση κρίσεων στον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα.

(109) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή όσον αφορά την έγκριση προγραμμάτων εργασίας για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων σε επίπεδο χρηματοδότησης και των εφαρμοστέων όρων χρηματοδότησης, τη χορήγηση χρηματοδότησης για συγκεκριμένες δράσεις, τη θέσπιση SEAP, τον προσδιορισμό και την αναβάθμιση συναφών με την κρίση προϊόντων, την κατάρτιση και διατήρηση καταλόγου εθνικών αρχών πιστοποίησης, μέτρα απόδοσης προτεραιότητας και την επιβολή κυρώσεων. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του αμυντικού τομέα, ιδίως η ευθύνη των κρατών μελών, των συνδεδεμένων χωρών ή της Ουκρανίας για τη διαδικασία προγραμματισμού και απόκτησης. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([31]).

(110) Θα πρέπει να είναι δυνατόν να προσκαλούνται εκπρόσωποι της Ουκρανίας σε συνεδριάσεις της επιτροπής, όταν η συμβολή τους είναι αναγκαία σε σχέση με εκτελεστικά μέτρα που αφορούν την Ουκρανία, όπως οι εκτελεστικές πράξεις που σχετίζονται με το μέσο στήριξης της Ουκρανίας. Έτσι, οι εν λόγω εκπρόσωποι θα έχουν τη δυνατότητα να διατυπώνουν τις απόψεις τους και να απαντούν σε ερωτήσεις των κρατών μελών. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται να παρίστανται στις διαβουλεύσεις ούτε να συμμετέχουν στις ψηφοφορίες της επιτροπής.

(111) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης, ιδίως των άρθρων 101 έως 109 ΣΛΕΕ και των νομικών πράξεων που θέτουν σε εφαρμογή τα εν λόγω άρθρα.

(112) Η ενωσιακή χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καλύπτει μόνο τις δαπάνες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας και δεν μπορεί να καλύπτει τις δαπάνες που προκύπτουν από την ΚΕΠΠΑ. Κατά συνέπεια, η ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας δεν θα πρέπει να καλύπτει τις δαπάνες για την αγορά και τη συντήρηση αμυντικών προϊόντων για στρατιωτικούς ή αμυντικούς σκοπούς, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της δημιουργίας, της διαχείρισης και της διατήρησης δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας. Ωστόσο, η ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας θα πρέπει να είναι δυνατόν να καλύπτει τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της αγοράς ή της συντήρησης τέτοιων προϊόντων όταν οι εν λόγω δαπάνες είναι αναγκαίες για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ ή για την ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ, ιδίως μη επαναλαμβανόμενα έξοδα.

(113) Σύμφωνα με το άρθρο 241 ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να διεξαγάγει τις κατά την άποψή του πρόσφορες έρευνες για την πραγματοποίηση των κοινών σκοπών και να του υποβάλει τις κατάλληλες προτάσεις. Η Επιτροπή θα εξετάζει άμεσα και ενδελεχώς τυχόν αιτήματα υποβολής προτάσεων.

(114) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του ιδιαίτερου χαρακτήρα της πολιτικής ασφαλείας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών.

(115) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τους υφιστάμενους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες σχετικά με την εξαγωγή αμυντικών προϊόντων και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2009/43/ΕΚ.

(116) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της τεχνολογικής υπεροχής, της καινοτομίας, της ετοιμότητας, της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας, της ολοκλήρωσης και της προετοιμασίας της ΕΒΤΒΑ, διασφαλίζοντας την έγκαιρη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων και τον έγκαιρο εφοδιασμό με αυτά, και συμβάλλοντας στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ, δεν μπορεί να εκπληρωθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορεί, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λαμβάνει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

(117) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η έναρξη της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού το συντομότερο δυνατό, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του, θα πρέπει να τεθεί επειγόντως σε ισχύ,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

([31]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

*Άρθρο 1*

**Γενικοί στόχοι και αντικείμενο**

1. Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στην ενίσχυση της τεχνολογικής υπεροχής, της καινοτομίας, της ετοιμότητας, της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας, της ολοκλήρωσης και της προετοιμασίας της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας (ΕΒΤΒΑ), διασφαλίζοντας την έγκαιρη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων και τον έγκαιρο εφοδιασμό με αυτά, και συμβάλλοντας στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας («ουκρανική ΒΤΒΑ»).

2. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει προϋπολογισμό για την περίοδο από το 2025 έως το 2027 και τα ακόλουθα:

1) το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία («πρόγραμμα»), το οποίο περιλαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ανταποκρισιμότητας και της ικανότητας της ΕΒΤΒΑ όπως καθορίζεται στο κεφάλαιο ΙΙ·

2) το μέσο στήριξης της Ουκρανίας, ένα πρόγραμμα συνεργασίας με την Ουκρανία με σκοπό την ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ, λαμβανομένης υπόψη της ενδεχόμενης μελλοντικής ενσωμάτωσης της ουκρανικής ΒΤΒΑ στην ΕΒΤΒΑ, όπως καθορίζεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ·

3) νομικό πλαίσιο για τα ευρωπαϊκά αμυντικά έργα κοινού ενδιαφέροντος (EDPCI), όπως καθορίζεται στο κεφάλαιο IV·

4) ευρωπαϊκό μηχανισμό στρατιωτικών πωλήσεων, όπως καθορίζεται στο κεφάλαιο V·

5) νομικό πλαίσιο για ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμών (SEAP), κατά τα καθοριζόμενα στο κεφάλαιο VI·

6) νομικό πλαίσιο για την προετοιμασία έναντι των επιπτώσεων των κρίσεων εφοδιασμού στην εσωτερική αγορά, όπως καθορίζεται στο κεφάλαιο VII, και την αντιμετώπισή τους, με στόχο:

   α) την ασφάλεια του εφοδιασμού με συναφή με την κρίση προϊόντα· και

   β) την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αμυντικών προϊόντων, μεταξύ άλλων με την πρόληψη της ανάκυψης εμποδίων σε αυτήν.

3. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την αποκλειστική αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους όσον αφορά την εθνική του ασφάλεια, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), ούτε το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους να προστατεύει τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

*Άρθρο 2*

**Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «συμφωνία προαγοράς»: δημόσια σύμβαση με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς, η οποία αποσκοπεί στη στήριξη της ταχείας ανάπτυξης ή παραγωγής ενός προϊόντος και δυνάμει της οποίας το δικαίωμα αγοράς συγκεκριμένου αριθμού προϊόντων σε δεδομένο χρονικό διάστημα και σε δεδομένη τιμή υπόκειται στην προχρηματοδότηση μέρους του αρχικού κόστους που επωμίζονται οι οικείοι οικονομικοί φορείς· παρότι η συμφωνία προαγοράς είναι νομικά δεσμευτική για τις συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές και για τον ανάδοχο, απαιτείται η σύναψη συμβάσεων με τους οικείους αναδόχους για την περαιτέρω εκτέλεσή της·

2) «οντότητα άλλης τρίτης χώρας»: νομική οντότητα η οποία είναι εγκατεστημένη σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα πλην της Ουκρανίας ή νομική οντότητα εγκατεστημένη στην Ένωση, στην Ουκρανία ή σε συνδεδεμένη χώρα, της οποίας όμως οι δομές εκτελεστικής διαχείρισης βρίσκονται σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα πλην της Ουκρανίας·

3) «συνδεδεμένες χώρες»: τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό σύμφωνα με τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·

4) «σημείο συμφόρησης»: παράγοντας παρακώλυσης της ομαλής λειτουργίας ενός συστήματος παραγωγής, ο οποίος διακόπτει ή επιβραδύνει σημαντικά την παραγωγή·

5) «συνδυαστική πράξη»: δράση που στηρίζεται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο συνδυαστικού μηχανισμού ή πλατφόρμας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 6) του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία συνδυάζει μη επιστρεπτέες μορφές στήριξης ή χρηματοδοτικά μέσα από τον προϋπολογισμό της Ένωσης με επιστρεπτέες μορφές στήριξης από ιδρύματα αναπτυξιακής χρηματοδότησης ή άλλα δημόσια χρηματοδοτικά ιδρύματα, ή από εμπορικά χρηματοδοτικά ιδρύματα και επενδυτές·

6) «διαβαθμισμένες πληροφορίες»: πληροφορίες ή υλικό κάθε μορφής, των οποίων η άνευ αδείας κοινολόγηση μπορεί να βλάψει ποικιλοτρόπως τα συμφέροντα της Ένωσης ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών, και που φέρουν σήμανση διαβάθμισης ΕΕ ή αντίστοιχη σήμανση διαβάθμισης, όπως θεσπίστηκε στη συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών οι οποίες ανταλλάσσονται προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([32])·

7) «αναθέτουσες αρχές»: αναθέτουσες αρχές κατά το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([33]) και κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([34])·

8) «έλεγχος»: η δυνατότητα άσκησης αποφασιστικής επιρροής σε νομική οντότητα είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω μίας ή περισσοτέρων ενδιάμεσων νομικών οντοτήτων·

9) «συναφή με την κρίση προϊόντα»: αμυντικά προϊόντα ή κατασκευαστικά στοιχεία ή πρώτες ύλες αυτών, ή τυχόν προϊόντα ή υπηρεσίες κρίσιμα για την παραγωγή τους, των οποίων η διαθεσιμότητα είναι απολύτως αναγκαία για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και των αλυσίδων εφοδιασμού της, και που πρέπει να διασφαλίζεται για την αντιμετώπιση κρίσης εφοδιασμού·

10) «δράση αμυντικής καινοτομίας»: δράση που συνίσταται πρωτίστως σε δραστηριότητες οι οποίες έχουν ως άμεσο στόχο την παραγωγή σχεδίων και ρυθμίσεων ή σχεδιασμού για νέα, τροποποιημένα ή βελτιωμένα αμυντικά προϊόντα, νέες, τροποποιημένες ή βελτιωμένες αμυντικές διαδικασίες ή υπηρεσίες, που ενδεχομένως περιλαμβάνουν κατασκευή πρωτοτύπων, δοκιμή, επίδειξη, πιλοτική εφαρμογή, μεγάλης κλίμακας επικύρωση προϊόντος και πρώτη εμπορική εφαρμογή·

11) «αμυντικά προϊόντα»: τα συνδεόμενα με τον τομέα της άμυνας προϊόντα, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα της οδηγίας 2009/43/ΕΚ, καθώς και έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με τα εν λόγω προϊόντα για όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία του κύκλου ζωής τους κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο γ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ·

12) «δυναμική διαχείριση διαθεσιμότητας»: η έγκαιρη παροχή αμυντικών προϊόντων στη συμφωνηθείσα τοποθεσία και στα συμφωνηθέντα επίπεδα διαθεσιμότητας, καθώς και η διαχείριση κινδύνων που αφορούν τη διαθεσιμότητα και που θα μπορούσαν να πάρουν τη μορφή ελλείψεων του σχετικού αμυντικού προϊόντος· στο πλαίσιο αυτό, ως «διαθεσιμότητα» νοείται η ικανότητα του αμυντικού προϊόντος να λειτουργεί απρόσκοπτα υπό καθορισμένες συνθήκες και να είναι έτοιμο προς χρήση, όταν απαιτείται·

13) «δομή εκτελεστικής διαχείρισης»: όργανο νομικής οντότητας, το οποίο έχει οριστεί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και, κατά περίπτωση, υπάγεται στον διευθύνοντα σύμβουλο, είναι εξουσιοδοτημένο να διαμορφώνει τη στρατηγική, τους στόχους και τον γενικό προσανατολισμό της νομικής οντότητας, και επιβλέπει και παρακολουθεί τη λήψη διαχειριστικών αποφάσεων της νομικής οντότητας·

14) «νέες πληροφορίες»: δεδομένα, τεχνογνωσία ή πληροφορίες που παράγονται στο πλαίσιο ορισμένης δράσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ανεξαρτήτως της μορφής ή της φύσης τους·

15) «χρόνος διεκπεραίωσης»: το χρονικό διάστημα μεταξύ της υποβολής μιας παραγγελίας αγοράς και της εκτέλεσης της παραγγελίας από τον κατασκευαστή·

([32]) ΕΕ C 202 της 8.7.2011, σ. 13.

([33]) Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([34]) Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

16) «νομική οντότητα»: νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο βάσει του ενωσιακού, του εθνικού ή του διεθνούς δικαίου και το οποίο διαθέτει νομική προσωπικότητα και την ικανότητα, ενεργώντας ιδίω ονόματι, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις, ή οντότητα χωρίς νομική προσωπικότητα όπως αναφέρεται στο άρθρο 200 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού·

17) «κύκλος ζωής»: όλα τα πιθανά διαδοχικά στάδια ενός προϊόντος, από την έρευνα και την ανάπτυξη έως τον παροπλισμό και τη διάθεση·

18) «συντήρηση»: όλα τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της ετοιμότητας και της επιχειρησιακής ικανότητας αμυντικού προϊόντος, ιδίως για τη διατήρηση του εξοπλισμού ή την αποκατάστασή του σε καθορισμένες συνθήκες έως το τέλος της χρήσης του, στα οποία συγκαταλέγονται η επιχειρησιακή ετοιμότητα, η μακροζωία και οι αναβαθμίσεις, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη και η εξειδίκευση, η επιθεώρηση, η γενική επισκευή, οι δοκιμές, η τακτική συντήρηση, η τροποποίηση, η ταξινόμηση ως προς τη συντηρησιμότητα, η επισκευή, η ανάκτηση, η ανακατασκευή, η αντικατάσταση, η διάσωση υλικών και ο κανιβαλισμός·

19) «εταιρεία μεσαίας κεφαλαιοποίησης»: επιχείρηση που δεν αποτελεί ΜΜΕ και απασχολεί έως 3 000 άτομα, με τον αριθμό αυτόν να υπολογίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 6 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής ([35])·

20) «οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας»: νομική οντότητα η οποία είναι εγκατεστημένη σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα ή νομική οντότητα εγκατεστημένη στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα, της οποίας όμως οι δομές εκτελεστικής διαχείρισης βρίσκονται σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα·

21) «μη επαναλαμβανόμενα έξοδα»: έξοδα που προκύπτουν άπαξ ή σε μη τακτά χρονικά διαστήματα, ιδίως έξοδα σχεδιασμού, ανάπτυξης και επενδύσεων που είναι αναγκαία για την παραγωγή ή τη συντήρηση αμυντικών προϊόντων ή τη δέσμευση παραγωγικών ικανοτήτων·

22) «συμφωνία απορρόφησης»: κάθε συμβατική συμφωνία μεταξύ, αφενός, τουλάχιστον τριών κρατών μελών και, κατά περίπτωση, συνδεδεμένων χωρών ή της Ουκρανίας και, αφετέρου, τουλάχιστον ενός κατασκευαστή αμυντικών προϊόντων, η οποία προβλέπει είτε τη δέσμευση των κρατών μελών και, κατά περίπτωση, των συνδεδεμένων χωρών ή της Ουκρανίας να προμηθεύονται ορισμένη ποσότητα αμυντικών προϊόντων για ορισμένο χρονικό διάστημα είτε τη δέσμευση του κατασκευαστή αμυντικών προϊόντων να παρέχει στα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, στις συνδεδεμένες χώρες ή στην Ουκρανία τη δυνατότητα να προβαίνουν σε τέτοια προμήθεια·

23) «φορέας προέλευσης»: θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός της Ένωσης, κράτος μέλος ή οντότητα που έχει συσταθεί δυνάμει του παρόντος κανονισμού υπό την αρμοδιότητα του οποίου έχουν δημιουργηθεί διαβαθμισμένες πληροφορίες·

24) «φορέας προμηθειών»: αναθέτουσα αρχή, η οποία είναι εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, δομή για ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμών (SEAP), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (ΕΟΑ), ή διεθνής οργανισμός που έχει οριστεί από κράτη μέλη, συνδεδεμένες χώρες, την Ουκρανία ή από SEAP για τη διεξαγωγή κοινής προμήθειας εξ ονόματός τους·

25) «πρώτες ύλες»: οι πρώτες ύλες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([36])·

26) «αποτελέσματα»: κάθε υλική ή άυλη εκροή ορισμένης δράσης, για παράδειγμα δεδομένα, τεχνογνωσία ή πληροφορίες, ανεξαρτήτως μορφής ή φύσης και είτε μπορεί να προστατευτεί είτε όχι, καθώς και κάθε συνδεδεμένο με αυτήν δικαίωμα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·

27) «σφραγίδα αριστείας»: σήμανση ποιότητας που υποδεικνύει ότι πρόταση υποβληθείσα κατόπιν πρόσκλησης υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος ή του μέσου στήριξης της Ουκρανίας υπερέβη μεν όλα τα κατώτατα όρια αξιολόγησης που ορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας, αλλά δεν ήταν δυνατό να χρηματοδοτηθεί λόγω έλλειψης διαθέσιμων κονδυλίων για την εν λόγω πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πρόγραμμα εργασίας, και θα μπορούσε να λάβει στήριξη από άλλες ενωσιακές ή εθνικές πηγές χρηματοδότησης·

([35]) Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

([36]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

28) «ευαίσθητες πληροφορίες»: μη διαβαθμισμένες πληροφορίες και δεδομένα που πρέπει να προστατεύονται από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση ή κοινολόγηση λόγω υποχρεώσεων που καθορίζονται από το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, κατά περίπτωση, ή για την προστασία της ιδιωτικότητας ή της ασφάλειας φυσικού ή νομικού προσώπου·

29) «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» (ΜΜΕ): μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ·

30) «μικρή εταιρεία μεσαίας κεφαλαιοποίησης»: έχει την έννοια που της αποδίδεται στο παράρτημα της σύστασης (ΕΕ) 2025/1099 της Επιτροπής ([37])·

31) «υπεργολάβος»: οικονομικός φορέας που προτείνεται από υποψήφιο, προσφέροντα ή ανάδοχο για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων ή υπηρεσιών υπό την εποπτεία του κύριου αναδόχου, ο οποίος συμβάλλει στον σχεδιασμό ή την κατασκευή αμυντικού προϊόντος, κατά τρόπο διαφορετικό από τη συμβολή των προμηθευτών για την εκτέλεση της σύμβασης, και για τον λόγο αυτόν του κατανέμεται τουλάχιστον το 15 % της αξίας της σύμβασης, και ο οποίος χρειάζεται πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες για την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης· για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, ως «προμηθευτής» νοείται ο οικονομικός φορέας που παραδίδει στον ανάδοχο κατασκευαστικά στοιχεία δικού του σχεδιασμού ή δικής του παραγωγής·

*Άρθρο 3*

**Προϋπολογισμός**

1. Τα δημοσιονομικά κονδύλια για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο από 30 Δεκεμβρίου 2025 έως 31 Δεκεμβρίου 2027 συνίστανται σε:

α) 1 200 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές· και

β) πρόσθετες συνεισφορές σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Τα δημοσιονομικά κονδύλια για την υλοποίηση του μέσου στήριξης της Ουκρανίας για την περίοδο από 30 Δεκεμβρίου 2025 έως 31 Δεκεμβρίου 2027 συνίστανται σε:

α) 300 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές· και

β) πρόσθετες συνεισφορές σύμφωνα με το άρθρο 23 στον προβλεπόμενο βαθμό.

3. Η ενωσιακή χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού καλύπτει μόνο τις δαπάνες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας. Κατά συνέπεια, η ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας δεν θα πρέπει να καλύπτει τις δαπάνες για την αγορά και τη συντήρηση αμυντικών προϊόντων για στρατιωτικούς ή αμυντικούς σκοπούς, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της δημιουργίας, της διαχείρισης και της διατήρησης δεξαμενής αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 38 («δεξαμενές αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας»). Η ενωσιακή χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορεί να καλύπτει δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της αγοράς ή της συντήρησης τέτοιων προϊόντων όταν οι εν λόγω δαπάνες είναι αναγκαίες για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ ή για την ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ, ιδίως μη επαναλαμβανόμενα έξοδα.

4. Τουλάχιστον 15 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου διατίθεται σε δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 και τουλάχιστον 30 % του εν λόγω χρηματοδοτικού κονδυλίου διατίθεται σε δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12. Έως 25 % του εν λόγω χρηματοδοτικού κονδυλίου μπορεί να διατεθεί σε δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 35.

5. Για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων ή νέων εξελίξεων και αναγκών, η Επιτροπή μπορεί να μεταφέρει τα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου μεταξύ του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

6. Έως 3,5 % του ποσού που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας για την υλοποίηση του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, λογιστικών και άλλων ελέγχων και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων ερευνών για τις τιμές και εταιρικών συστημάτων και πλατφορμών τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς και για την παροχή κάθε άλλης τεχνικής και διοικητικής βοήθειας ή για δαπάνες σχετικές με το προσωπικό με τις οποίες επιβαρύνεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας.

([37]) Σύσταση (ΕΕ) 2025/1099 της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2025, σχετικά με τον ορισμό των μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης (mid-cap) (ΕΕ L, 2025/1099, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj).

7. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δραστηριότητες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη με ετήσιες δόσεις.

8. Εάν χρειαστεί να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, μπορούν να εγγραφούν στον ενωσιακό προϋπολογισμό πιστώσεις για την περίοδο έως το 2033 με σκοπό την κάλυψη των αναγκαίων δαπανών για την εκπλήρωση των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4 για το πρόγραμμα ή, κατά περίπτωση, στο άρθρο 22 για το μέσο στήριξης της Ουκρανίας, ώστε να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τον τερματισμό του προγράμματος ή του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, καθώς και των δαπανών που καλύπτουν κρίσιμες επιχειρησιακές δραστηριότητες και υπηρεσίες.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

## ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

### *ΕΝΟΤΗΤΑ 1*

### *ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ*

#### *Άρθρο 4*

#### Στόχοι

1. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας της ΕΒΤΒΑ με τη δρομολόγηση και την επιτάχυνση της προσαρμογής της βιομηχανίας στις διαρθρωτικές αλλαγές που επιβάλλει το εξελισσόμενο περιβάλλον ασφαλείας. Ειδικότερα, το πρόγραμμα αποσκοπεί στα εξής:

α) ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα των αμυντικών προμηθειών με την παροχή κινήτρων στα κράτη μέλη για τη συγκέντρωση της ζήτησης για αμυντικά προϊόντα, την εναρμόνιση των απαιτήσεων για αμυντικές δυνατότητες και την ενίσχυση της μεταξύ τους αλληλεγγύης, με απώτερο αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη διαλειτουργικότητα και εναλλαξιμότητα, καθώς και με τη βελτίωση της προβλεψιμότητας της ζήτησης για την ΕΒΤΒΑ, σε αντιστοιχία με τις ανάγκες των κρατών μελών σε αμυντικά προϊόντα·

β) βελτίωση και επιτάχυνση της ικανότητας προσαρμογής των αλυσίδων εφοδιασμού της αμυντικής βιομηχανίας, άνοιγμα των αλυσίδων εφοδιασμού για διασυνοριακή συνεργασία, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης, αύξηση των παραγωγικών ικανοτήτων, μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης της παραγωγής αμυντικών προϊόντων και προώθηση της εκβιομηχάνισης και της εμπορίας αμυντικών προϊόντων με την υποστήριξη δράσεων χρηματοδοτούμενων από την Ένωση ή άλλων δραστηριοτήτων συνεργασίας της Ένωσης που διεξάγονται με τη στήριξη των κρατών μελών, με σκοπό τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας αμυντικών προϊόντων και του σχετικού εφοδιασμού σε ολόκληρη την Ένωση, και λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων αναγκών των κρατών μελών στην περίπτωση που πραγματωθούν συμβατικές στρατιωτικές απειλές·

γ) βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανθεκτικότητας της ΕΒΤΒΑ με τη στήριξη της ανάπτυξης και της παρουσίας της ΕΒΤΒΑ σε ολόκληρη την Ένωση.

2. Το πρόγραμμα υλοποιείται λαμβανομένων υπόψη των στόχων της στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα και συνάδει με τις προτεραιότητες ως προς τις αμυντικές δυνατότητες που έχουν συμφωνηθεί από κοινού από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ), ιδίως στο πλαίσιο του σχεδίου ανάπτυξης δυνατοτήτων (CDP), και με τις ευκαιρίες συνεργασίας που προσδιορίζονται στη συντονισμένη ετήσια επανεξέταση στον τομέα της άμυνας (CARD).

3. Το πρόγραμμα συνάδει με τη συνεργασία των κρατών μελών στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO), πρωτοβουλιών και έργων του ΕΟΑ και της πολιτικής και στρατιωτικής βοήθειας της Ένωσης προς την Ουκρανία. Λαμβάνει δεόντως υπόψη τις σχετικές δραστηριότητες που διενεργούν ο Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ) και άλλοι εταίροι, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές εξυπηρετούν τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης.

#### *Άρθρο 5*

#### Πρόσθετοι χρηματοδοτικοί πόροι

1. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλοι τρίτοι μπορούν να παρέχουν πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πρόγραμμα, μεταξύ άλλων και στο ταμείο για την επιτάχυνση του μετασχηματισμού των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού (FAST) που αναφέρεται στο άρθρο 14 του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 211 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι εν λόγω χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε) ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Υπό την προϋπόθεση ότι συμβάλλουν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι συνεισφορές των κρατών μελών που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας χρησιμοποιούνται προς όφελος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και μπορούν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού και από το άρθρο 193 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, να χρησιμοποιηθούν με σκοπό τη συνεισφορά στη χρηματοδότηση επιλέξιμων δράσεων δυνάμει του άρθρου 12 του παρόντος κανονισμού έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 παράγραφος 2, το άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο δ), το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» δεν εφαρμόζεται στις συνεισφορές των κρατών μελών που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αιτιολογεί στη σχετική συμφωνία συνεισφοράς που συνάπτει με την Επιτροπή ότι δεν είναι εφικτό ή σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι το είδος των δραστηριοτήτων που πρόκειται να υποστηριχτούν στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συμμορφώνεται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».

3. Τυχόν πρόσθετα ποσά που εισπράττονται στο πλαίσιο διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου [38] αποτελούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού και χρησιμοποιούνται για το πρόγραμμα σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

4. Πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων κρατών μελών, να μεταφέρονται στο πρόγραμμα με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Η Επιτροπή εκτελεί τους εν λόγω πόρους άμεσα, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, ή έμμεσα, σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω εδαφίου. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.

5. Όσον αφορά τα ποσά που συνεισφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με το ποσοστό των εν λόγω ποσών που θα διατεθούν σε όλες τις οντότητες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, μόνον προς όφελος των οικείων κρατών μελών ή προς το πρόσθετο όφελος άλλων κρατών μελών. Εάν διατίθενται ποσά προς όφελος των οικείων κρατών μελών ή προς το πρόσθετο όφελος άλλων κρατών μελών, μπορούν αυτά, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού και από το άρθρο 193 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, να χρησιμοποιηθούν με σκοπό τη συνεισφορά στη χρηματοδότηση επιλέξιμων δράσεων δυνάμει του άρθρου 12 του παρόντος κανονισμού έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

6. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για τους πόρους που μεταφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, οι αντίστοιχοι μη δεσμευμένοι πόροι μπορούν να μεταφερθούν και πάλι σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

*Άρθρο 6*

**Εναλλακτική, συνδυασμένη και σωρευτική χρηματοδότηση**

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της Ένωσης. Δράση η οποία έχει λάβει συνεισφορά από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα μπορεί να λάβει επίσης συνεισφορά και στο πλαίσιο του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι η συνεισφορά δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες. Η αντίστοιχη συνεισφορά διέπεται από τους κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης ή το ενιαίο σύνολο κανόνων οποιουδήποτε από τα συνεισφέροντα προγράμματα της Ένωσης μπορεί να διέπει όλες τις συνεισφορές, ενώ μπορεί να αναλαμβάνεται ενιαία νομική δέσμευση. Η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και μπορεί να υπολογίζεται σε κατ' αναλογία βάση, σύμφωνα με τα έγγραφα στα οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη στήριξη.

2. Για να απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας βάσει του προγράμματος, οι δράσεις πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·

β) πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·

[38] Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2025, για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) μέσω της Ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας (ΕΕ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

γ) δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών.

3. Σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ή το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) μπορούν να στηρίζουν προτάσεις που υποβάλλονται έπειτα από πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος και στις οποίες έχει απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας.

*Άρθρο 7*

**Υλοποίηση και μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης**

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται υπό άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή υπό έμμεση διαχείριση με οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται με οποιαδήποτε από τις μορφές που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως με τη μορφή επιχορηγήσεων, βραβείων, προμηθειών και χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων βάσει του προγράμματος InvestEU σύμφωνα με τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Όσον αφορά δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, για τις οποίες παρέχεται ενωσιακή χρηματοδότηση με τη μορφή επιχορήγησης και οι οποίες αποφέρουν κέρδος, η Επιτροπή έχει δικαίωμα να ανακτήσει το ποσοστό του κέρδους που αντιστοιχεί στη συνεισφορά της Ένωσης στις επιλέξιμες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε πραγματικά ο δικαιούχος που εκτελεί τη δράση, έως το τελικό ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 195 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, το κέρδος υπολογίζεται με βάση το πλεόνασμα των εσόδων έναντι των επιλέξιμων δαπανών της δράσης, όταν τα έσοδα περιορίζονται στην ενωσιακή χρηματοδότηση, στη χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών, σε άλλα έσοδα που παράγονται κατά τη διάρκεια της δράσης και σε τυχόν έσοδα που προκύπτουν από τη δράση. Περαιτέρω λεπτομέρειες είναι δυνατό να καθορίζονται στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 21 του παρόντος κανονισμού.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 196 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές μπορούν, κατά περίπτωση και εφόσον είναι αναγκαίο για την υλοποίηση μιας δράσης, να καλύπτουν δράσεις που άρχισαν και δαπάνες που προέκυψαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης για τις εν λόγω δράσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις δεν άρχισαν πριν από τις 5 Μαρτίου 2024 και δεν έχουν ολοκληρωθεί πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης.

*Άρθρο 8*

**Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα**

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι ανοικτή στις συνδεδεμένες χώρες, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

*Άρθρο 9*

**Επιλέξιμες νομικές οντότητες**

1. Μόνο νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα και έχουν τις οικείες δομές εκτελεστικής διαχείρισης στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα είναι επιλέξιμες ως αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης βάσει του παρόντος κανονισμού.

2. Επιπλέον των κριτηρίων που καθορίζονται σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, εφαρμόζονται και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στις παραγράφους 3 έως 9 του παρόντος άρθρου.

3. Οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι των αποδεκτών ενωσιακής χρηματοδότησης με συμμετοχή σε δράση που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της εν λόγω δράσης βρίσκονται στην επικράτεια κράτους μέλους ή συνδεδεμένης χώρας καθ' όλη τη διάρκεια της δράσης.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, όταν οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης με συμμετοχή σε δράση δεν διαθέτουν εναλλακτικές λύσεις ή σχετικές υποδομές, εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία και πόρους άμεσα διαθέσιμα στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα, μπορούν να χρησιμοποιούν τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία ή τους πόρους τους που βρίσκονται ή διατηρούνται εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή των συνδεδεμένων χωρών, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτή δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας, και ότι συνάδει με τους στόχους του άρθρου 4. Οι δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες που χρησιμοποιούν τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία ή τους πόρους αυτούς δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη από το πρόγραμμα.

5. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος δεν υπόκεινται σε έλεγχο από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα ή από οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας.

6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, νομική οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα και τελεί υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας είναι επιλέξιμη για να λάβει ενωσιακή χρηματοδότηση, εάν οι εγγυήσεις που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες κράτους μέλους ή συνδεδεμένης χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένη, όπως επαρκή μέτρα σύμφωνα με τους ελέγχους, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([39]), τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής.

Οι εγγυήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου παρέχουν διαβεβαιώσεις ότι η συμμετοχή σε δράση νομικής οντότητας, όπως αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο, δεν θα αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως αυτά καθορίζονται στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, σύμφωνα με τον τίτλο V ΣΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας, ή στους στόχους του άρθρου 4 του παρόντος κανονισμού. Οι εγγυήσεις αυτές τεκμηριώνουν συγκεκριμένα ότι, για τους σκοπούς της δράσης, έχουν θεσπιστεί μέτρα που διασφαλίζουν ότι:

α) ο έλεγχος επί της νομικής οντότητας δεν ασκείται με τρόπο που εμποδίζει ή περιορίζει την ικανότητά της να εκτελέσει τη δράση και να εξασφαλίσει αποτελέσματα, που επιβάλλει περιορισμούς όσον αφορά τις υποδομές της, τις εγκαταστάσεις της, τα περιουσιακά της στοιχεία, τους πόρους της, τη διανοητική της ιδιοκτησία ή την τεχνογνωσία της που απαιτούνται για τους σκοπούς της δράσης, ή που υπονομεύει τις δυνατότητες και τα πρότυπά της τα οποία είναι απαραίτητα για την εκτέλεση της δράσης·

β) αποτρέπεται η πρόσβαση μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας σε διαβαθμισμένες ή ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν τη δράση, οι δε υπάλληλοι ή άλλα πρόσωπα που συμμετέχουν στη δράση διαθέτουν εθνική εξουσιοδότηση ασφαλείας από κράτος μέλος ή από συνδεδεμένη χώρα, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·

γ) η κυριότητα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτει από δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο δ) δεν υπόκειται σε περιορισμούς από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα ή οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ούτε μεταφέρεται σε οντότητες εγκατεστημένες εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή συνδεδεμένων χωρών, χωρίς την έγκριση του κράτους μέλους ή της συνδεδεμένης χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα. Η έγκριση αυτή δεν αντιστρατεύεται τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 4.

Εάν θεωρηθεί σκόπιμο από το κράτος μέλος ή τη συνδεδεμένη χώρα όπου είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα, μπορούν να παρέχονται πρόσθετες εγγυήσεις.

Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή του άρθρου 77 σχετικά με οποιαδήποτε νομική οντότητα θεωρηθεί επιλέξιμη να λάβει ενωσιακή χρηματοδότηση σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

7. Οι εγγυήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου είναι δυνατό να βασίζονται σε τυποποιημένο υπόδειγμα που παρέχει η Επιτροπή, με την αρωγή της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 77, ώστε να εξασφαλίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση σε ολόκληρη την Ένωση.

8. Κατά την εκτέλεση επιλέξιμης δράσης, οι αποδέκτες μπορούν επίσης να συνεργάζονται με νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή συνδεδεμένων χωρών ή τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις και τους πόρους αυτών των νομικών οντοτήτων, εφόσον η χρήση αυτή δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας, ή στους στόχους του άρθρου 4.

Δεν επιτρέπεται η χωρίς άδεια πρόσβαση μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή άλλης οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας σε διαβαθμισμένες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση της δράσης και αποφεύγονται οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια του εφοδιασμού με εισροές απαραίτητες για τη δράση.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη συνεργασία με νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή συνδεδεμένων χωρών ή που τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη από το πρόγραμμα.

([39]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση (ΕΕ L 79 I της 21.3.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

9. Οι παράγραφοι 5 και 6 δεν εφαρμόζονται σε:

α) αναθέτουσες αρχές κρατών μελών και συνδεδεμένων χωρών·

β) διεθνείς οργανισμούς·

γ) SEAP·

δ) τον ΕΟΑ.

*ΤΜΗΜΑ 2*

***ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ***

*Άρθρο 10*

**Επιλέξιμες δράσεις**

1. Οι δράσεις που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιούν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 4 και είναι δυνατό να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές, ή συνδυασμό αυτών:

α) δράσεις κοινής προμήθειας, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 11, μεταξύ άλλων με σκοπό τη σύσταση, τη διαχείριση και τη διατήρηση δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας·

β) δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 12·

γ) υποστηρικτικές δράσεις, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 13·

δ) ανάπτυξη EDPCI, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 35.

2. Οι ακόλουθες δράσεις δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος:

α) δράσεις σχετικές με αμυντικά προϊόντα που απαγορεύονται από το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο·

β) δράσεις που σχετίζονται με φονικά αυτόνομα συστήματα τα οποία λειτουργούν εκτός υπεύθυνης αλυσίδας ανθρώπινης διοίκησης και ελέγχου ή τα οποία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο·

γ) δράσεις που σχετίζονται με πυρομαχικά διασποράς·

δ) δράσεις ή μέρη αυτών που χρηματοδοτούνται ήδη πλήρως από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές.

3. Όσον αφορά προμήθειες που διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 11, 13 και 35 και οι οποίες υποστηρίζονται από ενωσιακή χρηματοδότηση, το κόστος των κατασκευαστικών στοιχείων που προέρχονται από χώρες εκτός της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών, δεν υπερβαίνει το 35 % του εκτιμώμενου κόστους των κατασκευαστικών στοιχείων του τελικού προϊόντος. Κανένα κατασκευαστικό στοιχείο δεν προέρχεται από τρίτες χώρες που αντιστρατεύονται τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

4. Όσον αφορά δράσεις που διεξάγονται σύμφωνα με το άρθρο 12 και δράσεις που διεξάγονται σύμφωνα με το άρθρο 35, πλην των δραστηριοτήτων προμηθειών, το κόστος των κατασκευαστικών στοιχείων που προέρχονται από χώρες εκτός της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών δεν υπερβαίνει το 35 % του εκτιμώμενου κόστους των κατασκευαστικών στοιχείων του προϊόντος για το οποίο η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας υποστηρίζεται από ενωσιακή χρηματοδότηση. Κανένα κατασκευαστικό στοιχείο του προϊόντος για το οποίο η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας υποστηρίζεται από ενωσιακή χρηματοδότηση δεν προέρχεται από τρίτες χώρες που αντιστρατεύονται τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

5. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης ή, κατά περίπτωση, οι ανάδοχοι έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις, χωρίς να υπόκεινται σε περιορισμούς από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών, σχετικά με τον ορισμό, την προσαρμογή και την εξέλιξη του σχεδιασμού των σχετικών αμυντικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της νόμιμης εξουσίας να υποκαθιστούν ή να αφαιρούν κατασκευαστικά στοιχεία που υπόκεινται σε περιορισμούς επιβαλλόμενους από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών.

6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 5 της οδηγίας 2009/43/ΕΚ, τα κράτη μέλη μπορούν να δημοσιεύουν γενικές άδειες μεταφοράς για τη μεταφορά σε άλλα κράτη μέλη προϊόντων σχετικών με δράσεις που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα.

*Άρθρο 11*

**Δράσεις κοινής προμήθειας**

1. Οι δράσεις κοινής προμήθειας συνίστανται σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τη συνεργασία νομικών οντοτήτων κατά την προμήθεια αμυντικών προϊόντων, σε οποιοδήποτε σημείο του κύκλου ζωής των εν λόγω αμυντικών προϊόντων, μεταξύ άλλων με σκοπό τη σύσταση, τη διαχείριση και τη διατήρηση δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας.

2. Μόνον οι ακόλουθες νομικές οντότητες είναι επιλέξιμες για δράσεις κοινής προμήθειας:

α) αναθέτουσες αρχές κρατών μελών ή συνδεδεμένων χωρών·

β) διεθνείς οργανισμοί·

γ) SEAP·

δ) ο ΕΟΑ.

3. Οι δράσεις κοινής προμήθειας διενεργούνται από:

α) κοινοπραξία νομικών οντοτήτων κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον τριών οντοτήτων, κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 στοιχείο α), από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες εκ των οποίων τουλάχιστον δύο είναι αναθέτουσες αρχές δύο κρατών μελών· ή

β) SEAP.

4. Τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες που διεξάγουν δράση κοινής προμήθειας ορίζουν με ομοφωνία φορέα προμηθειών που ενεργεί εξ ονόματός τους για τους σκοπούς της εν λόγω κοινής προμήθειας. Ο φορέας προμηθειών διεξάγει τις διαδικασίες προμήθειας και συνάπτει τις προκύπτουσες συμβάσεις με αναδόχους εξ ονόματος των συμμετεχουσών χωρών. Ο φορέας προμηθειών δύναται να συμμετέχει στη δράση ως δικαιούχος και να ενεργεί ως συντονιστής της κοινοπραξίας νομικών οντοτήτων, έτσι ώστε να είναι σε θέση να διαχειρίζεται και να συνδυάζει κονδύλια από το πρόγραμμα και κονδύλια από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και τις συμμετέχουσες συνδεδεμένες χώρες.

5. Οι διαδικασίες προμήθειας που αναφέρονται στην παράγραφο 4 βασίζονται σε συμφωνία που υπογράφεται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και τις συμμετέχουσες συνδεδεμένες χώρες με τον φορέα προμηθειών, υπό τους όρους που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας. Η συμφωνία καθορίζει ιδίως τις πρακτικές ρυθμίσεις που διέπουν την κοινή προμήθεια και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων όσον αφορά την επιλογή της διαδικασίας, την αξιολόγηση των προσφορών και την ανάθεση της σύμβασης.

6. Ο φορέας προμηθειών εφαρμόζει στις διαδικασίες προμήθειάς του και στις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτει με αναδόχους κριτήρια ισοδύναμα με εκείνα που ορίζονται στο άρθρο 9 και απαιτεί να εφαρμόζονται τα εν λόγω κριτήρια στους υπεργολάβους.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 6, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η βιομηχανική συνεργασία με μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες, η κοινή προμήθεια στην οποία συμμετέχει υπεργολάβος στον οποίο διατίθεται από 15 % έως 35 % της αξίας της σύμβασης και ο οποίος δεν είναι εγκατεστημένος ή δεν διαθέτει τις δομές εκτελεστικής διαχείρισής του στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη χώρα, είναι επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος υπό την προϋπόθεση ότι έχει συναφθεί άμεση συμβατική σχέση που σχετίζεται με το αμυντικό προϊόν μεταξύ του αναδόχου και του εν λόγω υπεργολάβου, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

8. Οι φορείς προμηθειών κοινοποιούν στην Επιτροπή τις εγγυήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 6. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω εγγυήσεις τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής κατόπιν αιτήματος. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 77 για κάθε κοινοποίηση που υποβάλλεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

9. Πριν από την έναρξη διαδικασίας προμήθειας για δράση κοινής προμήθειας δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ο φορέας προμηθειών ενημερώνει τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στην προγραμματισμένη διαδικασία και τους δίνει τη δυνατότητα να υποβάλουν, εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος, τεκμηριωμένο αίτημα προς τον φορέα προμηθειών για την αγορά πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων για τους ίδιους. Εάν υποβληθεί τέτοιο αίτημα, στη σύμβαση κοινής προμήθειας διατηρείται το δικαίωμα των συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών να αγοράσουν πρόσθετες ποσότητες αμυντικών προϊόντων για τα εν λόγω κράτη μέλη, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων ενωσιακών και εθνικών κανόνων που αφορούν την εξαγωγή αμυντικών προϊόντων.

10. Πριν από την έναρξη διαδικασίας προμήθειας για δράση κοινής προμήθειας δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ο φορέας προμηθειών, όταν είναι δυνατόν, ενημερώνει επίσης τις συνδεδεμένες χώρες και την Ουκρανία σχετικά με την προγραμματισμένη διαδικασία και τους δίνει τη δυνατότητα να υποβάλουν τεκμηριωμένο αίτημα προς τον φορέα προμηθειών για την αγορά πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων για αυτές. Εάν υποβληθεί τέτοιο αίτημα, στη σύμβαση κοινής προμήθειας διατηρείται το δικαίωμα των συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών να προβούν σε αγορά πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων για συνδεδεμένες χώρες και την Ουκρανία.

*Άρθρο 12*

**Δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας**

1. Οι δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας συνίστανται από δραστηριότητες που σχετίζονται με την επιτάχυνση της προσαρμογής της ικανότητας παραγωγής αμυντικών προϊόντων σε διαρθρωτικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευαστικών τους στοιχείων και των αντίστοιχων πρώτων υλών τους, εφόσον προορίζονται ή χρησιμοποιούνται εξ ολοκλήρου για την παραγωγή αμυντικών προϊόντων, και συγκεκριμένα:

α) τη βελτιστοποίηση, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό, συμπεριλαμβανομένης της αυτοματοποίησης, την αναβάθμιση ή την αναπροσαρμογή της χρήσης της υφιστάμενης ικανότητας παραγωγής αμυντικών προϊόντων, κατασκευαστικών στοιχείων και αντίστοιχων πρώτων υλών ή τη δημιουργία νέας, μεταξύ άλλων με βάση την προμήθεια ή την απόκτηση των απαιτούμενων εργαλειομηχανών και κάθε άλλης αναγκαίας εισροής·

β) τη δημιουργία διασυνοριακών βιομηχανικών συμπράξεων, μεταξύ άλλων μέσω συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα ή άλλων μορφών βιομηχανικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων ΜΜΕ και μικρών εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης, στο πλαίσιο κοινής βιομηχανικής προσπάθειας, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στον συντονισμό του πορισμού ή της δέσμευσης και της αποθήκευσης αποθεμάτων αμυντικών προϊόντων, κατασκευαστικών στοιχείων και αντίστοιχων πρώτων υλών και στον συντονισμό των παραγωγικών ικανοτήτων και των σχεδίων παραγωγής·

γ) τη δημιουργία και τη διάθεση δεσμευμένων παραγωγικών ικανοτήτων ταχείας κινητοποίησης όσον αφορά τα αμυντικά προϊόντα, τα κατασκευαστικά στοιχεία τους και τις αντίστοιχες πρώτες ύλες τους, σύμφωνα με τους παραγγελθέντες ή τους προγραμματισμένους όγκους παραγωγής·

δ) την προώθηση της εκβιομηχάνισης και της εμπορίας αμυντικών προϊόντων που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο δράσεων χρηματοδοτούμενων από την Ένωση ή άλλων δραστηριοτήτων συνεργασίας που διεξάγονται με τη στήριξη τουλάχιστον δύο κρατών μελών, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας διασυνοριακών βιομηχανικών συμπράξεων, συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα ή άλλων μορφών βιομηχανικής συνεργασίας και μέσω της εντατικοποίησης της αρχικής παραγωγής και της αδειοδότησης της παραγωγής, κατά περίπτωση·

ε) την πιστοποίηση δοκιμής, συμπεριλαμβανομένης της αναγκαίας υποδομής, και, κατά περίπτωση, την πιστοποίηση αποκατάστασης αμυντικών προϊόντων, με σκοπό να αντιμετωπισθεί η απαξίωσή τους λόγω παλαιότητας και να καταστεί εκ νέου δυνατή η χρήση τους από τους τελικούς χρήστες.

2. Όσον αφορά τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ), η δράση υλοποιείται από νομικές οντότητες που συνεργάζονται στο πλαίσιο κοινοπραξίας τουλάχιστον τριών επιλέξιμων νομικών οντοτήτων, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο είναι εγκατεστημένες σε διαφορετικά κράτη μέλη. Τουλάχιστον τρεις από τις εν λόγω επιλέξιμες νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε τουλάχιστον δύο διαφορετικά κράτη μέλη δεν τελούν, καθ' όλη την περίοδο υλοποίησης της δράσης, υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ίδιας νομικής οντότητας και δεν αλληλοελέγχονται.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, η διεξαγωγή των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να γίνει από SEAP.

4. Για την παραγωγή πυρομαχικών και πυραύλων, οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης ή οι σχετικές κυβερνητικές αρχές των οικείων κρατών μελών έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις, χωρίς περιορισμούς επιβαλλόμενους από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών, σχετικά με τον ορισμό, την προσαρμογή και την εξέλιξη του σχεδιασμού του οικείου αμυντικού προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της νόμιμης εξουσίας να υποκαθιστούν ή να αφαιρούν κατασκευαστικά στοιχεία που υπόκεινται σε περιορισμούς επιβαλλόμενους από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών, ή εναλλακτικά, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 5, έχουν εξασφαλίσει νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης της οικείας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή της οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ότι θα αποκτήσουν την εν λόγω ικανότητα λήψης αποφάσεων εντός εύλογου χρονικού διαστήματος ανάλογου με την πολυπλοκότητα της σχετικής δράσης και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033.

*Άρθρο 13*

**Υποστηρικτικές δράσεις**

1. Οι υποστηρικτικές δράσεις συνίστανται στα εξής:

α) δραστηριότητες για την αύξηση της διαλειτουργικότητας και της εναλλαξιμότητας, συμπεριλαμβανομένων της δια-πιστοποίησης αμυντικών προϊόντων και δραστηριοτήτων που οδηγούν στην αμοιβαία αναγνώριση της πιστοποίησης ή για τη διευκόλυνση της εφαρμογής στρατιωτικών προτύπων, ιδίως προτύπων του ΝΑΤΟ και άλλων συναφών προτύπων, μειώνοντας έτσι την υπερβολική διαφοροποίηση των αμυντικών προϊόντων στην Ένωση·

β) δραστηριότητες με τις οποίες επιδιώκεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ΜΜΕ, εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης και νεοφυών επιχειρήσεων στην αμυντική αγορά και η στήριξη για την απόκτηση των αναγκαίων πιστοποιήσεων ποιότητας και παραγωγής·

γ) ανάπτυξη ικανοτήτων, κατάρτιση, επανειδίκευση ή αναβάθμιση των δεξιοτήτων του προσωπικού σε σχέση με τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1·

δ) προμήθεια συστημάτων φυσικής προστασίας και προστασίας στον κυβερνοχώρο σε σχέση με τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 12·

ε) δράσεις συντονισμού και τεχνικής στήριξης, ιδίως εκείνες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση εντοπισμένων σημείων συμφόρησης στις παραγωγικές ικανότητες και στις αλυσίδες εφοδιασμού, με σκοπό τη διασφάλιση και την επιτάχυνση της παραγωγής συναφών με την κρίση προϊόντων, ώστε να εξασφαλιστεί ο αποτελεσματικός εφοδιασμός με αυτά και η έγκαιρη διαθεσιμότητά τους·

στ) κατάρτιση ευρωπαϊκού καταλόγου στρατιωτικών πωλήσεων όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο V·

ζ) στήριξη στη θέσπιση και λειτουργία SEAP, μεταξύ άλλων με σκοπό τη σύσταση, τη διαχείριση και τη διατήρηση δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας·

η) δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ταχεία προσαρμογή και τροποποίηση μη στρατιωτικών προϊόντων για αμυντικές εφαρμογές·

θ) δράσεις αμυντικής καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων δράσεων αμυντικής καινοτομίας έκτακτης ανάγκης, όταν ενεργοποιείται το μέτρο που αναφέρεται στο άρθρο 68.

2. Όσον αφορά τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α), η δράση υλοποιείται από νομικές οντότητες που συνεργάζονται στο πλαίσιο κοινοπραξίας τουλάχιστον τριών επιλέξιμων νομικών οντοτήτων, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο είναι εγκατεστημένες σε τουλάχιστον δύο διαφορετικά κράτη μέλη. Τουλάχιστον τρεις από τις εν λόγω επιλέξιμες νομικές οντότητες δεν τελούν, καθ' όλη την περίοδο υλοποίησης της δράσης, υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ίδιας νομικής οντότητας και δεν αλληλοελέγχονται.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, η διεξαγωγή των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να γίνει από SEAP.

*ΤΜΗΜΑ 3*

***ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΜΥΝΤΙΚΟΥ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ (FAST)***

*Άρθρο 14*

**Ταμείο για την επιτάχυνση του μετασχηματισμού των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού (FAST)**

1. Για τη μόχλευση, την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και την επιτάχυνση των επενδύσεων που απαιτούνται με στόχο την αύξηση των ικανοτήτων παραγωγής αμυντικών προϊόντων των ΜΜΕ και των μικρών εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης που συμμορφώνονται με κριτήρια ισοδύναμα προς εκείνα που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση στο άρθρο 9 παράγραφοι 3 και 4, μπορεί να θεσπιστεί συνδυαστική πράξη που θα προσφέρει στήριξη με δανειακά ή ίδια κεφάλαια ή και τα δύο, με την επωνυμία «ταμείο για την επιτάχυνση του μετασχηματισμού των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού» (FAST). Υλοποιείται σύμφωνα με τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού και με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523.

2. Οι ειδικοί στόχοι που επιδιώκονται από το FAST είναι οι ακόλουθοι:

α) επίτευξη ικανοποιητικού πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος που αντιστοιχεί στο μείγμα δανειακών και ιδίων κεφαλαίων και συμβάλλει στην προσέλκυση χρηματοδότησης τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα·

β) παροχή στήριξης σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών και των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων) και σε μικρές εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης σε ολόκληρη την Ένωση, οι οποίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση και οι οποίες:

i) βρίσκονται στο στάδιο της εκβιομηχάνισης ή της κατασκευής αμυντικών προϊόντων ή έχουν επικείμενα σχέδια προς τούτο· ή

ii) αποτελούν μέρος της αλυσίδας αμυντικού εφοδιασμού της Ένωσης ή έχουν επικείμενα σχέδια να αποτελέσουν μέρος της·

γ) επιτάχυνση των επενδύσεων στους τομείς της παραγωγής αμυντικών προϊόντων και της ανάπτυξης αμυντικών τεχνολογιών και, ως εκ τούτου, ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού των αξιακών αλυσίδων της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης.

*ΤΜΗΜΑ 4*

***ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ***

*Άρθρο 15*

**Προμήθειες με την στήριξη της Επιτροπής**

1. Σύμφωνα με το άρθρο 168 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή:

α) να συμμετάσχει από κοινού σε ομαδοποιημένη προμήθεια, όπως αναφέρεται στο άρθρο 168 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη μπορούν να αγοράσουν ή να μισθώσουν με απλή ή χρηματοδοτική μίσθωση τα αμυντικά προϊόντα που προμηθεύονται από κοινού·

β) να ενεργήσει ως κεντρική αρχή προμηθειών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, για την προμήθεια αμυντικών προϊόντων για λογαριασμό ή εξ ονόματος των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

2. Όταν ζητείται από την Επιτροπή να ενεργήσει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, θεωρείται ότι οι αναθέτουσες αρχές των κρατών μελών έχουν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία 2009/81/ΕΚ.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού, μια συνδεδεμένη χώρα μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να συμμετάσχει σε ομαδοποιημένη προμήθεια, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου. Οι άλλες προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 168 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού εφαρμόζονται στις εν λόγω ομαδοποιημένες προμήθειες.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, μια συνδεδεμένη χώρα μαζί με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να ενεργήσει ως κεντρική αρχή προμηθειών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου. Όταν η Επιτροπή ενεργεί ως κεντρική αρχή προμηθειών, εφαρμόζονται όροι ισοδύναμοι με εκείνους που προβλέπονται στο άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

5. Εκτός από τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, η διαδικασία προμήθειας που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 3 και 4 του παρόντος άρθρου πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η συμμετοχή στη διαδικασία προμήθειας είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, μπορεί να είναι ανοικτή σε συνδεδεμένες χώρες·

β) η Επιτροπή καλεί στις διαπραγματεύσεις τουλάχιστον έναν εμπειρογνώμονα με σχετική πείρα από κάθε συμμετέχουσα χώρα προκειμένου να συγκροτηθεί κοινή διαπραγματευτική ομάδα·

γ) τυχόν απόφαση των συμμετεχουσών χωρών να διεξαγάγουν παράλληλες διαδικασίες διαπραγμάτευσης για το σχετικό προϊόν δηλώνεται ρητά και υπόκειται σε ομόφωνη έγκριση από τις συμμετέχουσες χώρες.

6. Όταν η Επιτροπή ενεργεί ως κεντρική αρχή προμηθειών σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β) και την παράγραφο 4, μπορεί να προμηθεύεται, για λογαριασμό ή εξ ονόματος κρατών μελών ή συνδεδεμένων χωρών, κατασκευαστικά στοιχεία και πρώτες ύλες που απαιτούνται για τον εφοδιασμό με αμυντικά προϊόντα, με σκοπό τη δημιουργία στρατηγικών εφεδρειών από τις συμμετέχουσες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας αποθεμάτων.

7. Όταν δικαιολογείται δεόντως από τον εξαιρετικά επείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης, η Επιτροπή μπορεί, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 175 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, να ζητήσει την παράδοση αμυντικών προϊόντων από την ημερομηνία αποστολής των σχεδίων συμβάσεων τα οποία προκύπτουν από την προμήθεια που διενεργείται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

8. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής ή οι εμπειρογνώμονες που έχουν οριστεί από την Επιτροπή μπορούν, για να συνάψουν συμφωνίες αγοράς με οικονομικούς φορείς, να πραγματοποιούν επιτόπιες επισκέψεις, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, στις τοποθεσίες των εγκαταστάσεων παραγωγής των σχετικών αμυντικών προϊόντων.

9. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τους υφιστάμενους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες που διέπουν την κυριότητα, την εξαγωγή και τη μεταφορά αμυντικών προϊόντων.

10. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι συμμετέχουσες χώρες αντιμετωπίζονται ισότιμα κατά τη διενέργεια των διαδικασιών προμήθειας και κατά την εφαρμογή των συμφωνιών που προκύπτουν από αυτές.

11. Επιπλέον των προϋποθέσεων που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, εφαρμόζονται κριτήρια ισοδύναμα με εκείνα που καθορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφοι 1, 3 και 4 του παρόντος κανονισμού για τους προσφέροντες, τους αναδόχους και τους υπεργολάβους σε συμβάσεις οι οποίες προκύπτουν από προμήθειες που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

12. Για προμήθειες που διεξάγονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α) και την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται οι κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 3 και 5.

*Άρθρο 16*

**Προαγορά αμυντικών προϊόντων**

1. Οι ομαδοποιημένες προμήθειες, όπως αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α), μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή συμφωνιών προαγοράς αμυντικών προϊόντων, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και συνάπτονται εξ ονόματος ή για λογαριασμό των συμμετεχουσών χωρών. Οι εν λόγω συμφωνίες μπορούν να περιλαμβάνουν μηχανισμό προπληρωμής για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων έναντι δικαιώματος στο αποτέλεσμα, ο οποίος δεν υπερβαίνει τα μέρη της σύμβασης σχετικά με τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης παραγωγικών ικανοτήτων.

2. Όταν οι συμφωνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν μηχανισμό προπληρωμής, η προκαταβολική πληρωμή στον ανάδοχο μπορεί να καλυφθεί από το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1. Οι συνεισφορές των συμμετεχουσών χωρών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 5, λαμβάνονται εξίσου υπόψη ανά στοιχείο που παραγγέλλεται από τις συμμετέχουσες χώρες.

3. Στις περιπτώσεις που οι ποσότητες οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης υπερβαίνουν τη ζήτηση, η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων συμμετεχουσών χωρών, καταρτίζει μηχανισμό ανακατανομής στα εθνικά αποθέματα ή σύστασης δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας.

*Άρθρο 17*

**Διευκόλυνση συμφωνιών απορρόφησης**

1. Η Επιτροπή θεσπίζει σύστημα προς διευκόλυνση της σύναψης συμφωνιών απορρόφησης που σχετίζονται με τη βιομηχανική αύξηση των παραγωγικών ικανοτήτων της ΕΒΤΒΑ, μεταξύ κρατών μελών και, κατά περίπτωση, συνδεδεμένων χωρών, αφενός, και οικονομικών φορέων της ΕΒΤΒΑ, αφετέρου, σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης για τον ανταγωνισμό και τις προμήθειες. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι αποτρέπεται η πρόσβαση μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας σε διαβαθμισμένες ή ευαίσθητες πληροφορίες σχετικές με τη δράση και ότι οι υπάλληλοι ή άλλα πρόσωπα που συμμετέχουν στη δράση διαθέτουν εθνική εξουσιοδότηση ασφαλείας την οποία εκδίδει κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα.

2. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και στις συνδεδεμένες χώρες να υποβάλλουν προσφορές αγοράς αμυντικών προϊόντων επισημαίνοντας:

α) τον όγκο και την ποιότητα·

β) την προβλεπόμενη τιμή ή το προβλεπόμενο εύρος τιμών·

γ) την προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας απορρόφησης.

3. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου επιτρέπει στους κατασκευαστές αμυντικών προϊόντων που συμμορφώνονται με κριτήρια ισοδύναμα εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφοι 1, 3 και 4 να υποβάλλουν προσφορές πώλησης επισημαίνοντας:

α) τον όγκο και την ποιότητα των αμυντικών προϊόντων για τα οποία επιδιώκουν να συνάψουν συμφωνίες απορρόφησης·

β) την προβλεπόμενη τιμή ή το προβλεπόμενο εύρος τιμών στην οποία ή στο οποίο είναι διατεθειμένοι να πωλήσουν·

γ) τον εκτιμώμενο χρόνο διεκπεραίωσης της παράδοσης των αμυντικών προϊόντων στο πλαίσιο της συμφωνίας απορρόφησης·

δ) την προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας απορρόφησης.

4. Με βάση τις προσφορές αγοράς και πώλησης που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, η Επιτροπή φέρνει τους σχετικούς κατασκευαστές αμυντικών προϊόντων σε επαφή με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες.

5. Επιπλέον της επαφής που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, οι ενδιαφερόμενες χώρες μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να συμμετάσχει σε διαδικασία ομαδοποιημένης προμήθειας ή σε διαδικασία προμήθειας εξ ονόματός τους, ή για λογαριασμό τους, σύμφωνα με το άρθρο 15.

6. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 μπορεί να καλύπτει τα μέρη της σύμβασης σχετικά με τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης παραγωγικών ικανοτήτων.

*ΤΜΗΜΑ 5*

***ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ***

*Άρθρο 18*

**Κριτήρια ανάθεσης**

1. Οι προτάσεις για δράσεις αξιολογούνται με βάση τους στόχους και τις προτεραιότητες που καθορίζονται για την σχετική δράση, τα αναμενόμενα αποτελέσματα της σχετικής δράσης και την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της υλοποίησής της. Ειδικότερα, η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) συμβολή στην ανταγωνιστικότητα·

β) συμβολή στην ανθεκτικότητα και τη γεωγραφική κατανομή των ικανοτήτων παραγωγής·

γ) αύξηση των παραγωγικών ικανοτήτων·

δ) αύξηση της διαλειτουργικότητας·

ε) αύξηση της εναλλαξιμότητας· και

στ) συμβολή στη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων.

2. Εκτός από τα κριτήρια που καθορίστηκαν στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι προτάσεις για δράσεις κοινής προμήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 11 αξιολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

α) τον αριθμό των συμμετεχόντων κρατών μελών ή των συμμετεχουσών συνδεδεμένων χωρών·

β) τη συμβολή της δράσης στην προσαρμογή, τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της ΕΒΤΒΑ σε ολόκληρη την Ένωση· και

γ) τη συμμετοχή ΜΜΕ και εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

3. Εκτός από τα κριτήρια που καθορίστηκαν στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι προτάσεις για δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 12, αξιολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

α) τη μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης της παραγωγής και την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας στην Ένωση, της δεσμευμένης παραγωγικής ικανότητας και του ειδικευμένου εργατικού δυναμικού·

β) τη συμβολή στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού σε ολόκληρη την Ένωση για την αντιμετώπιση προσδιορισθέντων κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της υψηλής έκθεσης στον κίνδυνο πραγμάτωσης συμβατικών στρατιωτικών απειλών· και

γ) τη συμβολή στη διασυνοριακή αμυντική βιομηχανική συνεργασία σε ολόκληρη την Ένωση, με βελτίωση της ένταξης ΜΜΕ και εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ή τη σύνδεση με παραγγελίες που απορρέουν από την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες.

4. Τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 21 καθορίζουν περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένης τυχόν στάθμισης που πρόκειται να εφαρμοστεί. Τα προγράμματα εργασίας δεν καθορίζουν επιμέρους κατώτατα όρια.

5. Η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα προγράμματα εργασίας μπορεί να ορίζουν ότι οι εν λόγω εμπειρογνώμονες υποχρεούνται να διαθέτουν έγκυρη προσωπική εξουσιοδότηση ασφαλείας.

*Άρθρο 19*

**Διαδικασία επιλογής και χορήγησης**

Με εξαίρεση τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11, στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο δ), η Επιτροπή χορηγεί τη χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

*Άρθρο 20*

**Χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης**

1. Για δράσεις που αναφέρονται στα άρθρα 13 και 35 του παρόντος κανονισμού και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, όταν η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης λαμβάνει τη μορφή επιχορηγήσεων, το πρόγραμμα μπορεί να χρηματοδοτεί έως και 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

2. Όταν η επιχορήγηση της Ένωσης λαμβάνει τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 183 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, το επίπεδο της συνεισφοράς της Ένωσης που αποδίδεται σε κάθε δράση μπορεί να βασίζεται σε παράγοντες όπως:

α) τον βαθμό πολυπλοκότητας της κοινής προμήθειας, για την οποία ένα ποσοστό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης κοινής προμήθειας και η πείρα που αποκτήθηκε από παρόμοιες δράσεις μπορούν να χρησιμεύσουν ως αρχική προσεγγιστική τιμή·

β) τη συμβολή της δράσης στη βελτίωση των αποτελεσμάτων διαλειτουργικότητας·

γ) τα χαρακτηριστικά της δράσης από τα οποία είναι δυνατόν να προκύψουν μεγαλύτερα μακροπρόθεσμα επενδυτικά μηνύματα για τη βιομηχανία, ιδίως όταν οι κοινές προμήθειες καλύπτουν δραστηριότητες που θα ήταν επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, όπως δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, δοκιμής και πιστοποίησης, αρχικής παραγωγής ή υποστήριξης εν λειτουργία·

δ) τον αριθμό των συμμετεχόντων κρατών μελών και συμμετεχουσών συνδεδεμένων χωρών ή τη συμπερίληψη πρόσθετων κρατών μελών ή συνδεδεμένων χωρών σε υφιστάμενες συνεργασίες·

ε) τη συμβολή της δράσης στην αύξηση των αναγκαίων παραγωγικών ικανοτήτων·

στ) τη συμβολή της δράσης στη μείωση των εξαρτήσεων από μη συνδεδεμένες χώρες·

ζ) τη συμβολή της δράσης στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών ή μεταξύ αυτών και συνδεδεμένων χωρών με σκοπό τη σύσταση, τη διαχείριση ή τη διατήρηση δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας·

η) τη συμβολή της δράσης στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών ή μεταξύ αυτών και συνδεδεμένων χωρών που έχει ως αποτέλεσμα την κοινή προμήθεια πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων για την Ουκρανία ή τη Μολδαβία·

θ) την πολυπλοκότητα των τεχνολογικών λύσεων που απαιτούνται για την ενσωμάτωση του οριοθέντος αμυντικού προϊόντος στις ένοπλες δυνάμεις συμμετέχοντος κράτους μέλους.

3. Οι δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού χρηματοδοτούνται μέσω επιχορηγήσεων με τη μορφή χρηματοδότησης μη συνδεόμενης με δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 183 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

4. Η ενωσιακή χρηματοδοτική συνεισφορά σε κάθε δράση που αναφέρεται στο άρθρο 11 δεν υπερβαίνει το 15 % της εκτιμώμενης αξίας της σχετικής σύμβασης κοινής προμήθειας.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης σε κάθε δράση που αναφέρεται στο άρθρο 11 μπορεί να ανέρχεται σε ποσοστό έως και 25 % της εκτιμώμενης αξίας της οικείας σύμβασης κοινής προμήθειας, εφόσον πληρούται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η δράση υλοποιείται από SEAP·

β) η δράση υποστηρίζει την κοινή προμήθεια τελικών προϊόντων που δεν εμπίπτουν σε περιορισμούς·

γ) η δράση οδηγεί στην κοινή προμήθεια πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων για την Ουκρανία ή τη Μολδαβία·

δ) η δράση διασφαλίζει ευρεία κατανομή προμηθευτών σε όλα τα κράτη μέλη, μέσω της οποίας άνω του 20 % της συνολικής αξίας του τελικού προϊόντος προκύπτει από προμηθευτές εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο κύριος ανάδοχος·

ε) οι δαπάνες των περισσότερων κρατών μελών που συμμετέχουν στη σχετική δράση για επενδύσεις στον τομέα της άμυνας υπερέβησαν το 30 % των αντίστοιχων αμυντικών δαπανών τους κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης.

6. Για δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 35 % των επιλέξιμων δαπανών.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης σε κάθε δράση που αναφέρεται στο άρθρο 12 μπορεί να ανέρχεται έως και στο 50 % των επιλέξιμων δαπανών, όταν η πλειονότητα των δικαιούχων είναι ΜΜΕ ή εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης εγκατεστημένες σε κράτη μέλη ή σε συνδεδεμένες χώρες ή όταν η δράση υλοποιείται από SEAP, και εφόσον πληρούται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο δικαιούχος αποδεικνύει ότι συμβάλλει στη δημιουργία νέας διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ οντοτήτων εγκατεστημένων σε κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες·

β) η δράση περιλαμβάνει την κατασκευή νέων υποδομών, εγκαταστάσεων ή γραμμών παραγωγής εκ του μηδενός ή σε τοποθεσίες που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί προηγουμένως για τέτοιες δραστηριότητες, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη αλυσίδων εφοδιασμού και στη μεταφορά τεχνολογίας σε ολόκληρη την Ένωση·

γ) η δράση συμβάλλει στη δημιουργία νέων ή στην αύξηση των υφισταμένων παραγωγικών ικανοτήτων συναφών με την κρίση προϊόντων.

8. Περαιτέρω λεπτομέρειες καθορίζονται στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 21.

*Άρθρο 21*

**Προγράμματα εργασίας**

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω προγραμμάτων εργασίας, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα προγράμματα εργασίας μπορούν να είναι πολυετή, όταν ενδείκνυται. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν τις δράσεις και τον σχετικό προϋπολογισμό που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προορίζεται για συνδυαστικές πράξεις.

2. Η Επιτροπή εγκρίνει τα προγράμματα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

3. Ειδικότερα, τα προγράμματα εργασίας περιλαμβάνουν:

α) το συνολικό ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης σε κάθε είδος δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 και λεπτομερή περιγραφή κάθε είδους δράσης·

β) όσον αφορά τις δράσεις που αναφέρονται στα άρθρα 11 και 12, το ελάχιστο οικονομικό μέγεθός τους·

γ) όσον αφορά τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12, τον μέγιστο αριθμό νομικών οντοτήτων που αποτελούν μέρος της κοινοπραξίας, ο οποίος δεν υπερβαίνει τις 15 νομικές οντότητες·

δ) τη διαδικασία για την αξιολόγηση και την επιλογή των προτάσεων, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, περιγραφή των οροσήμων, τα οποία έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο που να σηματοδοτεί την ουσιαστική πρόοδο ως προς την υλοποίηση των δράσεων, τα επιτευκτέα αποτελέσματα και τα σχετικά ποσά που πρόκειται να εκταμιευθούν, καθώς και τις ρυθμίσεις για την επαλήθευση των οροσήμων, την εκπλήρωση των όρων και την επίτευξη αποτελεσμάτων·

ε) το συνολικό ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης σε ομαδοποιημένες προμήθειες με τη στήριξη της Επιτροπής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α), στο άρθρο 15 παράγραφος 3, στο άρθρο 16 και στο άρθρο 17· και

στ) τις μεθόδους για τον προσδιορισμό και, κατά περίπτωση, την προσαρμογή της χρηματοδότησης.

4. Όταν εγκρίνει προγράμματα εργασιών, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη συνοχή με άλλα σχετικά προγράμματα και μέσα της Ένωσης.

5. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 μπορεί να καλύπτει ομαδοποιημένες προμήθειες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α), οι οποίες δεν υπερβαίνουν τα μέρη της σύμβασης για τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης παραγωγικών ικανοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

**ΜΕΣΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ**

*ΤΜΗΜΑ 1*

***ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΜΕΣΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ***

*Άρθρο 22*

**Στόχοι**

1. Το μέσο στήριξης της Ουκρανίας συμβάλλει στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ με σκοπό την αύξηση της αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητάς της, λαμβανομένης υπόψη της πιθανής μελλοντικής ενσωμάτωσής της στην ΕΒΤΒΑ, μέσω της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας, ώστε να ενισχυθούν η αμοιβαία σταθερότητα, η ασφάλεια, η ειρήνη, η ευημερία, η ανθεκτικότητα και η βιωσιμότητα.

2. Κατά την επιδίωξη του στόχου που καθορίζεται στην παράγραφο 1 δίνεται έμφαση στην ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ της ΕΒΤΒΑ και της ουκρανικής ΒΤΒΑ, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών της Ουκρανίας όσον αφορά την ενίσχυση της αμυντικής βιομηχανίας και τις αμυντικές της προμήθειες, μέσω της δημιουργίας παραγωγικών ικανοτήτων ή της αύξησής τους σύμφωνα με τα πρότυπα του ΝΑΤΟ και άλλα σχετικά πρότυπα, της προστασίας των πόρων, της τεχνικής βοήθειας και της ανταλλαγής προσωπικού, της αυξημένης συνεργασίας για την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων που αφορούν την Ουκρανία και την ουκρανική ΒΤΒΑ, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησής τους, και της αδειοδότησης της συνεργασίας στον τομέα της παραγωγής μέσω συμπράξεων του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα ή άλλων μορφών συνεργασίας, όπως, για παράδειγμα, κοινών επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στον στόχο της στήριξης της Ουκρανίας ώστε να ευθυγραμμιστεί σταδιακά με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης ενόψει μελλοντικής προσχώρησης στην Ένωση.

*Άρθρο 23*

**Πρόσθετοι χρηματοδοτικοί πόροι**

1. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλοι τρίτοι μπορούν να παρέχουν πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές στο μέσο στήριξης της Ουκρανίας, σύμφωνα με το άρθρο 208 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι εν λόγω χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε), ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Τυχόν πρόσθετα ποσά που εισπράττονται στο πλαίσιο διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2025/1106 αποτελούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού και χρησιμοποιούνται για το μέσο στήριξης της Ουκρανίας σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

3. Τυχόν πρόσθετα ποσά που εισπράττονται στο πλαίσιο σχετικών περιοριστικών μέτρων της Ένωσης αποτελούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού και χρησιμοποιούνται για δράσεις που ενισχύουν την ουκρανική ΒΤΒΑ.

4. Πόροι που κατανέμονται στα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, να μεταφερθούν στο μέσο στήριξης της Ουκρανίας με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060. Η Επιτροπή εκτελεί τους εν λόγω πόρους άμεσα, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, ή έμμεσα, σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω εδαφίου. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.

5. Όσον αφορά τα ποσά που συνεισφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με το ποσοστό των εν λόγω ποσών που θα διατεθούν σε όλες τις οντότητες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, μόνον προς όφελος των οικείων κρατών μελών ή προς το πρόσθετο όφελος άλλων κρατών μελών ή της Ουκρανίας.

6. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για πόρους που μεταφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, οι αντίστοιχοι μη δεσμευμένοι πόροι μπορούν να μεταφερθούν και πάλι σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή, κατόπιν αίτησης του οικείου κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

*Άρθρο 24*

**Εναλλακτική, συνδυασμένη και σωρευτική χρηματοδότηση**

1. Το μέσο στήριξης της Ουκρανίας υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της Ένωσης. Δράση η οποία έχει λάβει συνεισφορά από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα μπορεί να λάβει επίσης συνεισφορά και στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Η αντίστοιχη συνεισφορά διέπεται από τους κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης ή το ενιαίο σύνολο κανόνων οποιουδήποτε από τα συνεισφέροντα προγράμματα της Ένωσης μπορεί να διέπει όλες τις συνεισφορές, ενώ μπορεί να αναλαμβάνεται ενιαία νομική δέσμευση. Η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και μπορεί να υπολογίζεται σε κατ' αναλογία βάση σύμφωνα με τα έγγραφα στα οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη στήριξη.

2. Για να απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, οι δράσεις πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας·

β) πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·

γ) δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών.

3. Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ+ μπορούν να στηρίζουν προτάσεις που υποβάλλονται έπειτα από πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας και στις οποίες έχει απονεμηθεί σφραγίδα αριστείας.

*Άρθρο 25*

**Υλοποίηση και μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης**

1. Το μέσο στήριξης της Ουκρανίας υλοποιείται υπό άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή υπό έμμεση διαχείριση με οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 33 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται με οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, σύμφωνα με τον οικείο τίτλο Χ, εξαιρουμένων των συνδυαστικών πράξεων βάσει του προγράμματος InvestEU.

3. Όσον αφορά δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του παρόντος κανονισμού, για τις οποίες παρέχεται ενωσιακή χρηματοδότηση με τη μορφή επιχορήγησης στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας και οι οποίες αποφέρουν κέρδος, η Επιτροπή δικαιούται να ανακτήσει το ποσοστό του κέρδους που αντιστοιχεί στη συνεισφορά της Ένωσης στις επιλέξιμες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε πραγματικά ο δικαιούχος που εκτελεί τη δράση, έως το τελικό ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 195 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, το κέρδος υπολογίζεται με βάση το πλεόνασμα των εσόδων έναντι των επιλέξιμων δαπανών της δράσης, όταν τα έσοδα περιορίζονται στην ενωσιακή χρηματοδότηση, στη χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών, σε άλλα έσοδα που παράγονται κατά τη διάρκεια της δράσης και σε τυχόν έσοδα που προκύπτουν από τη δράση. Περαιτέρω λεπτομέρειες είναι δυνατό να καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 34 του παρόντος κανονισμού.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 196 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές μπορούν, κατά περίπτωση και εφόσον είναι αναγκαίο για την υλοποίηση μιας δράσης, να καλύπτουν δράσεις που άρχισαν και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης για τις εν λόγω δράσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις δεν άρχισαν πριν από τις 5 Μαρτίου 2024 και δεν έχουν ολοκληρωθεί πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης.

*Άρθρο 26*

**Επιλέξιμες νομικές οντότητες**

1. Μόνο νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή στην Ουκρανία και έχουν τις οικείες δομές εκτελεστικής διαχείρισης στην Ένωση ή στην Ουκρανία είναι επιλέξιμες ως αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης βάσει του παρόντος κανονισμού.

Οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στις εκτός κυβερνητικού ελέγχου περιοχές της Ουκρανίας δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Επιπλέον των κριτηρίων που καθορίζονται σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, εφαρμόζονται και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στις παραγράφους 3 έως 9 του παρόντος άρθρου.

3. Οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι των αποδεκτών ενωσιακής χρηματοδότησης με συμμετοχή σε δράση που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της εν λόγω δράσης βρίσκονται στην επικράτεια κράτους μέλους ή στην Ουκρανία καθ' όλη τη διάρκεια της δράσης.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, όταν οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης που συμμετέχουν σε δράση στερούνται άμεσα διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων ή σχετικών υποδομών, εγκαταστάσεων, περιουσιακών στοιχείων και πόρων στην Ένωση ή την Ουκρανία, μπορούν να χρησιμοποιούν τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία ή τους πόρους τους που βρίσκονται ή διατηρούνται εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή σε τρίτη χώρα πλην της Ουκρανίας, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτή δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας, και ότι συνάδει με τους στόχους του άρθρου 22. Οι δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες που χρησιμοποιούν τέτοιες υποδομές, εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία ή πόρους δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη από το μέσο στήριξης της Ουκρανίας.

5. Για τους σκοπούς μιας δράσης που υποστηρίζεται από το μέσο στήριξης της Ουκρανίας, οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης δεν υπόκεινται σε έλεγχο από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα πλην της Ουκρανίας ή από οντότητα άλλης τρίτης χώρας.

6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, νομική οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ένωση και ελέγχεται από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα πλην της Ουκρανίας ή από οντότητα άλλης τρίτης χώρας είναι επιλέξιμη για να λάβει ενωσιακή χρηματοδότηση, εάν τεθούν στη διάθεση της Επιτροπής εγγυήσεις που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη, για παράδειγμα επαρκή μέτρα κατόπιν ελέγχων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/452.

Οι εγγυήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου διασφαλίζουν ότι η συμμετοχή σε δράση νομικής οντότητας που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο δεν θα αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως αυτά ορίζονται στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, σύμφωνα με τον τίτλο V ΣΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας, ή στους στόχους του άρθρου 22 του παρόντος κανονισμού. Οι εγγυήσεις αυτές τεκμηριώνουν συγκεκριμένα ότι, για τους σκοπούς της δράσης, έχουν θεσπιστεί μέτρα που διασφαλίζουν ότι:

α) ο έλεγχος επί της νομικής οντότητας δεν ασκείται με τρόπο που εμποδίζει ή περιορίζει την ικανότητά της να εκτελέσει τη δράση και να εξασφαλίσει αποτελέσματα, που επιβάλλει περιορισμούς όσον αφορά τις υποδομές της, τις εγκαταστάσεις της, τα περιουσιακά της στοιχεία, τους πόρους της, τη διανοητική της ιδιοκτησία ή την τεχνογνωσία της που απαιτούνται για τους σκοπούς της δράσης, ή που υπονομεύει τις δυνατότητες και τα πρότυπά της τα οποία είναι απαραίτητα για την εκτέλεση της δράσης·

β) αποτρέπεται η πρόσβαση μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας πλην της Ουκρανίας ή οντότητας άλλης τρίτης χώρας σε διαβαθμισμένες ή ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν τη δράση, οι δε υπάλληλοι ή άλλα πρόσωπα που συμμετέχουν στη δράση διαθέτουν εθνική εξουσιοδότηση ασφαλείας από κράτος μέλος, συνδεδεμένη χώρα ή την Ουκρανία, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·

γ) η κυριότητα της διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτει από δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 στοιχείο β), σχετικά με δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας για την προώθηση της εκβιομηχάνισης και της εμπορίας αμυντικών προϊόντων που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο δράσεων χρηματοδοτούμενων από την Ένωση ή άλλων δραστηριοτήτων συνεργασίας που διεξάγονται με τη στήριξη των κρατών μελών, δεν υπόκειται σε περιορισμούς από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα πλην της Ουκρανίας ή οντότητα άλλης τρίτης χώρας, ούτε μεταβιβάζεται σε οντότητες εγκατεστημένες εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή συνδεδεμένων χωρών ή της Ουκρανίας, χωρίς την έγκριση του κράτους μέλους ή της συνδεδεμένης χώρας όπου είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα ή, όταν η νομική οντότητα είναι εγκατεστημένη στην Ουκρανία, την έγκριση της Ουκρανίας. Η έγκριση αυτή δεν αντιβαίνει στους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 22.

Εφόσον κρίνεται σκόπιμο από το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα, μπορούν να παρέχονται πρόσθετες εγγυήσεις.

Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή του άρθρου 77 σχετικά με οποιαδήποτε νομική οντότητα θεωρηθεί επιλέξιμη να λάβει ενωσιακή χρηματοδότηση σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

7. Οι εγγυήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου είναι δυνατό να βασίζονται σε τυποποιημένο υπόδειγμα που παρέχει η Επιτροπή, με την αρωγή της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 77, ώστε να διασφαλίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση σε ολόκληρη την Ένωση.

8. Κατά την εκτέλεση επιλέξιμης δράσης, οι αποδέκτες μπορούν επίσης να συνεργάζονται με νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή της Ουκρανίας ή τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας πλην της Ουκρανίας ή οντότητας άλλης τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις και τους πόρους αυτών των νομικών οντοτήτων, εφόσον η εν λόγω χρήση δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας, ή στους στόχους του άρθρου 22.

Δεν επιτρέπεται η χωρίς άδεια πρόσβαση μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας πλην της Ουκρανίας ή οντότητας άλλης τρίτης χώρας σε διαβαθμισμένες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση της δράσης και αποφεύγονται οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια του εφοδιασμού με εισροές απαραίτητες για τη δράση.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη συνεργασία με νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες εκτός της επικράτειας των κρατών μελών ή της Ουκρανίας, ή που τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας εκτός της Ουκρανίας ή άλλης οντότητας τρίτη χώρας δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη από το μέσο στήριξης της Ουκρανίας.

9. Οι παράγραφοι 5 και 6 δεν εφαρμόζονται σε:

α) αναθέτουσες αρχές των κρατών μελών και της Ουκρανίας·

β) διεθνείς οργανισμούς·

γ) SEAP·

δ) τον ΕΟΑ.`

*ΤΜΗΜΑ 2*

***ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ***

*Άρθρο 27*

**Επιλέξιμες δράσεις**

1. Οι δράσεις που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας υλοποιούν τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 22 και μπορούν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές ή συνδυασμό αυτών:

α) δράσεις κοινής προμήθειας, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 11, μεταξύ άλλων για τη σύσταση, τη διαχείριση και τη διατήρηση δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας·

β) δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας όπως αναφέρονται στο άρθρο 12·

γ) υποστηρικτικές δράσεις, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 13.

2. Οι ακόλουθες δράσεις δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας:

α) δράσεις σχετικές με αμυντικά προϊόντα που απαγορεύονται από το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο·

β) δράσεις που σχετίζονται με φονικά αυτόνομα συστήματα τα οποία λειτουργούν εκτός υπεύθυνης αλυσίδας ανθρώπινης διοίκησης και ελέγχου ή τα οποία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο·

γ) δράσεις που σχετίζονται με πυρομαχικά διασποράς·

δ) δράσεις ή μέρη αυτών που χρηματοδοτούνται ήδη πλήρως από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές.

3. Όσον αφορά προμήθειες που διενεργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχεία α) και γ), οι οποίες υποστηρίζονται από ενωσιακή χρηματοδότηση, το κόστος των κατασκευαστικών στοιχείων που προέρχονται από χώρες εκτός της Ένωσης και της Ουκρανίας δεν υπερβαίνει το 35 % του εκτιμώμενου κόστους των κατασκευαστικών στοιχείων του τελικού προϊόντος. Κανένα κατασκευαστικό στοιχείο δεν προέρχεται από τρίτες χώρες που αντιστρατεύονται τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

4. Όσον αφορά δράσεις που διεξάγονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β), το κόστος των κατασκευαστικών στοιχείων που προέρχονται από χώρες εκτός της Ένωσης και της Ουκρανίας δεν υπερβαίνει το 35 % του εκτιμώμενου κόστους των κατασκευαστικών στοιχείων του προϊόντος για το οποίο η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας υποστηρίζεται από ενωσιακή χρηματοδότηση. Κανένα κατασκευαστικό στοιχείο του προϊόντος για το οποίο η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας υποστηρίζεται από ενωσιακή χρηματοδότηση δεν προέρχεται από τρίτες χώρες που αντιστρατεύονται τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

5. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης ή, κατά περίπτωση, οι ανάδοχοι έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις, χωρίς να υπόκεινται σε περιορισμούς από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες πλην της Ουκρανίας ή από οντότητες άλλων τρίτων χωρών, σχετικά με τον ορισμό, την προσαρμογή και την εξέλιξη του σχεδιασμού των σχετικών αμυντικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της νόμιμης εξουσίας να υποκαθιστούν ή να αφαιρούν κατασκευαστικά στοιχεία που υπόκεινται σε περιορισμούς επιβαλλόμενους από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες πλην της Ουκρανίας ή από οντότητες άλλων τρίτων χωρών.

6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 5 της οδηγίας 2009/43/ΕΚ, τα κράτη μέλη μπορούν να δημοσιεύουν γενικές άδειες μεταφοράς για τη μεταφορά σε άλλα κράτη μέλη προϊόντων σχετικών με δράσεις που υποστηρίζονται από το μέσο στήριξης της Ουκρανίας.

7. Οι δράσεις που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας εκτελούνται από την Ουκρανία ή από νομική οντότητα που είναι εγκατεστημένη και έχει τη δομή εκτελεστικής διαχείρισής της στην Ουκρανία, ή με τη συμμετοχή τους, κατ' ελάχιστον.

8. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, οι αναφορές σε κράτη μέλη στα άρθρα 11, 12, 13 και 38 θεωρείται ότι περιλαμβάνουν την Ουκρανία. Οι αναφορές σε συνδεδεμένες χώρες στα άρθρα 11, 12, 13 και 38 δεν αφορούν το παρόν κεφάλαιο. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, οι αναφορές στο άρθρο 9 που περιέχονται στο άρθρο 11 νοούνται ως αναφορές στο άρθρο 26 και οι αναφορές στο άρθρο 10 παράγραφος 5 που περιέχονται στο άρθρο 12 νοούνται ως παραπομπές στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

*ΤΜΗΜΑ 3*

***ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ***

*Άρθρο 28*

**Προμήθειες με τη στήριξη της Επιτροπής**

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού, η Ουκρανία, από κοινού με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να συμμετάσχει σε ομαδοποιημένη προμήθεια, όπως αναφέρεται στο άρθρο 168 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, μέσω της οποίας τα κράτη μέλη και η Ουκρανία μπορούν να αγοράζουν, να ενοικιάζουν ή να μισθώνουν πλήρως τα αμυντικά προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο κοινής προμήθειας. Οι άλλες προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 168 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού εφαρμόζονται στην εν λόγω ομαδοποιημένη προμήθεια.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Ουκρανία από κοινού με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να ενεργήσει ως κεντρική αρχή προμηθειών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού για την προμήθεια αμυντικών προϊόντων για λογαριασμό τους ή εξ ονόματός τους. Όποτε η Επιτροπή ενεργεί ως κεντρική αρχή προμηθειών, εφαρμόζονται όροι ισοδύναμοι με εκείνους που προβλέπονται στο άρθρο 168 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Όταν ζητείται από την Επιτροπή να ενεργήσει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, θεωρείται ότι οι αναθέτουσες αρχές των κρατών μελών έχουν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία 2009/81/ΕΚ.

4. Εκτός από τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, η διαδικασία προμήθειας που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου πληροί επίσης τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η συμμετοχή στη διαδικασία προμήθειας είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη·

β) η Επιτροπή καλεί τουλάχιστον έναν εμπειρογνώμονα με σχετική πείρα στις διαπραγματεύσεις από κάθε συμμετέχουσα χώρα προκειμένου να συγκροτηθεί κοινή διαπραγματευτική ομάδα·

γ) τυχόν απόφαση των συμμετεχουσών χωρών να διεξαγάγουν παράλληλες διαδικασίες διαπραγμάτευσης για το σχετικό προϊόν δηλώνεται ρητά και η εν λόγω απόφαση υπόκειται σε ομόφωνη έγκριση από τις συμμετέχουσες χώρες.

5. Όταν η Επιτροπή ενεργεί ως κεντρική αρχή προμηθειών σύμφωνα με την παράγραφο 2, μπορεί, στο πλαίσιο της προμήθειας, να προμηθεύεται κατασκευαστικά στοιχεία και πρώτες ύλες που απαιτούνται για τον εφοδιασμό με αμυντικά προϊόντα με σκοπό τη δημιουργία στρατηγικών εφεδρειών από τις συμμετέχουσες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας αποθεμάτων.

6. Όταν δικαιολογείται δεόντως από τον εξαιρετικά επείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης, η Επιτροπή μπορεί, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 175 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, να ζητήσει την παράδοση προϊόντων από την ημερομηνία αποστολής των σχεδίων συμβάσεων τα οποία προκύπτουν από την προμήθεια που διενεργείται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

7. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής ή οι εμπειρογνώμονες που έχουν οριστεί από την Επιτροπή μπορούν, για να συνάψουν συμφωνίες αγοράς με οικονομικούς φορείς, να πραγματοποιούν επιτόπιες επισκέψεις, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, στις τοποθεσίες των εγκαταστάσεων παραγωγής των σχετικών αμυντικών προϊόντων.

8. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τους υφιστάμενους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες που διέπουν την κυριότητα, την εξαγωγή και τη μεταφορά αμυντικών προϊόντων.

9. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι συμμετέχουσες χώρες αντιμετωπίζονται ισότιμα κατά τη διενέργεια των διαδικασιών προμήθειας και κατά την εφαρμογή των συνακόλουθων συμφωνιών.

10. Επιπλέον των προϋποθέσεων που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, εφαρμόζονται κριτήρια ισοδύναμα με εκείνα που καθορίζονται στο άρθρο 26 παράγραφοι 1, 3 και 4 του παρόντος κανονισμού για τους προσφέροντες, τους αναδόχους και τους υπεργολάβους σε συμβάσεις οι οποίες προκύπτουν από την προμήθεια που διενεργείται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

11. Για προμήθειες που διεξάγονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται οι κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 27 παράγραφοι 3 και 5.

*Άρθρο 29*

**Προαγορά αμυντικών προϊόντων**

1. Οι ομαδοποιημένες προμήθειες όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή συμφωνιών προαγοράς αμυντικών προϊόντων, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και συνάπτονται εξ ονόματος ή για λογαριασμό των συμμετεχουσών χωρών. Οι εν λόγω συμφωνίες μπορούν να περιλαμβάνουν μηχανισμό προπληρωμής για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων έναντι δικαιώματος στο αποτέλεσμα, ο οποίος δεν υπερβαίνει τα μέρη της σύμβασης σχετικά με τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης παραγωγικών ικανοτήτων.

2. Όταν οι συμφωνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν μηχανισμό προπληρωμής, η προκαταβολική πληρωμή στον ανάδοχο μπορεί να καλύπτεται από το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2. Οι συνεισφορές των συμμετεχουσών χωρών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 23, λαμβάνονται εξίσου υπόψη ανά στοιχείο που παραγγέλλεται από τις συμμετέχουσες χώρες.

3. Στις περιπτώσεις που οι ποσότητες οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης υπερβαίνουν τη ζήτηση, η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων συμμετεχουσών χωρών, καταρτίζει μηχανισμό ανακατανομής στα εθνικά αποθέματα ή σύστασης δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας.

*Άρθρο 30*

**Διευκόλυνση συμφωνιών απορρόφησης**

1. Η Επιτροπή θεσπίζει σύστημα προς διευκόλυνση της σύναψης συμφωνιών απορρόφησης που σχετίζονται με τη βιομηχανική αύξηση των παραγωγικών ικανοτήτων της ουκρανικής ΒΤΒΑ, μεταξύ κρατών μελών και της Ουκρανίας, αφενός, και οικονομικών φορέων της ουκρανικής ΒΤΒΑ, αφετέρου, σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης για τον ανταγωνισμό και τις προμήθειες. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι αποτρέπεται η πρόσβαση μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας πλην της Ουκρανίας ή οντότητας άλλης τρίτης χώρας σε διαβαθμισμένες ή ευαίσθητες πληροφορίες σχετικές με τη δράση και ότι οι υπάλληλοι ή άλλα πρόσωπα που συμμετέχουν στη δράση διαθέτουν εθνική εξουσιοδότηση ασφαλείας την οποία εκδίδει κράτος μέλος, συνδεδεμένη χώρα ή η Ουκρανία.

2. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και στην Ουκρανία να υποβάλλουν προσφορές αγοράς για αμυντικά προϊόντα στις οποίες επισημαίνουν:

α) τον όγκο και την ποιότητα·

β) την προβλεπόμενη τιμή ή το προβλεπόμενο εύρος τιμών·

γ) την προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας απορρόφησης.

3. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου επιτρέπει στους κατασκευαστές αμυντικών προϊόντων που συμμορφώνονται με κριτήρια ισοδύναμα εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 26 παράγραφοι 1, 3 και 4 να υποβάλλουν προσφορές πώλησης επισημαίνοντας:

α) τον όγκο και την ποιότητα των αμυντικών προϊόντων για τα οποία επιδιώκουν να συνάψουν συμφωνίες απορρόφησης·

β) την προβλεπόμενη τιμή ή το προβλεπόμενο εύρος τιμών στην οποία ή στο οποίο είναι διατεθειμένοι να πωλήσουν·

γ) τον εκτιμώμενο χρόνο διεκπεραίωσης της παράδοσης των αμυντικών προϊόντων στο πλαίσιο της συμφωνίας απορρόφησης·

δ) την προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας απορρόφησης.

4. Με βάση τις προσφορές αγοράς και πώλησης που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, η Επιτροπή φέρνει τους σχετικούς κατασκευαστές αμυντικών προϊόντων σε επαφή με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και με την Ουκρανία.

5. Επιπλέον της επαφής που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, η Ουκρανία και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να συμμετάσχει σε διαδικασία ομαδοποιημένης προμήθειας ή σε διαδικασία προμήθειας εξ ονόματός τους, ή για λογαριασμό τους, σύμφωνα με το άρθρο 28.

6. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 μπορεί να καλύπτει τα μέρη της σύμβασης σχετικά με τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης παραγωγικών ικανοτήτων.

*ΤΜΗΜΑ 4*

***ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ***

*Άρθρο 31*

**Κριτήρια ανάθεσης**

1. Οι προτάσεις για δράσεις αξιολογούνται με βάση τους στόχους που καθορίζονται για τη σχετική δράση, όπως αναφέρονται στο άρθρο 22, τα αναμενόμενα αποτελέσματα της σχετικής δράσης, και την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της υλοποίησης.

2. Επιπλέον των κριτηρίων που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η αξιολόγηση των προτάσεων για δράσεις κοινής προμήθειας όπως αναφέρονται στο άρθρο 11 μπορεί να γίνεται με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) την εκτιμώμενη αξία της κοινής προμήθειας·

β) τη συμβολή της δράσης στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της ουκρανικής ΒΤΒΑ·

γ) τη συμβολή της δράσης στην επιτάχυνση της προμήθειας και στη μείωση των χρόνων διεκπεραίωσης της παραγωγής και της παράδοσης αμυντικών προϊόντων.

3. Επιπλέον των κριτηρίων που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η αξιολόγηση των προτάσεων για δράσεις ενίσχυσης της βιομηχανίας όπως αναφέρονται στο άρθρο 12 μπορεί να γίνεται με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) τη μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης της παραγωγής και την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας στην Ουκρανία·

β) τη συμβολή στη διασφάλιση έγκαιρης διαθεσιμότητας αμυντικών προϊόντων και έγκαιρου εφοδιασμού με αυτά σε ολόκληρη την Ουκρανία·

γ) τη συμβολή στη διασυνοριακή βιομηχανική συνεργασία στον τομέα της άμυνας μεταξύ της Ουκρανίας και της Ένωσης.

4. Τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 34 καθορίζουν περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης τυχόν στάθμισης που πρόκειται να εφαρμοστεί. Τα προγράμματα εργασίας δεν καθορίζουν επιμέρους κατώτατα όρια.

5. Η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα προγράμματα εργασίας μπορεί να ορίζουν ότι οι εν λόγω εμπειρογνώμονες υποχρεούνται να διαθέτουν έγκυρη προσωπική εξουσιοδότηση ασφαλείας.

*Άρθρο 32*

**Διαδικασία επιλογής και χορήγησης**

Με εξαίρεση τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 και στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο ζ), η Επιτροπή χορηγεί τη χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

*Άρθρο 33*

**Χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης**

1. Όταν η συνεισφορά της Ένωσης λαμβάνει τη μορφή επιχορηγήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 193 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, το μέσο στήριξης της Ουκρανίας μπορεί να χρηματοδοτεί έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) του παρόντος κανονισμού.

2. Όταν η επιχορήγηση της Ένωσης λαμβάνει τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες, το επίπεδο της συνεισφοράς της Ένωσης για κάθε δράση μπορεί να βασίζεται σε παράγοντες όπως:

α) ο βαθμός πολυπλοκότητας της κοινής προμήθειας, για την οποία ένα ποσοστό της εκτιμώμενης αξίας της δράσης και η πείρα που αποκτήθηκε από παρόμοιες δράσεις μπορούν να χρησιμεύσουν ως αρχική προσεγγιστική τιμή·

β) η συμβολή της δράσης στη βελτίωση των αποτελεσμάτων διαλειτουργικότητας·

γ) τα χαρακτηριστικά της δράσης από τα οποία ενδέχεται να προκύψουν μηνύματα για μεγαλύτερες μακροπρόθεσμες επενδύσεις στη βιομηχανία·

δ) η συμβολή της δράσης στην αύξηση των αναγκαίων παραγωγικών ικανοτήτων στην Ουκρανία·

ε) ο βαθμός πολυπλοκότητας προκειμένου η Ουκρανία να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τη διαδικασία προς την προσχώρηση στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και των μέτρων για την προώθηση της σύγκλισης με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης·

στ) ο βαθμός πολυπλοκότητας προκειμένου η Ουκρανία να προσαρμόσει τις οικείες διαδικασίες αμυντικών προμηθειών και το περιβάλλον της ουκρανικής αμυντικής βιομηχανίας, μεταξύ άλλων με στόχο την τήρηση των προτύπων του ΝΑΤΟ και άλλων σχετικών προτύπων·

ζ) οι δυσχέρειες και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να ανοικοδομηθούν και να εκσυγχρονιστούν με ανθεκτικό τρόπο οι υποδομές που έχουν πληγεί από τον εν λόγω πόλεμο και της ανάγκης να αποφευχθούν, να προληφθούν, να μειωθούν και, εάν είναι δυνατό, να αντισταθμιστούν οι εν λόγω ζημίες.

3. Οι δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού χρηματοδοτούνται μέσω επιχορηγήσεων με τη μορφή χρηματοδότησης μη συνδεόμενης με δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 183 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

4. Για τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 στοιχείο α), η στήριξη από το μέσο στήριξης της Ουκρανίας δεν υπερβαίνει το 25 % της εκτιμώμενης αξίας της σχετικής σύμβασης κοινής προμήθειας.

5. Περαιτέρω λεπτομέρειες καθορίζονται στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 34.

*Άρθρο 34*

**Προγράμματα εργασίας**

1. Το μέσο στήριξης της Ουκρανίας υλοποιείται μέσω προγραμμάτων εργασίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα προγράμματα εργασίας μπορούν να είναι πολυετή, όταν ενδείκνυται. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν τις δράσεις και τον σχετικό προϋπολογισμό που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του μέσου στήριξης της Ουκρανίας.

2. Η Επιτροπή εγκρίνει τα προγράμματα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

3. Ειδικότερα, τα προγράμματα εργασίας περιλαμβάνουν:

α) το συνολικό ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης σε κάθε είδος δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 και λεπτομερή περιγραφή κάθε είδους δράσης·

β) όσον αφορά τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), το ελάχιστο οικονομικό μέγεθός τους·

γ) όσον αφορά τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 στοιχείο β), τον μέγιστο αριθμό νομικών οντοτήτων που συγκροτούν την κοινοπραξία, ο οποίος δεν υπερβαίνει τις 15 νομικές οντότητες·

δ) τη διαδικασία για την αξιολόγηση και την επιλογή των προτάσεων, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της περιγραφής των οροσήμων, τα οποία θα έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο που να σηματοδοτούν την ουσιαστική πρόοδο ως προς την υλοποίηση των δράσεων, τα επιτευκτέα αποτελέσματα και τα σχετικά ποσά που πρόκειται να εκταμιευθούν, καθώς και των ρυθμίσεων για την επαλήθευση των οροσήμων, την εκπλήρωση των όρων και την επίτευξη αποτελεσμάτων·

ε) το συνολικό ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης σε ομαδοποιημένες προμήθειες με τη στήριξη της Επιτροπής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1), στο άρθρο 29 και στο άρθρο 30· και

στ) τις μεθόδους για τον προσδιορισμό και, κατά περίπτωση, την προσαρμογή της χρηματοδότησης.

4. Όταν εγκρίνει προγράμματα εργασιών, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη συνοχή με άλλα σχετικά προγράμματα και μέσα της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ**

*Άρθρο 35*

**Ευρωπαϊκά αμυντικά έργα κοινού ενδιαφέροντος**

1. Τα ευρωπαϊκά αμυντικά έργα κοινού ενδιαφέροντος (EDPCI) αποτελούνται από συνεργατικά βιομηχανικά έργα που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ σε ολόκληρη την Ένωση ενώ συμβάλλουν στην ανάπτυξη των στρατιωτικών δυνατοτήτων των κρατών μελών οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε όλους τους επιχειρησιακούς τομείς, δηλαδή χερσαίες, θαλάσσιες, εναέριες και διαστημικές επιχειρήσεις, καθώς και επιχειρήσεις στον κυβερνοχώρο.

2. Τα EDPCI πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

α) ενισχύουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα, την αποδοτικότητα και την ικανότητα καινοτομίας της ΕΒΤΒΑ, ιδίως:

i) συμβάλλοντας στη δημιουργία νέας διασυνοριακής συνεργασίας ή στη διεύρυνση της υφιστάμενης, μεταξύ άλλων με ΜΜΕ και εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης·

ii) δημιουργώντας θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά·

iii) συμβάλλοντας σημαντικά στην ολοκλήρωση της αγοράς και στη μείωση του κατακερματισμού της·

iv) βελτιώνοντας τη διαλειτουργικότητα και την εναλλαξιμότητα των αμυντικών προϊόντων· και

v) στοχεύοντας παράλληλα στη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων, μεταξύ άλλων μέσω της διαφοροποίησης του εφοδιασμού, και στην αύξηση των ικανοτήτων·

β) συμβάλλουν στην ανάπτυξη των στρατιωτικών δυνατοτήτων των κρατών μελών που είναι ζωτικής σημασίας για τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και συνάδουν με τους στόχους της στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα, με τις προτεραιότητες που αφορούν τις αμυντικές δυνατότητες οι οποίες έχουν συμφωνηθεί από κοινού από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, ιδίως στο πλαίσιο του CDP, και με τις ευκαιρίες συνεργασίας που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της CARD·

γ) λαμβάνουν υπόψη τη συνεργασία των κρατών μελών στο πλαίσιο PESCO και των πρωτοβουλιών και των έργων του ΕΟΑ·

δ) λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές δραστηριότητες που διενεργεί το ΝΑΤΟ, όπως τη διαδικασία αμυντικής σχεδίασης του ΝΑΤΟ, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές εξυπηρετούν τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης·

ε) διεξάγονται με τη συμμετοχή τουλάχιστον τεσσάρων κρατών μελών, ενώ θα πρέπει να δίνεται σε όλα τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες, καθώς και στην Ουκρανία, πραγματική ευκαιρία συμμετοχής σε EDPCI·

στ) τα οφέλη τους εκτείνονται σε ευρύτερο τμήμα της Ένωσης·

ζ) είναι ιδιαίτερα σημαντικά ως προς το μέγεθος ή το πεδίο εφαρμογής τους ή αποσκοπούν στον μετριασμό σημαντικού επιπέδου τεχνολογικού ή χρηματοοικονομικού κινδύνου, ή και των δύο·

η) τα δυνητικά συνολικά οφέλη τους υπερτερούν του κόστους τους, μεταξύ άλλων και μακροπρόθεσμα.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις με τις οποίες θα προσδιορίζονται EDPCI.

4. Τα κράτη μέλη συντονίζονται για την εκπόνηση προτάσεων έργων για ενδεχόμενα EDPCI κατά τρόπο συμπεριληπτικό, με τη στήριξη του ΕΟΑ, όταν είναι αναγκαίο.

5. Προτού υποβάλει τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή επαληθεύει τη συμμόρφωση των προτάσεων έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 με όλα τα κριτήρια που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 και:

α) διαβουλεύεται με τα κράτη μέλη κατά τρόπο συμπεριληπτικό και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις και τις προτάσεις έργων τους για ενδεχόμενα EDPCI·

β) καλεί τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας («Ύπατος Εκπρόσωπος») και τον ΕΟΑ να παράσχουν την εμπειρογνωμοσύνη τους με σκοπό τη διασφάλιση της συνοχής με τις προτεραιότητες και τους στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία β), γ) και δ), ιδίως με τις προτεραιότητες που αφορούν τις αμυντικές δυνατότητες οι οποίες έχουν συμφωνηθεί από κοινού από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, ειδικότερα όπως εκφράζονται από κοινού στο πλαίσιο του CDP, προκειμένου να συμπληρωθούν οι πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη σχετικά με τις προτάσεις έργων· και

γ) επαληθεύει ότι όλα τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες, και, κατά περίπτωση, η Ουκρανία, έχουν ενημερωθεί για την ύπαρξη κάποιου νέου έργου και τους έχει δοθεί η ευκαιρία να συμμετάσχουν.

6. Στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3, το Συμβούλιο:

α) καθορίζει τους στόχους και τα χαρακτηριστικά του EDPCI σε σχέση με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 2·

β) καταρτίζει τον κατάλογο των χωρών που συμμετέχουν στο EDPCI κατά την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής πράξης· και

γ) εκτιμά το συνολικό οικονομικό μέγεθος του EDPCI.

7. Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Το Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί με ειδική πλειοψηφία τις προτάσεις έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 4.

8. Η ανάπτυξη ενός EDPCI που είναι επιλέξιμο για χρηματοδότηση όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο δ) αποτελείται μόνο από μία ή περισσότερες δραστηριότητες που σχετίζονται με:

α) την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων·

β) την επιτάχυνση της προσαρμογής της ικανότητας παραγωγής αμυντικών προϊόντων, καθώς και σχετικών υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, σε διαρθρωτικές αλλαγές·

γ) τη βιομηχανική ανάπτυξη νέων ή την αναβάθμιση υφισταμένων αμυντικών προϊόντων·

δ) την ανάπτυξη και προμήθεια αναγκαίων υποδομών.

9. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στις συμβάσεις που αφορούν τις δραστηριότητες EDPCI οι οποίες υποστηρίζονται από ενωσιακή χρηματοδότηση εφαρμόζονται κριτήρια ισοδύναμα με εκείνα που καθορίζονται στο άρθρο 9. Για την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων που υποστηρίζονται από ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο EDPCI, εφαρμόζεται επίσης το άρθρο 11 παράγραφος 6.

10. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε EDPCI διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες του EDPCI, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν υποστηρίζονται από ενωσιακή χρηματοδότηση, συμμορφώνονται με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 4 και στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και δεν επηρεάζουν τη συμμόρφωση του EDPCI με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

11. Ένα EDPCI μπορεί να αφορά την ανάπτυξη δυνατοτήτων διπλής χρήσης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

12. Είναι δυνατή η θέσπιση EDPCI, καθώς και των ειδικών δραστηριοτήτων του, στο πλαίσιο SEAP.

13. Μόνο τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες, καθώς και οι SEAP που απαρτίζονται από κράτη μέλη ή από κράτη μέλη και συνδεδεμένες χώρες, είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο δραστηριοτήτων EDPCI.

14. Η Επιτροπή μπορεί, κατά περίπτωση, να συμμετέχει στο έργο. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν τη συμμετοχή του Ύπατου Εκπροσώπου και του ΕΟΑ ως παρατηρητών σε ένα EDPCI.

15. Τα κράτη μέλη μπορούν, με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, να εφαρμόζουν καθεστώτα στήριξης και να παρέχουν διοικητική στήριξη σε EDPCI.

16. Ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής που σχετίζονται με EDPCI μπορούν να θεωρηθούν επιτακτικός λόγος προέχοντος δημοσίου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 4 και του άρθρου 16 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([40]) και του άρθρου 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([41]), για λόγους άμυνας κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([42]) και για λόγους υγείας και δημόσιας ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([43]), υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι υπόλοιποι όροι των διατάξεων αυτών.

17. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε EDPCI υποβάλλουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, κοινή έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του EDPCI, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου.

18. Κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να τροποποιεί τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 3, μεταξύ άλλων αφαιρώντας έργο από τα EDPCI ή αποτυπώνοντας μεταβολές στα στοιχεία που καθορίζονται στην παράγραφο 6.

19. Όλα τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες, και η Ουκρανία, έχουν τη δυνατότητα να προσχωρήσουν σε EDPCI μετά τη σύστασή του, με την επιφύλαξη της σύμφωνης γνώμης όλων των κρατών μελών που συμμετέχουν στο EDPCI.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

## ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

### *Άρθρο 36*

### Ευρωπαϊκός μηχανισμός στρατιωτικών πωλήσεων

1. Για να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΒΤΒΑ, καθώς και, κατά περίπτωση, της ουκρανικής ΒΤΒΑ, ιδίως με την αύξηση της ικανότητας της ΕΒΤΒΑ να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων από άποψη χρόνου και όγκου, θεσπίζεται ευρωπαϊκός μηχανισμός στρατιωτικών πωλήσεων:

2. Ο ευρωπαϊκός μηχανισμός στρατιωτικών πωλήσεων αποτελείται από τα ακόλουθα:

α) κατάρτιση ευρωπαϊκού καταλόγου αμυντικών πωλήσεων·

β) τη δυνατότητα σύστασης, διαχείρισης και διατήρησης δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας· και

γ) μέτρα που συμβάλλουν στη διευκόλυνση των διαδικασιών για την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων.

### *Άρθρο 37*

### Ευρωπαϊκός κατάλογος στρατιωτικών πωλήσεων

1. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με τον ΕΟΑ, καταρτίζει και επικαιροποιεί ενιαίο, κεντρικό κατάλογο αμυντικών προϊόντων που έχει εκπονηθεί από την ΕΒΤΒΑ και την ουκρανική ΒΤΒΑ («κατάλογος»). Η Επιτροπή διαβουλεύεται με τον ΕΟΑ και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις του κατά την κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών του καταλόγου και, κατά περίπτωση, προμηθεύεται την εταιρική πληροφοριακή πλατφόρμα που απαιτείται για την κατάρτισή του. Τα κράτη μέλη, η Ουκρανία και οι οικονομικοί φορείς καλούνται να συμπληρώνουν τον εν λόγω κατάλογο σε εθελοντική βάση.

([40]) Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([41]) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([42]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

([43]) Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

2. Τα αμυντικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο κατασκευάζονται από οικονομικούς φορείς που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας τα οποία καθορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφοι 1, 3 και 4 ή στο άρθρο 26 παράγραφοι 1, 3 και 4. Επιπλέον, στον κατάλογο αναφέρεται αν ο οικονομικός φορέας έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει αποφάσεις, χωρίς να υπόκειται σε περιορισμούς από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών, σχετικά με τον ορισμό, την προσαρμογή και την εξέλιξη του σχεδιασμού του αμυντικού προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της νόμιμης εξουσίας να υποκαθιστά ή να αφαιρεί κατασκευαστικά στοιχεία που υπόκεινται σε περιορισμούς επιβαλλόμενους από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών. Η στήριξη που λαμβάνεται στο πλαίσιο του προγράμματος, του μέσου στήριξης της Ουκρανίας ή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([44]), του κανονισμού (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([45]) ή του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1525 ή του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2418 μπορεί επίσης να αναφέρεται στον κατάλογο.

*Άρθρο 38*

**Δεξαμενές αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας**

1. Μια κοινοπραξία κρατών μελών, συνδεδεμένων χωρών ή της Ουκρανίας ή μια SEAP μπορεί να δημιουργεί, να διαχειρίζεται και να διατηρεί δεξαμενές αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας και μπορεί, για τον εν λόγω σκοπό, να καλεί τον ΕΟΑ να παράσχει την εμπειρογνωσία του.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, μια κοινοπραξία κρατών μελών, συνδεδεμένων χωρών ή της Ουκρανίας αποτελείται από τουλάχιστον τρεις από τις εν λόγω χώρες, από τις οποίες τουλάχιστον δύο είναι κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη που συγκροτούν δεξαμενή αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας διασφαλίζουν ότι η δημιουργία, η διαχείριση και η διατήρηση της εν λόγω δεξαμενής συμμορφώνονται με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1, καθώς και με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 4 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 22.

3. Τα κράτη μέλη, οι συνδεδεμένες χώρες, η Ουκρανία και οι SEAP που συγκροτούν δεξαμενή αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας παρέχουν σε όλα τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες χώρες και την Ουκρανία άμεση και προτιμησιακή δυνατότητα αγοράς, χρήσης ή μίσθωσης για αμυντικά προϊόντα που αποτελούν μέρος της εν λόγω δεξαμενής αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας.

4. Όταν συγκροτείται δεξαμενή αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας στο πλαίσιο SEAP, το πρόγραμμα ή το μέσο στήριξης της Ουκρανίας μπορούν να στηρίζουν οικονομικά τα ακόλουθα:

α) την κοινή προμήθεια πρόσθετων ποσοτήτων αμυντικών προϊόντων μέσω δράσεων κοινής προμήθειας που εκτελούνται από τη SEAP σύμφωνα με το άρθρο 11·

β) τη συγκρότηση και τη λειτουργία της SEAP για τους σκοπούς της διαχείρισης και της διατήρησης της δεξαμενής αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο ζ).

5. Για τους σκοπούς της αγοράς από τα κράτη μέλη ή, κατά περίπτωση, τις συνδεδεμένες χώρες από τη συσταθείσα δεξαμενή αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας που τελεί υπό τη διαχείριση και διατηρείται από SEAP, η προμήθεια θεωρείται σύμβαση που ανατίθεται από μια κυβέρνηση σε άλλη κυβέρνηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 στοιχείο στ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

*Άρθρο 39*

**Διευκόλυνση των διαδικασιών για την κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων**

Όταν τα κράτη μέλη συνάπτουν συμφωνία για την από κοινού προμήθεια αμυντικών προϊόντων, μπορούν να εφαρμόζουν τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφοι 9 και 10, στο άρθρο 52 και στο άρθρο 53, υπό τους όρους που καθορίζονται σε αυτά.

([44]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, που αποσκοπεί στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτόμου ικανότητας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης (ΕΕ L 200 της 7.8.2018, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([45]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

**ΔΟΜΗ ΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ**

*Άρθρο 40*

**Ειδικός στόχος και δραστηριότητες μιας δομής για ευρωπαϊκό πρόγραμμα εξοπλισμών**

1. Οι δομές για ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμών (SEAP) ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της ΕΒΤΒΑ και, κατά περίπτωση, της ουκρανικής ΒΤΒΑ. Αυτό επιτυγχάνεται με τη συγκέντρωση της ζήτησης για αμυντικά προϊόντα και τη διασφάλιση έγκαιρης διαθεσιμότητας αμυντικών προϊόντων και έγκαιρου εφοδιασμού με αυτά, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, καθώς και με την τόνωση της διασυνοριακής βιομηχανικής συνεργασίας.

2. Για την επίτευξη του στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κύρια καθήκοντα μιας SEAP είναι τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:

α) κοινή ανάπτυξη αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων της έρευνας και ανάπτυξης, της διενέργειας δοκιμών και της πιστοποίησης στον τομέα της άμυνας· ανάπτυξη βιομηχανικών ικανοτήτων, μεταξύ άλλων μέσω της εκβιομηχάνισης και της εμπορίας· και στήριξη σε μη επαναλαμβανόμενες επενδύσεις που σχετίζονται με την αρχική παραγωγή ή την εν λειτουργία υποστήριξη, ιδίως όταν τα αμυντικά προϊόντα αναπτύσσονται ή έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο δράσεων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση στο πλαίσιο του αντίστοιχου προγράμματος της Ένωσης·

β) κοινή προμήθεια αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών, μεταξύ άλλων με σκοπό τη σύσταση, διαχείριση και διατήρηση δεξαμενής αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας·

γ) κοινή διαχείριση του κύκλου ζωής των αμυντικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της προμήθειας ανταλλακτικών, υπηρεσιών εφοδιαστικής ή συντήρησης και, κατά περίπτωση, της δημιουργίας συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για τη διασφάλιση της αποδοτικότητας και της υψηλής διαθεσιμότητας αμυντικών προϊόντων· ή

δ) δυναμική διαχείριση της διαθεσιμότητας πρόσθετων ποσοτήτων, με διασφάλιση της άμεσης και προτιμησιακής δυνατότητας αγοράς, χρήσης ή μίσθωσης για τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες χώρες ή την Ουκρανία στο πλαίσιο των δεξαμενών αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας.

3. Μια SEAP μπορεί να αναθέτει, μέσω συμφωνιών ανάθεσης αρμοδιοτήτων, σε μία ή περισσότερες από τις επιλέξιμες οντότητες για δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 την εκτέλεση ενός ή περισσότερων από τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η SEAP είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της τήρησης των οικείων υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο, και ιδίως από τον παρόντα κανονισμό.

*Άρθρο 41*

**Απαιτήσεις σχετικά με τη δημιουργία SEAP**

1. Με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΒΤΒΑ ή της ουκρανικής ΒΤΒΑ, μια SEAP πληροί όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) στηρίζει τη συνεργασία έως το τέλος του κύκλου ζωής ενός αμυντικού προϊόντος ή έως τη λύση της SEAP·

β) στηρίζει την κοινή ανάπτυξη, την προμήθεια ή την εν λειτουργία υποστήριξη αμυντικών προϊόντων, σύμφωνα με τις προτεραιότητες όσον αφορά τις αμυντικές δυνατότητες που έχουν συμφωνηθεί από κοινού από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, ιδίως στο πλαίσιο του CDP·

γ) λαμβάνει υπόψη τις σχετικές δραστηριότητες που διενεργεί το ΝΑΤΟ, όπως τη διαδικασία αμυντικής σχεδίασης του ΝΑΤΟ, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές εξυπηρετούν τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης· και

δ) περιλαμβάνει τουλάχιστον τρία μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο είναι κράτη μέλη.

2. Οι SEAP χρησιμοποιούν τυποποιημένες διαδικασίες για την έναρξη και τη διαχείριση προγραμμάτων εξοπλιστικής συνεργασίας. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις που διατυπώνουν τα κράτη μέλη, μπορεί να καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές ή υποδείγματα για τις διαδικασίες αυτές, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντηρίων γραμμών για τη διαχείριση έργων, τις προμήθειες, τη δημοσιονομική διαχείριση και την υποβολή εκθέσεων.

*Άρθρο 42*

**Αιτήσεις δημιουργίας SEAP**

1. Οι αιτήσεις δημιουργίας SEAP υποβάλλονται στην Επιτροπή. Η αίτηση περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) αίτημα προς την Επιτροπή για τη σύσταση της SEAP·

β) το προτεινόμενο καταστατικό της SEAP που αναφέρεται στο άρθρο 45, δεόντως υπογεγραμμένο και εγκεκριμένο από όλα τα μέλη της προτεινόμενης SEAP·

γ) συνοπτική περιγραφή των αμυντικών προϊόντων που πρόκειται να αναπτυχθούν, να αποτελέσουν αντικείμενο προμήθειας ή διαχείρισης από τη SEAP, η οποία καλύπτει ιδίως τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β)·

δ) δήλωση του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου προβλέπεται να έχει την καταστατική έδρα της η SEAP, με την οποία αναγνωρίζεται η SEAP, μόλις συσταθεί, ως διεθνής οργανισμός κατά την έννοια του άρθρου 143 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) και του άρθρου 151 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2006/112/ΕΚ και ως διεθνής οργανισμός κατά την έννοια του άρθρου 11 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/262·

ε) όταν μια συνδεδεμένη χώρα ή η Ουκρανία πρόκειται να γίνει μέλος της SEAP, δήλωση αναγνώρισης της ευρύτερης δυνατής νομικής ικανότητας της SEAP σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2.

Για τους σκοπούς του στοιχείου δ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, τα όρια και οι προϋποθέσεις των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 143 παράγραφος 1 στοιχείο ζ), και στο άρθρο 151 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2006/112/ΕΚ και στο άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/262 καθορίζονται σε συμφωνία μεταξύ των μελών της SEAP.

2. Η Επιτροπή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την παραλαβή της πλήρους αίτησης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, αξιολογεί την εν λόγω αίτηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και μπορεί, για τον εν λόγω σκοπό, να καλέσει τον ΕΟΑ να παράσχει την εμπειρογνωσία του. Το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης γνωστοποιείται στους αιτούντες οι οποίοι, εάν χρειαστεί, καλούνται να συμπληρώσουν ή να τροποποιήσουν την αίτησή τους.

3. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2:

α) συστήνει τη SEAP, αφού καταλήξει στο συμπέρασμα ότι πληρούνται οι απαιτήσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό· ή

β) απορρίπτει την αίτηση εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί η δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ), αφού παράσχει στους αιτούντες τη δυνατότητα να συμπληρώσουν ή να τροποποιήσουν την αίτηση.

4. Η απόφαση επί της αίτησης κοινοποιείται στους αιτούντες. Σε περίπτωση απόρριψης, η απόφαση θα περιλαμβάνει σαφή και επακριβή εξήγηση προς τους αιτούντες.

5. Η εκτελεστική πράξη για τη σύσταση της SEAP που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4 και δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

*Άρθρο 43*

**Καθεστώς και έδρα μιας SEAP**

1. Μια SEAP διαθέτει νομική προσωπικότητα από την ημερομηνία κατά την οποία η εκτελεστική πράξη για τη δημιουργία της παράγει αποτελέσματα.

2. Η SEAP διαθέτει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται σε νομικές οντότητες δυνάμει του δικαίου του εν λόγω κράτους μέλους, ιδίως την ικανότητα να αποκτά κινητή περιουσία, ακίνητη περιουσία και διανοητική ιδιοκτησία και να έχει δικαιώματα κυριότητας και διάθεσης επί αυτής, να συνάπτει συμβάσεις και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου. Όλοι οι εθνικοί οργανισμοί χρηματοδότησης των κρατών μελών θεωρούν τη SEAP επιλέξιμο αποδέκτη εθνικών χρηματοδοτικών συνεισφορών.

3. Η SEAP διαθέτει καταστατική έδρα, η οποία βρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους.

*Άρθρο 44*

**Απαιτήσεις προσχώρησης σε SEAP**

1. Οι ακόλουθες χώρες μπορούν να γίνουν μέλη SEAP:

α) τα κράτη μέλη·

β) οι συνδεδεμένες χώρες·

γ) η Ουκρανία.

2. Οι συνδεδεμένες χώρες ή η Ουκρανία μπορούν να είναι μέλη SEAP με την επιφύλαξη της αναγνώρισης, προς όφελος της SEAP, της ευρύτερης δυνατής νομικής ικανότητας που παρέχεται σε νομικές οντότητες δυνάμει του δικαίου της εν λόγω χώρας, μεταξύ άλλων για τους σκοπούς της σύναψης συμβάσεων και της συμμετοχής τους σε νομικές διαδικασίες.

3. Τα κράτη μέλη, οι συνδεδεμένες χώρες ή η Ουκρανία μπορούν να προσχωρήσουν ως μέλη μιας SEAP ανά πάσα στιγμή μετά τη δημιουργία της SEAP, υπό δίκαιους και εύλογους όρους οι οποίοι καθορίζονται στο καταστατικό που αναφέρεται στο άρθρο 45, ή ως παρατηρητές χωρίς δικαίωμα ψήφου υπό τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω καταστατικό.

4. Η SEAP μπορεί επίσης να συνεργάζεται με μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα εκτός της Ουκρανίας ή με οντότητα άλλης τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις και τους πόρους των εν λόγω νομικών οντοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι η συνεργασία αυτή δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας.

*Άρθρο 45*

**Καταστατικό μιας SEAP**

1. Το καταστατικό μιας SEAP περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) κατάλογο των μελών της SEAP, των παρατηρητών και, κατά περίπτωση, των νομικών οντοτήτων που αντιπροσωπεύουν τα μέλη, καθώς και τους όρους και τη διαδικασία τροποποίησης της σύνθεσης και της αντιπροσώπευσης των μελών, σύμφωνα με το άρθρο 44·

β) τους ειδικούς στόχους, τα καθήκοντα και τις δραστηριότητες της SEAP, σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41, συμπεριλαμβανομένης συνοπτικής περιγραφής των αμυντικών προϊόντων που πρόκειται να αναπτύξει, να προμηθευτεί ή να διαχειριστεί η SEAP·

γ) κατάλογο των αμυντικών προϊόντων που θα περιέλθουν στην κατοχή της SEAP, εφόσον υπάρχουν, και τα οποία είναι επιλέξιμα για απαλλαγή από τον ΦΠΑ ή τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης·

δ) την καταστατική έδρα της SEAP, σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3·

ε) τον προσδιορισμό του εθνικού δικαίου του κράτους μέλους που καθορίζει την αρμόδια δικαιοδοσία για την επίλυση διαφορών μεταξύ των μελών της SEAP σε σχέση με τη SEAP, μεταξύ των μελών της SEAP και της SEAP, και μεταξύ της SEAP και τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 2·

στ) την επωνυμία της SEAP·

ζ) τη διάρκεια και τη διαδικασία λύσης της SEAP, σύμφωνα με το άρθρο 50·

η) περιγραφή των κυρίων κριτηρίων που θα εφαρμόζει η SEAP κατά την προμήθεια αμυντικών προϊόντων για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον στόχο που ορίζεται στο άρθρο 40 παράγραφος 1·

θ) το καθεστώς ευθύνης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας έκδοσης τίτλων, εάν αποφασιστεί, σύμφωνα με το άρθρο 48·

ι) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών της SEAP, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης συνεισφοράς σε ισοσκελισμένο προϋπολογισμό και των δικαιωμάτων ψήφου·

ια) τα όργανα διακυβέρνησης της SEAP, τον ρόλο και τις αρμοδιότητές τους καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτά συγκροτούνται και αποφασίζουν στο πλαίσιο της SEAP, μεταξύ άλλων σχετικά με τους εφαρμοστέους κανόνες ψηφοφορίας, ιδίως επί της τροποποίησης του καταστατικού σύμφωνα με το άρθρο 46.

ιβ) τον προσδιορισμό της γλώσσας ή των γλωσσών εργασίας της SEAP·

ιγ) παραπομπές στους κανόνες εφαρμογής του καταστατικού της SEAP·

ιδ) κανόνες για την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών·

ιε) τον προσδιορισμό των κανόνων της Ένωσης και των νομοθετικών διατάξεων των κρατών μελών που εφαρμόζονται στον χειρισμό των αμυντικών προϊόντων που πρόκειται να αναπτύξει, να προμηθευτεί ή να διαχειριστεί η SEAP, καθώς και των διοικητικών ικανοτήτων που προβλέπονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με αυτούς.

Για τους σκοπούς του στοιχείου ια) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, οι κανόνες ψηφοφορίας που ισχύουν για τις τροποποιήσεις οι οποίες αφορούν την προσέγγιση ως προς την εξαγωγή αμυντικών προϊόντων, εφόσον περιλαμβάνονται στο καταστατικό, και το καθεστώς οικονομικής ευθύνης, συμμορφώνονται αντίστοιχα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και το άρθρο 48 παράγραφος 5.

2. Όταν τα μέλη της SEAP αποφασίζουν να συγκροτήσουν δεξαμενή αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας, το καταστατικό περιλαμβάνει τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση της εν λόγω δεξαμενής αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας.

3. Το καταστατικό, το οποίο υπογράφεται και εγκρίνεται ομόφωνα από όλα τα μέλη της SEAP σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο β), μπορεί να περιέχει προσέγγιση ως προς την εξαγωγή αμυντικών προϊόντων.

4. Οποιαδήποτε αλλαγή στην προσέγγιση ως προς την εξαγωγή αμυντικών προϊόντων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 αποφασίζεται ομόφωνα από τα μέλη της SEAP.

*Άρθρο 46*

**Τροποποίηση του καταστατικού μιας SEAP**

1. Κάθε τροποποίηση του καταστατικού μιας SEAP σε σχέση με τα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ια) εγκρίνεται σύμφωνα με τους κανόνες ψηφοφορίας που καθορίζονται στο καταστατικό σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο ια) και υποβάλλεται στην Επιτροπή από τη SEAP προς έγκριση.

2. Κάθε τροποποίηση του καταστατικού σχετικά με τα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 3 εγκρίνεται σύμφωνα με τους κανόνες ψηφοφορίας που ορίζονται στο καταστατικό σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο ια) και κοινοποιείται στην Επιτροπή από τη SEAP εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία έγκρισής της.

3. Κάθε τροποποίηση του καταστατικού που δεν αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου εγκρίνεται σύμφωνα με τους κανόνες ψηφοφορίας που ορίζονται στο καταστατικό σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο ια) και υποβάλλεται στην Επιτροπή από τη SEAP εντός 10 ημερών από την ημερομηνία έγκρισής της.

4. Η Επιτροπή μπορεί να διατυπώσει αντιρρήσεις όσον αφορά τροποποίηση του καταστατικού όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 εντός 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της, διευκρινίζοντας τους λόγους για τους οποίους η τροποποίηση δεν πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.

5. Τυχόν τροποποίηση του καταστατικού όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 παράγει αποτελέσματα μόνον αφού λήξει η προθεσμία για τη διατύπωση αντίρρησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 ή αφού η Επιτροπή παραιτηθεί του δικαιώματος διατύπωσης αντιρρήσεων εντός της προθεσμίας αυτής ή αφού ανακληθεί οποιαδήποτε διατυπωθείσα αντίρρηση.

6. Η αίτηση τροποποίησης του καταστατικού όπως αναφέρεται στις παραγράφους 1, 2 και 3 περιέχει τα ακόλουθα:

α) το κείμενο της προτεινόμενης τροποποίησης ή, κατά περίπτωση, το κείμενο της τροποποίησης όπως εγκρίθηκε· και

β) την τροποποιημένη, ενοποιημένη έκδοση του καταστατικού.

*Άρθρο 47*

**Ειδικές προϋποθέσεις για τις προμήθειες**

1. Σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 3, η SEAP μπορεί να αναθέσει σε επιλέξιμη οντότητα για που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 την εκτέλεση δράσεων προμήθειας. Η εν λόγω οντότητα ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό της εν λόγω SEAP.

2. Για τους σκοπούς της προμήθειας αμυντικών προϊόντων, οι SEAP θεωρούνται διεθνείς οργανισμοί κατά την έννοια του άρθρου 12 στοιχείο γ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ. Οι SEAP καθορίζουν τους δικούς τους κανόνες για τις προμήθειες σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τις δημόσιες προμήθειες, ιδίως τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας.

3. Κατά την προμήθεια αμυντικών προϊόντων, η SEAP εφαρμόζει στις οικείες διαδικασίες και συμβάσεις προμήθειας κριτήρια που διασφαλίζουν ότι η πολιτική προμήθειάς της συμμορφώνεται με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 1. Οι SEAP επιδιώκουν ενεργά να συμπεριλάβουν πολλαπλές νομικές οντότητες από διάφορα κράτη μέλη στις αλυσίδες εφοδιασμού αμυντικών προϊόντων.

4. Σε περίπτωση σύναψης συμφωνίας ανάθεσης αρμοδιοτήτων όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3, τα μέρη της εν λόγω συμφωνίας μπορούν να αποφασίσουν ότι ισχύουν οι κανόνες για τις προμήθειες τους οποίους εφαρμόζει η οντότητα που διενεργεί τις προμήθειες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες συνάδουν με τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ιδίως τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας.

5. Όταν τα κράτη μέλη ή, κατά περίπτωση, οι συνδεδεμένες χώρες αγοράζουν αμυντικά προϊόντα από SEAP, μεταξύ άλλων από δεξαμενή αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας, η εν λόγω προμήθεια θεωρείται σύμβαση που ανατίθεται από μια κυβέρνηση σε άλλη κυβέρνηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 στοιχείο στ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

*Άρθρο 48*

**Ευθύνη και ασφάλιση**

1. Η SEAP ευθύνεται για τα χρέη της.

2. Η οικονομική ευθύνη των μελών μιας SEAP για τα χρέη της SEAP περιορίζεται στις αντίστοιχες συνεισφορές που έχουν καταβάλει στη SEAP. Τα μέλη μπορούν να προσδιορίσουν στο καταστατικό μιας SEAP ότι θα αναλάβουν είτε περιορισμένη ευθύνη η οποία υπερβαίνει την αντίστοιχη συνεισφορά τους είτε απεριόριστη ευθύνη.

3. Εάν η οικονομική ευθύνη των μελών της είναι περιορισμένη, η SEAP συνάπτει κατάλληλη ασφαλιστήρια σύμβαση για την κάλυψη των κινδύνων που αφορούν ειδικά τη δημιουργία και τη διαχείριση της δυνατότητας της SEAP.

4. Εάν αποφασιστεί ομόφωνα από τα μέλη της, η SEAP μπορεί να εκδίδει τίτλους σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου έχει την καταστατική της έδρα. Η SEAP ευθύνεται για αυτούς τους τίτλους.

5. Οποιαδήποτε αλλαγή στο καθεστώς ευθύνης ή οποιοδήποτε μέτρο επηρεάζει την οικονομική ευθύνη των μελών μιας SEAP αποφασίζεται ομόφωνα από τα εν λόγω μέλη.

6. Η Ένωση δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε χρέη μιας SEAP.

*Άρθρο 49*

**Εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία**

1. Η σύσταση και η εσωτερική λειτουργία μιας SEAP διέπονται από:

α) το δίκαιο της Ένωσης, και ιδίως τον παρόντα κανονισμό και την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 42 παράγραφος 3 στοιχείο α)·

β) το καταστατικό της και τους κανόνες εφαρμογής του·

γ) το δίκαιο του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η καταστατική έδρα της SEAP, όσον αφορά θέματα που δεν ρυθμίζονται ή ρυθμίζονται μόνο εν μέρει από τις πράξεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).

2. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων στις οποίες το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία δυνάμει των Συνθηκών, το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η καταστατική έδρα της SEAP καθορίζει την αρμόδια δικαιοδοσία για την επίλυση διαφορών μεταξύ των μελών της SEAP σε σχέση με τη SEAP, μεταξύ των μελών της SEAP και της SEAP, καθώς και μεταξύ της SEAP και τρίτων.

3. Οι συμφωνίες ανάθεσης αρμοδιοτήτων όπως αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 καθορίζουν τη δικαιοδοσία κράτους μέλους η οποία είναι αρμόδια για την επίλυση των διαφορών που σχετίζονται με τη οικεία συμφωνία ανάθεσης. Οι συμφωνίες ανάθεσης μπορούν επίσης να προβλέπουν μηχανισμούς φιλικής διευθέτησης των διαφορών. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των περιπτώσεων στις οποίες το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία δυνάμει των Συνθηκών.

*Άρθρο 50*

**Λύση και αφερεγγυότητα**

1. Το καταστατικό μιας SEAP καθορίζει τη διαδικασία που πρέπει να εφαρμόζεται σε περίπτωση λύσης της SEAP μετά από απόφαση της συνέλευσης των μελών της ή σε περίπτωση που η Επιτροπή καταργήσει την εκτελεστική πράξη για τη δημιουργία της SEAP, όπως αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 7. Η λύση μπορεί να περιλαμβάνει τη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων και της κυριότητας των αμυντικών προϊόντων σε άλλη νομική οντότητα.

2. Χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την έκδοση απόφασης από τη συνέλευση των μελών της για λύση της SEAP και σε κάθε περίπτωση εντός 10 ημερών από την έκδοσή της, η SEAP ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και ορίζει εκπρόσωπο για τη λύση. Η Επιτροπή δημοσιεύει σχετική ανακοίνωση της απόφασης λύσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

3. Η διαδικασία λύσης δεν περατώνεται προτού ολοκληρωθεί η μεταβίβαση της κυριότητας των αμυντικών προϊόντων που βρίσκονται στην κυριότητα της SEAP.

4. Χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά τη λήξη της διαδικασίας λύσης και σε κάθε περίπτωση εντός 10 ημερών από τη λήξη της, ο εκπρόσωπος της SEAP ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Η Επιτροπή δημοσιεύει σχετική ανακοίνωση της λήξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η SEAP παύει να υφίσταται την ημερομηνία δημοσίευσης της εν λόγω ανακοίνωσης.

5. Σε περίπτωση που η SEAP αδυνατεί να πληρώσει τα χρέη της, ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή. Η Επιτροπή δημοσιεύει σχετική ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

*Άρθρο 51*

**Υποβολή εκθέσεων και έλεγχος**

1. Η SEAP καταρτίζει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, η οποία περιλαμβάνει τεχνική περιγραφή και οικονομική έκθεση των δραστηριοτήτων της, όπως αναφέρονται στο άρθρο 40. Η έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή εντός έξι μηνών από το τέλος του οικονομικού έτους. Η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση σε όλα τα κράτη μέλη.

2. Η Επιτροπή παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συγκεντρωτική ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες όλων των ενεργών SEAP.

3. Η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει συστάσεις προς τη SEAP σχετικά με τα θέματα που καλύπτει η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

4. Η SEAP και τα οικεία κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με κάθε περίσταση ικανή να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την εκπλήρωση της αποστολής της SEAP ή να παρεμποδίσει την ικανότητά της να εκπληρώνει τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

5. Εάν η Επιτροπή έχει ενδείξεις σοβαρής παράβασης από SEAP του παρόντος κανονισμού, της εκτελεστικής πράξης για τη δημιουργία της, του καταστατικού της ή άλλου εφαρμοστέου δικαίου, ζητά διευκρινίσεις από τη SEAP ή από τα μέλη της.

6. Εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα, αφού προηγουμένως παράσχει στη SEAP ή στα μέλη της προθεσμία τουλάχιστον δύο μηνών για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι η SEAP έχει υποπέσει σε σοβαρή παράβαση του παρόντος κανονισμού, της εκτελεστικής πράξης για τη δημιουργία της, του καταστατικού της ή άλλου εφαρμοστέου δικαίου, μπορεί να προτείνει διορθωτικά μέτρα στη SEAP και στα μέλη της.

7. Εάν δεν ληφθούν διορθωτικά μέτρα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να καταργήσει την εκτελεστική πράξη για τη δημιουργία της SEAP. Η πράξη κατάργησης δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η δημοσίευση της πράξης κατάργησης επιφέρει τη λύση της SEAP όπως αναφέρεται στο άρθρο 50.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

**ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ**

*ΤΜΗΜΑ 1*

***ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ***

*Άρθρο 52*

**Τροποποίηση συμφωνιών-πλαισίων λόγω κρίσης βάσει της οδηγίας 2009/81/ΕΚ**

1. Όταν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη συνάπτουν συμφωνία για την από κοινού προμήθεια αμυντικών προϊόντων για τα ίδια ή για την Ουκρανία και όταν αυτό δικαιολογείται από κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε κρίση όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, είναι δυνατό να εφαρμοστούν οι κανόνες που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6 του παρόντος άρθρου σε συμφωνίες-πλαίσια που δεν περιλαμβάνουν κανόνες που να διέπουν τη δυνατότητα ουσιαστικής τροποποίησης της συμφωνίας. Κατά την εφαρμογή των κανόνων των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η αναθέτουσα αρχή που συνάπτει τη συμφωνία-πλαίσιο εξασφαλίζει τη συμφωνία της επιχείρησης με την οποία έχει συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο.

2. Η αναθέτουσα αρχή κράτους μέλους μπορεί να τροποποιήσει υφιστάμενη συμφωνία-πλαίσιο για αμυντικά προϊόντα, όταν η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο έχει συναφθεί με επιχείρηση η οποία συμμορφώνεται με κριτήρια ισοδύναμα εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφοι 1, 3 και 4 του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να προσθέσει νέες αναθέτουσες αρχές ως συμβαλλόμενα μέρη στην εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο, έτσι ώστε οι διατάξεις της να εφαρμόζονται στις αναθέτουσες αρχές που δεν αποτελούσαν εξ αρχής συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας-πλαισίου. Το άρθρο 29 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2009/81/ΕΚ δεν εφαρμόζεται στις αναθέτουσες αρχές που δεν αποτελούσαν εξ αρχής συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας-πλαισίου.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 29 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, κατά την ανάθεση συμβάσεων βάσει συμφωνίας-πλαισίου με εκτιμώμενη αξία άνω του κατώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας, η αναθέτουσα αρχή κράτους μέλους μπορεί να επιφέρει ουσιαστικές τροποποιήσεις στις ποσότητες που καθορίζονται στην εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο έως το 100 % της αξίας της συμφωνίας-πλαισίου, εφόσον η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο έχει συναφθεί με επιχείρηση η οποία συμμορφώνεται με κριτήρια ισοδύναμα εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφοι 1, 3 και 4 του παρόντος κανονισμού και στον βαθμό που η τροποποίηση είναι απολύτως αναγκαία για την εφαρμογή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

4. Για τον υπολογισμό της αξίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3, όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, η προσαρμοσμένη αξία είναι το σημείο αναφοράς.

5. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, η αρχή των ίσων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων εφαρμόζεται στις σχέσεις μεταξύ των αναθετουσών αρχών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας-πλαισίου, ιδίως όσον αφορά το κόστος των πρόσθετων ποσοτήτων που αποτελούν αντικείμενο της προμήθειας.

6. Αναθέτουσα αρχή που έχει τροποποιήσει συμφωνία-πλαίσιο στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ή 3 του παρόντος άρθρου δημοσιεύει σχετική ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η ανακοίνωση αυτή δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 32 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

*Άρθρο 53*

**Περιπτώσεις στις οποίες δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού στο πλαίσιο πρωτοβουλίας αμυντικής συνεργασίας**

Όταν αναθέτουσα αρχή κράτους μέλους δημιουργεί νέα ή προσχωρεί σε υφιστάμενη ουσιαστική πρωτοβουλία αμυντικής συνεργασίας που έχει δημιουργηθεί με διεθνή συμφωνία ή διακανονισμό μεταξύ κρατών μελών και, κατά περίπτωση, μίας ή περισσοτέρων συνδεδεμένων χωρών ή της Ουκρανίας, με στόχο τη σύγκλιση των στρατιωτικών δυνατοτήτων, μπορεί να αναθέτει σύμβαση σε επιχείρηση ή να συνάπτει συμφωνία-πλαίσιο για αμυντικό προϊόν με επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η ενδιαφερόμενη επιχείρηση πληροί κριτήρια ισοδύναμα με εκείνα που καθορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφοι 1, 3 και 4·

β) η πρωτοβουλία αμυντικής συνεργασίας που αναφέρεται στην εισαγωγική περίοδο του παρόντος άρθρου ξεκίνησε πριν από την έναρξη της διαδικασίας προμήθειας από την αναθέτουσα αρχή του οικείου κράτους μέλους·

γ) ένα από τα λοιπά κράτη μέλη που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία αμυντικής συνεργασίας που αναφέρεται στην εισαγωγική περίοδο του παρόντος άρθρου έχει ήδη αναθέσει σύμβαση στην ίδια επιχείρηση ή έχει συνάψει συμφωνία-πλαίσιο για αμυντικό προϊόν με την εν λόγω επιχείρηση·

δ) το αμυντικό προϊόν που πρόκειται να αποτελέσει αντικείμενο προμήθειας είναι πανομοιότυπο με εκείνο που αναφέρεται στο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου ή υπόκειται μόνο σε ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις·

ε) η ανάθεση της σύμβασης ή η σύναψη της συμφωνίας-πλαισίου είναι αναγκαία για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας αμυντικής συνεργασίας που αναφέρεται στο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου.

*ΤΜΗΜΑ 2*

***ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ***

*Άρθρο 54*

**Επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης για την έγκαιρη διαθεσιμότητα συναφών με την κρίση προϊόντων και τον έγκαιρο εφοδιασμό με αυτά**

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διοικητικές αιτήσεις που σχετίζονται με τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων παραγωγής, τη μεταφορά εισροών εντός της Ένωσης και τον χαρακτηρισμό και την πιστοποίηση τελικών προϊόντων, διεκπεραιώνονται εγκαίρως και με αποτελεσματικό τρόπο. Για τον σκοπό αυτόν, όλες οι ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές μεριμνούν ώστε οι αιτήσεις αυτές να τυγχάνουν του ταχύτερου δυνατού από νομικής άποψης χειρισμού.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και αδειοδότησης, δίνεται προτεραιότητα στην κατασκευή και λειτουργία εργοστασίων και εγκαταστάσεων για την παραγωγή συναφών με την κρίση προϊόντων κατά τη στάθμιση εννόμων συμφερόντων στη συγκεκριμένη περίπτωση.

*Άρθρο 55*

**Διευκόλυνση της διαδικασίας δια-πιστοποίησης**

1. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν κατάλογο εθνικών αρχών πιστοποίησης για αμυντικούς σκοπούς και τον κοινοποιούν στην Επιτροπή, η οποία τον θέτει στη διάθεση των κρατών μελών.

2. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του ΕΟΑ, καταρτίζει και τηρεί επικαιροποιημένο, μέσω εκτελεστικών πράξεων, επίσημο κατάλογο των εθνικών αρχών πιστοποίησης για αμυντικούς σκοπούς, όπως προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

3. Η αρχή πιστοποίησης ενός κράτους μέλους μπορεί να ζητήσει από την αρχή πιστοποίησης άλλου κράτους μέλους πληροφορίες σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης συγκεκριμένου αμυντικού προϊόντος.

4. Οι εθνικές αρχές πιστοποίησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 συνεργάζονται μεταξύ τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού και παρέχουν στις αρχές των άλλων κρατών μελών την αναγκαία υποστήριξη για τον σκοπό αυτόν. Η Επιτροπή, καλώντας, κατά περίπτωση, τον ΕΟΑ να παράσχει την εμπειρογνωσία του, υποστηρίζει την εν λόγω συνεργασία προκειμένου να διευκολυνθεί η αποδοτική και αποτελεσματική κυκλοφορία αμυντικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

*Άρθρο 56*

**Χαρτογράφηση των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού**

1. Η χαρτογράφηση των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού της Ένωσης αποσκοπεί στην ανάλυση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών των εν λόγω αλυσίδων εφοδιασμού, με έμφαση στα σημεία συμφόρησης. Από αυτήν προκύπτουν πληροφορίες, κατά περίπτωση, με βάση τις οποίες καταρτίζονται τα προγράμματα εργασίας του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, όπως αναφέρεται στα άρθρα 21 και 34.

2. Η χαρτογράφηση των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού της Ένωσης συνίσταται στις ακόλουθες δραστηριότητες, οι οποίες πρέπει να εκτελούνται σε τακτά διαστήματα:

α) προσδιορισμό των σχετικών παραγωγικών ικανοτήτων και αλυσίδων εφοδιασμού αμυντικών προϊόντων σύμφωνα με την παράγραφο 5·

β) προσδιορισμό των συναφών με την κρίση προϊόντων και των συναφών παραγωγικών ικανοτήτων τους, σύμφωνα με την παράγραφο 9·

γ) συγκέντρωση, διασταύρωση και αξιολόγηση των δεδομένων που συλλέγονται σύμφωνα με τις παραγράφους 6, 7 και 8·

δ) προσδιορισμό δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 11· και

ε) προσδιορισμό των κύριων προμηθευτών συναφών με την κρίση προϊόντων και των παραγωγικών τους ικανοτήτων, σύμφωνα με τις παραγράφους 12 και 13.

3. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, εκτελεί τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία β), γ) και δ). Τα κράτη μέλη εκτελούν τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και ε). Κάθε κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να εκτελέσει, εξ ονόματός του, τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και ε).

4. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, αναπτύσσει πλαίσιο και μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των συναφών με την κρίση προϊόντων, με έμφαση στα υφιστάμενα σημεία συμφόρησης, καθώς και των σχετικών παραγωγικών ικανοτήτων τους στην Ένωση και για τη χαρτογράφηση των αλυσίδων εφοδιασμού των εν λόγω προϊόντων. Η μεθοδολογία αυτή βασίζεται σε τυχόν πλαίσια ή μεθοδολογίες που υπάρχουν στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτόν, το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας μπορεί να εκδίδει συστάσεις σχετικά με το είδος των πληροφοριών που είναι κατάλληλες για τη χαρτογράφηση των αλυσίδων εφοδιασμού συναφών με την κρίση προϊόντων, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους μορφοτύπους κοινοποίησης των εν λόγω πληροφοριών και σχετικά με την περιοδικότητα των εν λόγω κοινοποιήσεων.

5. Με βάση το πλαίσιο και τη μεθοδολογία που αναπτύσσονται σύμφωνα με την παράγραφο 4, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν στην επικράτειά τους τις σχετικές παραγωγικές ικανότητες και αλυσίδες εφοδιασμού αμυντικών προϊόντων και παρέχουν στην Επιτροπή τα στοιχεία που προκύπτουν από τον εν λόγω προσδιορισμό.

6. Η Επιτροπή συγκεντρώνει τα δεδομένα που παρέχουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 5 και διενεργεί διασταύρωση των δεδομένων αυτών, με σκοπό τον προσδιορισμό καταλόγου συναφών με την κρίση προϊόντων και των σχετικών παραγωγικών ικανοτήτων τους, καθώς και την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών των αλυσίδων εφοδιασμού της Ένωσης για τα εν λόγω προϊόντα.

7. Για τη συμπλήρωση των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή χρησιμοποιεί δημόσια δεδομένα, δεδομένα που διατίθενται στο εμπόριο και σχετικές μη εμπιστευτικές πληροφορίες από οικονομικούς φορείς, καθώς επίσης τα αποτελέσματα παρεμφερών αναλύσεων που έχουν διενεργηθεί, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας για τις πρώτες ύλες, τους ημιαγωγούς και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα αποτελέσματα των σχετικών δραστηριοτήτων του ΕΟΑ, τα αποτελέσματα των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων που έχουν διενεργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 58 και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 2.

8. Όταν τα δεδομένα που αναφέρονται στις παραγράφους 6 και 7 δεν επαρκούν για την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με την παράγραφο 6, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τους σχετικούς φορείς που συμμετέχουν στις σχετικές αλυσίδες εφοδιασμού και των οποίων η έδρα βρίσκεται στην Ένωση να παράσχουν, σε εθελοντική βάση, πληροφορίες στο κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικονομικού φορέα στον οποίο απευθύνεται το αίτημα. Στο αίτημα της Επιτροπής αναφέρεται ρητά ότι ο οικονομικός φορέας διατηρεί την ελευθερία να απορρίπτει τέτοια αιτήματα. Για την αποστολή της σχετικής απάντησης, το αίτημα παροχής πληροφοριών περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας των εθνικών αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικονομικού φορέα στον οποίο απευθύνεται το αίτημα. Εάν ο οικονομικός φορέας αποφασίσει να παράσχει τις ζητούμενες πληροφορίες στο οικείο κράτος μέλος, το οικείο κράτος μέλος θέτει τις εν λόγω πληροφορίες στη διάθεση της Επιτροπής.

9. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης, καταρτίζει και επικαιροποιεί τακτικά τον κατάλογο συναφών με την κρίση προϊόντων. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

10. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας σχετικά με τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της χαρτογράφησης σε ετήσια βάση ή κατόπιν αιτήματος ενός από τα μέλη του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας που αναφέρεται στο άρθρο 76 παράγραφος 5. Τα εν λόγω αποτελέσματα συνιστούν διαβαθμισμένες πληροφορίες.

11. Η Επιτροπή, με βάση το αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων που διεξάγονται σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 6 και 7 και κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, καταρτίζει κατάλογο δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης, με σκοπό να εντοπίζονται οι παράγοντες που θα μπορούσαν να διαταράξουν, να θέσουν σε κίνδυνο ή να επηρεάσουν αρνητικά τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, επανεξετάζει τον κατάλογο δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης σε τακτική βάση και τουλάχιστον ανά διετία.

12. Τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή και τον ΕΟΑ, κατά περίπτωση, προσδιορίζουν τους κύριους προμηθευτές συναφών με την κρίση προϊόντων που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, μετά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στους κύριους προμηθευτές συναφών με την κρίση προϊόντων που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός του ότι έχουν προσδιοριστεί σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο και τους ενημερώνει σχετικά με την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σχετικά με διαταραχές στον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα, όπως ορίζεται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Στην εν λόγω κοινοποίηση περιλαμβάνονται επίσης τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας των εθνικών αρμόδιων αρχών στις οποίες αποστέλλεται η εν λόγω έκθεση.

13. Για τον προσδιορισμό των κύριων προμηθευτών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 12, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή στην αγορά για το συγκεκριμένο συναφές με την κρίση προϊόν·

β) η σημασία του προμηθευτή για τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου προσφοράς ενός συναφούς με την κρίση προϊόντος στην Ένωση, λαμβανομένης υπόψη της διαθεσιμότητας εναλλακτικών μέσων για την παροχή του εν λόγω προϊόντος στην Ένωση· ή

γ) ο αντίκτυπος που θα μπορούσε να έχει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς η διαταραχή του εφοδιασμού με το συναφές με την κρίση προϊόν που παρέχει ο προμηθευτής.

14. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, κάθε πληροφορία που λαμβάνεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο αντιμετωπίζεται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τήρησης του απορρήτου που καθορίζονται στο άρθρο 80.

15. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο α) ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 57*

**Παρακολούθηση**

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σε συνεργασία με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, παρακολουθούν ανά τακτά διαστήματα τις παραγωγικές ικανότητες της Ένωσης που είναι αναγκαίες για τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 9, προκειμένου να εντοπιστούν πιθανοί κίνδυνοι για τον εφοδιασμό με τα εν λόγω προϊόντα. Κατά τη διενέργεια της παρακολούθησης:

α) η Επιτροπή, σε συνεργασία με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, παρακολουθεί τους δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 11, μεταξύ άλλων συγκεντρώνοντας τυχόν στοιχεία που λαμβάνει από τα κράτη μέλη βάσει πληροφοριών που συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο·

β) τα κράτη μέλη παρακολουθούν, με βάση τους δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης, την ικανότητα των κύριων προμηθευτών συναφών με την κρίση προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 12 να εκτελούν τις οικείες δραστηριότητες και υποβάλλουν έκθεση στο Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας σχετικά με τυχόν συμβάντα που θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές και μακροχρόνιες επιπτώσεις στην έγκαιρη διαθεσιμότητα των εν λόγω προϊόντων και τον έγκαιρο εφοδιασμό με αυτά.

γ) Όταν οι κύριοι προμηθευτές συναφών με την κρίση προϊόντων εντοπίζουν διαταραχές στον εφοδιασμό που θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά τις δραστηριότητές τους που σχετίζονται με την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων, υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τις εν λόγω διαταραχές στο κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου είναι εγκατεστημένοι και το οικείο κράτος μέλος κοινοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες στην Επιτροπή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση·

δ) η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το συμβούλιο, εντοπίζει βέλτιστες πρακτικές για τον προληπτικό μετριασμό των κινδύνων και την αύξηση της διαφάνειας των παραγωγικών ικανοτήτων της Ένωσης που είναι αναγκαίες για τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα.

Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, καθορίζει τη συχνότητα της παρακολούθησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις ΜΜΕ προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο διοικητικός φόρτος που προκύπτει από την παρακολούθηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και μπορούν, όπου απαιτείται, να παρέχουν ειδική βοήθεια.

3. Η Επιτροπή δύναται να καλεί, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, τους κύριους προμηθευτές συναφών με την κρίση προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 12, τα κράτη μέλη, τις ενώσεις εθνικών αμυντικών βιομηχανιών και άλλους σχετικούς ενδιαφερομένους να παράσχουν πληροφορίες, σε εθελοντική βάση, για τον σκοπό της διεξαγωγής δραστηριοτήτων παρακολούθησης σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν πληροφορίες, σε εθελοντική βάση, από τους κύριους προμηθευτές συναφών με την κρίση προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 12, όταν αυτό είναι αναγκαίο και αναλογικό.

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταρτίζουν και τηρούν κατάλογο επαφών με τα στοιχεία επικοινωνίας των κύριων προμηθευτών συναφών με την κρίση προϊόντων που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους. Ο εν λόγω κατάλογος διαβιβάζεται στην Επιτροπή. Στο πλαίσιο του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, η Επιτροπή προβλέπει τυποποιημένο μορφότυπο για τον κατάλογο επαφών.

6. Τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της προστασίας εμπορικά εμπιστευτικών πληροφοριών, παρέχουν στο Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας πρόσθετες σχετικές πληροφορίες, ιδίως πληροφορίες που αφορούν τον προσδιορισμό ζητημάτων που σχετίζονται με τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα σε ολόκληρη την Ένωση και σχετικά μελλοντικά μέτρα που θα ληφθούν σε εθνικό επίπεδο για την προμήθεια, την αγορά ή την κατασκευή συναφών με την κρίση προϊόντων.

7. Με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται μέσω των δραστηριοτήτων παρακολούθησης που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά έκθεση με τα συγκεντρωτικά πορίσματα στο Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας. Η εν λόγω έκθεση συνιστά διαβαθμισμένη πληροφορία. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας συνεδριάζει για να αξιολογήσει τα αποτελέσματα της έκθεσης και να εντοπίσει, κατά περίπτωση, πιθανές λύσεις σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, μπορεί να προσκαλεί στις εν λόγω συνεδριάσεις ενώσεις εθνικών αμυντικών βιομηχανιών, κύριους προμηθευτές συναφών με την κρίση προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 12 και εμπειρογνώμονες από την ακαδημαϊκή κοινότητα και την κοινωνία των πολιτών.

8. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο α) ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 58*

**Προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων**

1. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, προσδιορίζει θέματα σχετικά με τη διενέργεια προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων.

2. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα συναφή ζητήματα που προσδιορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, διενεργεί και συντονίζει προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων προσομοιώσεων που αποσκοπούν στην πρόβλεψη και την προετοιμασία έναντι κρίσης εφοδιασμού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 60, και συγκεκριμένα δύναται να:

α) αναπτύσσει σενάρια και παραμέτρους που αποτυπώνουν τους ιδιαίτερους κινδύνους που συνδέονται με κρίση εφοδιασμού, προκειμένου να αξιολογηθεί ο δυνητικός αντίκτυπος στην παροχή συναφών με την κρίση προϊόντων και η σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς·

β) διευκολύνει και ενθαρρύνει την ανάπτυξη στρατηγικών για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

γ) προσδιορίζει, σε συνεργασία με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, μέτρα μετριασμού των κινδύνων μετά την ολοκλήρωση των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων.

3. Η Επιτροπή δύναται να διενεργεί προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, ανά τακτά διαστήματα. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τη συχνότητα με την οποία πρέπει να διενεργούνται τέτοιες προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων.

4. Η Επιτροπή καλεί εκπροσώπους όλων των κρατών μελών να συμμετάσχουν σε προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2. Κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, η Επιτροπή μπορεί επίσης να προσκαλέσει εκπροσώπους του Ύπατου Εκπροσώπου, του ΕΟΑ ή άλλους σχετικούς φορείς να συμμετάσχουν στις εν λόγω προσομοιώσεις.

5. Κατόπιν αιτήματος δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών, η Επιτροπή μπορεί να διενεργήσει προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές ή παραμεθόριες περιοχές στα εν λόγω κράτη μέλη.

6. Μετά την ολοκλήρωση των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η Επιτροπή κοινοποιεί τα αποτελέσματα στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Η Επιτροπή κοινοποιεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στο Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας έκθεση με συστάσεις που βασίζονται στα αποτελέσματα των εν λόγω προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων. Τα εν λόγω αποτελέσματα και η εν λόγω έκθεση συνιστούν διαβαθμισμένες πληροφορίες.

*Άρθρο 59*

**Μέτρα προειδοποίησης και πρόληψης**

1. Όταν αρμόδια αρχή κράτους μέλους αντιλαμβάνεται κίνδυνο σοβαρής διαταραχής στον εφοδιασμό με συναφές με την κρίση προϊόν ή διαθέτει συγκεκριμένες και αξιόπιστες πληροφορίες περί πραγμάτωσης οποιουδήποτε άλλου σχετικού παράγοντα κινδύνου ή επέλευσης συμβάντος που επηρεάζει ουσιωδώς τον εφοδιασμό με συναφές με την κρίση προϊόν, προειδοποιεί το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

2. Προκειμένου να καθοριστεί αν ένας κίνδυνος σοβαρής διαταραχής στον εφοδιασμό με συναφές με την κρίση προϊόν θα πρέπει να ενεργοποιήσει προειδοποίηση όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα:

α) τη θέση στην αγορά των οικονομικών φορέων που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από τη διαταραχή·

β) την αναμενόμενη διάρκεια της εν δυνάμει διαταραχής·

γ) τη γεωγραφική περιοχή και το ποσοστό της εσωτερικής αγοράς που επηρεάζεται από την εν δυνάμει διαταραχή και τις πιθανές διασυνοριακές επιπτώσεις της, καθώς και τον πιθανό αντίκτυπό της σε ιδιαίτερα ευάλωτες ή εκτεθειμένες γεωγραφικές περιοχές· και

δ) τον αντίκτυπο της εν δυνάμει διαταραχής στον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα.

3. Όταν, κατόπιν προειδοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή από διεθνείς εταίρους, το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας ή η Επιτροπή λαμβάνουν γνώση, μεταξύ άλλων βάσει δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης, της ύπαρξης κινδύνου σοβαρής διαταραχής στον εφοδιασμό με συναφές με την κρίση προϊόν ή διαθέτουν συγκεκριμένες και αξιόπιστες πληροφορίες περί πραγμάτωσης οποιουδήποτε άλλου σχετικού παράγοντα κινδύνου ή επέλευσης συμβάντος που επηρεάζει ουσιωδώς τον εφοδιασμό με συναφές με την κρίση προϊόν, η Επιτροπή προβαίνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, στις ακόλουθες προληπτικές δράσεις:

α) συγκαλεί έκτακτη συνεδρίαση του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας για να συντονιστούν οι ακόλουθες δράσεις:

   i) εξέταση της σοβαρότητας των εν δυνάμει διαταραχών στη διαθεσιμότητα των αντιστοίχων συναφών με την κρίση προϊόντων και στον εφοδιασμό με αυτά·

   ii) διατύπωση σύστασης στην Επιτροπή να αναλάβει δράση σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III·

   iii) εξέταση των προσεγγίσεων και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, μεταξύ άλλων για την αξιολόγηση της κατάστασης ετοιμότητας των κυρίων προμηθευτών συναφών με την κρίση προϊόντων·

   iv) προτροπή προς τα κράτη μέλη να διεξαγάγουν διάλογο με τους ενδιαφερομένους όσον αφορά τις παραγωγικές ικανότητες της Ένωσης που είναι αναγκαίες για τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα, με σκοπό τον προσδιορισμό, την προετοιμασία και τον πιθανό συντονισμό προληπτικών μέτρων·

   v) εξέταση του αν η ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που αναφέρεται στο άρθρο 60 είναι αναγκαία και αναλογική.

β) εξ ονόματος της Ένωσης, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, διεξάγει διαβουλεύσεις ή συνεργάζεται με σχετικές τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς με σκοπό την αναζήτηση συνεργατικών λύσεων για την αποτροπή ή την αντιμετώπιση των διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις· στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται, κατά περίπτωση, η ανάληψη του συντονισμού σε σχετικά διεθνή φόρουμ·

γ) διασφαλίζει συνέργειες με τα σχετικά προγράμματα και τις σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης.

4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο α) ΣΛΕΕ.

*ΤΜΗΜΑ 3*

***ΑΜΒΛΥΝΣΗ ΚΡΙΣΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ***

*Άρθρο 60*

**Ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού**

1. Θεωρείται ότι έχει επέλθει κρίση εφοδιασμού όταν:

α) υπάρχουν σοβαρές διαταραχές ή επίκειται κίνδυνος να επέλθουν τέτοιες διαταραχές στην παροχή συναφών με την κρίση προϊόντων· και

β) οι εν λόγω σοβαρές διαταραχές ή ο επικείμενος κίνδυνος διαταραχών οδηγούν ή είναι πιθανό να οδηγήσουν στη θέσπιση αποκλινόντων εθνικών μέτρων όσον αφορά συναφή με την κρίση προϊόντα τα οποία δεν είναι αμυντικά προϊόντα, με αποτέλεσμα να επέλθουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, και ιδίως εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο των εν λόγω συναφών με την κρίση προϊόντων και στη λειτουργία των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού της Ένωσης.

2. Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 59, η Επιτροπή ή το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας αντιλαμβάνεται κίνδυνο σοβαρής διαταραχής στον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα ή διαθέτει συγκεκριμένες και αξιόπιστες πληροφορίες περί πραγμάτωσης οποιουδήποτε άλλου σχετικού παράγοντα κινδύνου ή επέλευσης συμβάντος που επηρεάζει ουσιωδώς τον εφοδιασμό με τέτοια προϊόντα, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις και συνέπειες της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού στις αλυσίδες εφοδιασμού των οικείων συναφών με την κρίση προϊόντων εντός της Ένωσης, τα αποτελέσματα προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων που διενεργούνται δυνάμει του άρθρου 58, και τις αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται σε άλλα σχετικά ενωσιακά πλαίσια διαχείρισης κρίσεων. Όταν από την εν λόγω αξιολόγηση προκύπτουν συγκεκριμένα και αξιόπιστα στοιχεία, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, να προτείνει στο Συμβούλιο να ενεργοποιήσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού. Όταν προτείνει στο Συμβούλιο την ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Κοινοβούλιο.

3. Το Συμβούλιο, με εκτελεστική πράξη που εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να ενεργοποιήσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού. Η διάρκεια της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού καθορίζεται στην εκτελεστική πράξη και αρχικά δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Στην εν λόγω εκτελεστική πράξη προσδιορίζονται επίσης τα μέτρα που ενεργοποιούνται μεταξύ αυτών που ορίζονται στα άρθρα 62 και 63. Επιπλέον, στην εκτελεστική πράξη μπορούν να προσδιορίζονται τα συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα και για τα οποία ενεργοποιούνται τα εν λόγω μέτρα.

4. Το Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί με ειδική πλειοψηφία την πρόταση που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

5. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση σχετικά με την κατάσταση της κρίσης εφοδιασμού ανά τακτά διαστήματα και τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

6. Πριν από τη λήξη της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, αξιολογεί αν δικαιολογείται η παράτασή της. Όταν από την αξιολόγηση αυτήν προκύπτουν συγκεκριμένα και αξιόπιστα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, να προτείνει στο Συμβούλιο να παρατείνει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού.

7. Το Συμβούλιο, με εκτελεστική πράξη που εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να παρατείνει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού. Η διάρκεια της παράτασης περιορίζεται σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες και καθορίζεται στην εκτελεστική πράξη.

8. Κατά τη διάρκεια της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, αξιολογεί αν θα ήταν σκόπιμο να τερματιστεί πρόωρα η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού. Εάν από την αξιολόγηση προκύψει ότι θα ήταν σκόπιμο, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο να τερματίσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού.

9. Το Συμβούλιο, με εκτελεστική πράξη που εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να τερματίσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού πριν από την ημερομηνία λήξης που ορίζεται στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 3 ή στην παράγραφο 7.

10. Κατά τη διάρκεια της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού, η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, όταν απαιτείται. Σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 10, το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Ασφάλειας καλεί, κατά περίπτωση, υψηλού επιπέδου εκπροσώπους της βιομηχανίας να συνεδριάσουν σε ειδική σύνθεση προκειμένου να συζητήσουν ζητήματα που αφορούν συναφή με την κρίση προϊόντα. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά με την Επιτροπή στο πλαίσιο του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, προκειμένου να διασφαλίσουν τον συντονισμό τυχόν ενωσιακών και εθνικών μέτρων που λαμβάνονται όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού των οικείων συναφών με την κρίση προϊόντων που δεν είναι αμυντικά προϊόντα.

11. Μετά τη λήξη της περιόδου για την οποία ενεργοποιείται η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού ή μετά τον πρόωρο τερματισμό της, τα μέτρα που είχαν ληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 63 παύουν αμέσως να ισχύουν. Οι εκτελεστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφοι 7 και 9 εξακολουθούν παρ' όλα αυτά να ισχύουν έως ότου ολοκληρωθούν τα σχετικά αιτήματα με διαβάθμιση προτεραιότητας ή οι σχετικές παραγγελίες με διαβάθμιση προτεραιότητας.

12. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τη χαρτογράφηση και την παρακολούθηση των αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού της Ένωσης σύμφωνα με τα άρθρα 56 και 57, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που αποκομίσθηκε από την κρίση εφοδιασμού, το αργότερο έξι μήνες μετά τη λήξη ή τον πρόωρο τερματισμό της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού.

*Άρθρο 61*

**Εργαλειοθήκη για την αντιμετώπιση κρίσεων εφοδιασμού**

1. Όταν ενεργοποιείται η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού σύμφωνα με το άρθρο 60 και όποτε απαιτείται για να αντιμετωπιστεί η κρίση εφοδιασμού στην Ένωση, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 62 και 63 όπως ορίζεται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 3.

2. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, περιορίζει την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στα συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα και των οποίων ο εφοδιασμός έχει υποστεί σοβαρή διαταραχή ή όταν επίκειται κίνδυνος τέτοιων διαταραχών λόγω της κρίσης εφοδιασμού. Η εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αναλογική και περιορίζεται στα αναγκαία για την αντιμετώπιση σοβαρών διαταραχών ή τον μετριασμό επικείμενου κινδύνου τέτοιων διαταραχών που επηρεάζουν τις αλυσίδες εφοδιασμού των οικείων συναφών με την κρίση προϊόντων στην Ένωση, εξυπηρετεί δε το βέλτιστο συμφέρον της Ένωσης. Με την εφαρμογή αυτών των μέτρων αποφεύγεται η δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση, ιδίως των ΜΜΕ.

3. Όταν ενεργοποιείται η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού σύμφωνα με το άρθρο 60 και κατά περίπτωση για την αντιμετώπιση της κρίσης εφοδιασμού στην Ένωση, το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας αξιολογεί και παρέχει συμβουλές σχετικά με κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα.

4. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για οποιοδήποτε μέτρο λαμβάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και εξηγεί τους λόγους της λήψης του.

5. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, εκδίδει καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή και τη χρήση των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 62 και 63.

*Άρθρο 62*

**Αιτήματα παροχής πληροφοριών**

1. Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 3, η Επιτροπή μπορεί, όταν οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν επαρκούν, να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα που συμβάλλει στην παραγωγή συναφών με την κρίση προϊόντων που δεν είναι αμυντικά προϊόντα, με την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του εν λόγω οικονομικού φορέα, να παράσχει στο εν λόγω κράτος μέλος, εντός καθορισμένης προθεσμίας, πληροφορίες σχετικά με τις παραγωγικές του δυνατότητες, τις παραγωγικές του ικανότητες και τις τρέχουσες πρωτογενείς διαταραχές. Το οικείο κράτος μέλος θέτει με τη σειρά του τις ζητούμενες πληροφορίες στη διάθεση της Επιτροπής. Οι ζητούμενες πληροφορίες περιορίζονται στα αναγκαία για την αξιολόγηση της φύσης της κρίσης εφοδιασμού ή για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση δυνητικών μέτρων μετριασμού.

2. Πριν από την υποβολή αιτήματος παροχής πληροφοριών βάσει της παραγράφου 1, και με τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα, η Επιτροπή μπορεί να διεξαγάγει εθελοντική διαβούλευση με αντιπροσωπευτικό αριθμό συναφών οικονομικών φορέων με σκοπό να προσδιοριστεί το κατάλληλο και αναλογικό περιεχόμενο του εν λόγω αιτήματος. Η Επιτροπή καταρτίζει το αίτημα παροχής πληροφοριών σε συνεργασία με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας.

3. Η Επιτροπή διαβιβάζει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση αντίγραφο του αιτήματος παροχής πληροφοριών στην αρμόδια εθνική αρχή του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα.

4. Το αίτημα παροχής πληροφοριών:

α) αναφέρει τη νομική του βάση·

β) περιορίζεται σε ό,τι είναι απολύτως αναγκαίο και αναλογικό όσον αφορά τη λεπτομέρεια και τον όγκο των ζητούμενων δεδομένων και τη συχνότητα πρόσβασης στα ζητούμενα δεδομένα·

γ) λαμβάνει υπόψη τα έννομα συμφέροντα του οικονομικού φορέα και το κόστος και την προσπάθεια που απαιτούνται για τη διάθεση των δεδομένων·

δ) περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας των αρμοδίων εθνικών αρχών του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού προκειμένου να αποσταλεί η απάντηση·

ε) ορίζει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες στο οικείο κράτος μέλος· και

στ) αναφέρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72.

5. Όταν το οικείο κράτος μέλος συμφωνεί με την υποβολή αιτήματος παροχής πληροφοριών σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να αποφασίσει να απευθύνει το εν λόγω αίτημα, που καταρτίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4, απευθείας στον σχετικό οικονομικό φορέα.

6. Κάθε οικείος οικονομικός φορέας, ή κάθε πρόσωπο δεόντως εξουσιοδοτημένο να εκπροσωπεί αυτόν τον οικονομικό φορέα, παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες σε μεμονωμένη βάση στο οικείο κράτος μέλος.

7. Το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει ότι οι ζητούμενες πληροφορίες τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

8. Εάν οικονομικός φορέας εγκατεστημένος στην Ένωση είναι αποδέκτης αιτήματος παροχής πληροφοριών από τρίτη χώρα σχετικά με τις δραστηριότητές του για τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα, ενημερώνει εγκαίρως το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του. Το εν λόγω κράτος μέλος ενημερώνει με τη σειρά του την Επιτροπή, κατά τρόπο που να επιτρέπει στο οικείο κράτος μέλος και στην Επιτροπή να ζητήσουν παρόμοιες πληροφορίες από τον οικονομικό φορέα. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας σχετικά με την ύπαρξη τέτοιου αιτήματος από τρίτη χώρα.

9. Εάν ένας οικονομικός φορέας παράσχει ανακριβείς, ελλιπείς ή παραπλανητικές πληροφορίες σε απάντηση αιτήματος που έχει υποβληθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ή δεν παράσχει τις πληροφορίες εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, υπόκειται σε πρόστιμα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 72, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες οι λόγοι για τους οποίους ο οικονομικός φορέας δεν υπέβαλε τις ζητούμενες πληροφορίες ή δεν τις χορήγησε εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας είναι επαρκείς, ιδίως στην περίπτωση που η διεκπεραίωση του αιτήματος παροχής πληροφοριών από οικονομικό φορέα ενδέχεται να διαταράξει σημαντικά τις δραστηριότητές του, στην περίπτωση που οι πληροφορίες είναι διαβαθμισμένες και φέρουν σήμανση ότι προορίζονται αποκλειστικά για εθνική χρήση ή στην περίπτωση που η αποκάλυψη των εν λόγω πληροφοριών θα μπορούσε να επιφέρει σημαντική βλάβη στην επιχειρηματική δραστηριότητα του οικονομικού φορέα.

10. Η Επιτροπή και το οικείο κράτος μέλος χρησιμοποιούν ασφαλή μέσα για την κίνηση της διαδικασίας αιτήματος παροχής πληροφοριών και τον χειρισμό τυχόν πληροφοριών που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 80.

11. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους να προστατεύει τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο α) ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 63*

**Απόδοση προτεραιότητας σε προϊόντα που δεν είναι αμυντικά προϊόντα**

1. Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 3, κράτος μέλος που αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες είτε κατά την πραγματοποίηση παραγγελίας είτε κατά την εκτέλεση σύμβασης σχετικής με τον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση προϊόντα μπορεί να υποβάλει αίτημα στην Επιτροπή για να ζητήσει από οικονομικό φορέα να αποδεχθεί ή να δώσει προτεραιότητα σε συγκεκριμένη παραγγελία συναφών με την κρίση προϊόντων που δεν είναι αμυντικά προϊόντα.

2. Κατόπιν αιτήματος κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί, όταν η παραγωγή των συναφών με την κρίση προϊόντων που δεν είναι αμυντικά προϊόντα ή ο εφοδιασμός με αυτά δεν μπορεί να επιτευχθεί με οποιοδήποτε άλλο από τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, να απευθύνει αίτημα στον οικείο οικονομικό φορέα κατόπιν:

α) διαβούλευσης και εκ των προτέρων εξασφάλισης της συναίνεσης του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα, και

β) διαβούλευσης με το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η δομή εκτελεστικής διαχείρισης του οικείου οικονομικού φορέα.

3. Το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη νομική βάση του αιτήματος, προσδιορίζει τα προϊόντα, τις προδιαγραφές και τις ποσότητές τους, προσδιορίζει το χρονοδιάγραμμα και την προθεσμία εντός της οποίας θα πρέπει να εκτελεστεί η παραγγελία, και αναφέρει τους λόγους που δικαιολογούν τη χρήση του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας.

4. Η Επιτροπή αποδεικνύει ότι η επιλογή των αποδεκτών και των δικαιούχων του αιτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 δεν εισάγει διακρίσεις και συμμορφώνεται με τους κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης.

5. Η Επιτροπή βασίζει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 σε αντικειμενικά, πραγματικά, μετρήσιμα και τεκμηριωμένα δεδομένα, από τα οποία προκύπτει ότι η εν λόγω απόδοση προτεραιότητας είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, καθώς και στη συνεκτίμηση των εννόμων συμφερόντων του οικείου οικονομικού φορέα, και του κόστους και της προσπάθειας που απαιτούνται για οποιαδήποτε αλλαγή στην ακολουθία παραγωγής της αλυσίδας εφοδιασμού.

6. Ο οικείος οικονομικός φορέας απαντά στην Επιτροπή εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και δηλώνει αν αποδέχεται ή αν απορρίπτει το αίτημα. Όταν απαιτείται λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η Επιτροπή μπορεί, βάσει αιτιολόγησης του επείγοντος χαρακτήρα, να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα να απαντήσει εντός συντομότερης προθεσμίας.

7. Όταν ο οικονομικός φορέας στον οποίο απευθύνεται το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 έχει αποδεχθεί ρητά το εν λόγω αίτημα, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης, εκδίδει αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας που προβλέπει:

α) τη νομική βάση του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας, με το οποίο πρέπει να συμμορφώνεται ο οικονομικός φορέας·

β) κατάλογο που περιέχει τα συναφή με την κρίση προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας, τις προδιαγραφές τους, την τιμή τους και τις ποσότητες στις οποίες πρέπει να παρασχεθούν·

γ) τις προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να ολοκληρωθεί το αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας·

δ) τους δικαιούχους του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας·

ε) την παραίτηση από τη συμβατική ευθύνη υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 12 του παρόντος άρθρου· και

στ) τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72 για μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω εκτελεστική πράξη.

8. Σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας απορρίψει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2, παρέχει στην Επιτροπή λεπτομερή αιτιολόγηση της εν λόγω απόρριψης.

9. Η Επιτροπή, συνεκτιμώντας δεόντως τις αιτιολογήσεις που παρέχει ο οικονομικός φορέας σύμφωνα με την παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου, και αφού ζητήσει και λάβει εκ των προτέρων τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα και του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η δομή εκτελεστικής διαχείρισης του οικονομικού φορέα, μπορεί να προβεί σε παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας, μέσω εκτελεστικής πράξης, προκειμένου να επιβάλει στον οικείο οικονομικό φορέα υποχρέωση να εκτελέσει την εν λόγω εντολή. Η Επιτροπή αναφέρει τους λόγους για τους οποίους, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και τα θεμελιώδη δικαιώματα του οικονομικού φορέα βάσει του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και υπό το πρίσμα των περιστάσεων που περιγράφονται στην παράγραφο 1, ήταν αναγκαία η έκδοση της εκτελεστικής πράξης. Σε κάθε τέτοια εκτελεστική πράξη παρέχονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 7.

10. Η Επιτροπή δεν προβαίνει σε παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) ο οικονομικός φορέας δεν είναι σε θέση να εκτελέσει την παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας λόγω ανεπαρκούς παραγωγικής δυναμικότητας ή παραγωγικής ικανότητας, ή για τεχνικούς λόγους, ακόμη και στο πλαίσιο προτιμησιακής μεταχείρισης της παραγγελίας· ή

β) η διεκπεραίωση της παραγγελίας θα επέφερε αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση και θα συνεπαγόταν ιδιαίτερες δυσχέρειες για τον οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών κινδύνων που σχετίζονται με την επιχειρησιακή συνέχεια.

11. Τα αιτήματα με διαβάθμιση προτεραιότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 7 και οι παραγγελίες με διαβάθμιση προτεραιότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 9:

α) υποβάλλονται σε δίκαιη και εύλογη τιμή, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του κόστους ευκαιρίας του οικονομικού φορέα κατά την εκπλήρωση του αιτήματος ή της παραγγελίας με διαβάθμιση προτεραιότητας σε σύγκριση με τις υφιστάμενες συμβατικές υποχρεώσεις·

β) υπερισχύουν κάθε υποχρέωσης εκτέλεσης βάσει του ιδιωτικού ή του δημοσίου δικαίου, που αφορά τα συναφή με την κρίση προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο του αιτήματος ή της παραγγελίας με διαβάθμιση προτεραιότητας, με εξαίρεση τις υποχρεώσεις που συνδέονται άμεσα με παραγγελίες για στρατιωτικούς σκοπούς.

12. Οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι υπόκεινται σε αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας δυνάμει της παραγράφου 7 ή σε παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας δυνάμει της παραγράφου 9 δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε αθέτηση συμβατικής υποχρέωσης που διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, υπό τον όρο ότι:

α) η αθέτηση συμβατικής υποχρέωσης είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση με την απαιτούμενη απόδοση προτεραιότητας·

β) επιδεικνύεται συμμόρφωση με την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 7 ή 9· και

γ) κατά περίπτωση, η αποδοχή του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας δεν έγινε με αποκλειστικό σκοπό την αδικαιολόγητη αποφυγή προηγούμενης συμβατικής υποχρέωσης.

13. Κάθε σύγκρουση μεταξύ αιτήματος ή παραγγελίας με διαβάθμιση προτεραιότητας και μέτρου στο πλαίσιο οποιουδήποτε άλλου μηχανισμού ιεράρχησης προτεραιοτήτων της Ένωσης καθίσταται αντικείμενο συζήτησης εντός του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού και επιλύεται από την Επιτροπή, με βάση τη στάθμιση του δημοσίου συμφέροντος.

14. Ο οικονομικός φορέας ο οποίος υπόκειται σε αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας δυνάμει της παραγράφου 7 ή σε παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας δυνάμει της παραγράφου 9 μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να τροποποιήσει την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 7 ή 9, εάν κρίνει ότι τούτο είναι δεόντως αιτιολογημένο για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) ο οικονομικός φορέας δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώσει το αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας ή να εκτελέσει την παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας λόγω ανεπαρκούς παραγωγικής δυναμικότητας ή παραγωγικής ικανότητας, ακόμη και στο πλαίσιο προτιμησιακής μεταχείρισης του αιτήματος ή της παραγγελίας·

β) η ολοκλήρωση του αιτήματος ή της παραγγελίας θα επιφέρει αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση στον οικονομικό φορέα και συνεπάγεται ιδιαίτερες δυσχέρειες για αυτόν.

15. Ο οικονομικός φορέας παρέχει όλες τις σχετικές και τεκμηριωμένες πληροφορίες που επιτρέπουν στην Επιτροπή να αξιολογήσει το βάσιμο του αιτήματος τροποποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 14.

16. Με βάση την εξέταση των λόγων και των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζει ο οικονομικός φορέας, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικονομικού φορέα και με το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η δομή εκτελεστικής διαχείρισης του εν λόγω οικονομικού φορέα, να τροποποιήσει την εκτελεστική πράξη της προκειμένου να απαλλάξει, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, τον οικείο οικονομικό φορέα από τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος άρθρου.

17. Σε περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας εγκατεστημένος στην Ένωση υπόκειται σε μέτρο τρίτης χώρας το οποίο συνεπάγεται παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας ή αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας συναφούς με την κρίση προϊόντος το οποίο δεν είναι αμυντικό προϊόν, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Στη συνέχεια, η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας για την ύπαρξη τέτοιων μέτρων.

18. Όταν οικονομικός φορέας ο οποίος υπόκειται σε αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας δυνάμει της παραγράφου 7 ή σε παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας δυνάμει της παραγράφου 9, δεν συμμορφώνεται, εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας, με το εν λόγω αίτημα ή την εν λόγω παραγγελία, υπόκειται σε πρόστιμα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 72, πλην των περιπτώσεων όπου:

α) ο οικονομικός φορέας δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώσει το αίτημα ή την παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας λόγω ανεπαρκούς παραγωγικής δυναμικότητας ή παραγωγικής ικανότητας, ή για τεχνικούς λόγους· ή

β) η διεκπεραίωση ή η εκτέλεση της παραγγελίας θα επέφερε αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση και θα συνεπαγόταν ιδιαίτερες δυσχέρειες για τον οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών κινδύνων που σχετίζονται με την επιχειρησιακή συνέχεια.

19. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό των πρακτικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων για τη λειτουργία των αιτημάτων και των παραγγελιών με διαβάθμιση προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένης μεθοδολογίας για τον καθορισμό της τιμής των συναφών με την κρίση προϊόντων που υπόκεινται σε παραγγελίες με διαβάθμιση προτεραιότητας.

20. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 77 παράγραφος 4.

21. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο β) ΣΛΕΕ.

*ΤΜΗΜΑ 4*

***ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΡΙΣΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ***

*Άρθρο 64*

**Ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια**

1. Θεωρείται ότι έχει επέλθει κρίση εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια όταν:

α) υπάρχουν σοβαρές διαταραχές ή επικείμενος κίνδυνος τέτοιων διαταραχών στην παροχή αμυντικών προϊόντων, όπως διαταραχές λόγω των επιπτώσεων γεγονότων που σχετίζονται με την ασφάλεια της Ένωσης· και

β) οι εν λόγω σοβαρές διαταραχές ή ο επικείμενος κίνδυνος διαταραχών οδηγούν ή είναι πιθανό να οδηγήσουν στη θέσπιση αποκλινόντων εθνικών μέτρων όσον αφορά συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα, με αποτέλεσμα να επέλθουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, και ιδίως εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο των εν λόγω συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων εντός της Ένωσης, τα οποία προκαλούν σημαντικές ελλείψεις σε αμυντικά προϊόντα.

2. Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 59, η Επιτροπή ή το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας αντιλαμβάνεται κίνδυνο σοβαρής διαταραχής στον εφοδιασμό με συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα ή διαθέτει συγκεκριμένες και αξιόπιστες πληροφορίες περί πραγμάτωσης οποιουδήποτε άλλου σχετικού παράγοντα κινδύνου ή γεγονότος που επηρεάζει ουσιωδώς τον εφοδιασμό με τέτοια προϊόντα, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, αξιολογεί αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις και συνέπειες που η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια έχει στις αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού εντός της Ένωσης, τα αποτελέσματα προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων που διενεργούνται δυνάμει του άρθρου 58, και τις αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται σε άλλα σχετικά ενωσιακά πλαίσια διαχείρισης κρίσεων. Όταν από την εν λόγω αξιολόγηση προκύπτουν συγκεκριμένα και αξιόπιστα στοιχεία, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, να προτείνει στο Συμβούλιο να ενεργοποιήσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια. Όταν προτείνει στο Συμβούλιο την ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Κοινοβούλιο.

3. Όταν αξιολογεί αν πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δυνάμει της παραγράφου 2, η Επιτροπή λαμβάνει ιδίως υπόψη αν έχει προσδιοριστεί κρίση στον τομέα της ΚΕΠΠΑ που επηρεάζει τα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως αν ενεργοποιήθηκε, λόγω της εν λόγω κρίσης, η ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 7 ΣΕΕ.

4. Το Συμβούλιο, με εκτελεστική πράξη που εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να ενεργοποιήσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια. Η διάρκεια της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια καθορίζεται στην εκτελεστική πράξη και αρχικά δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Στην εν λόγω εκτελεστική πράξη προσδιορίζονται επίσης τα μέτρα που ενεργοποιούνται μεταξύ αυτών που καθορίζονται στα άρθρα 65 έως 71. Επιπλέον, στην εκτελεστική πράξη μπορούν να προσδιορίζονται τα συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα για τα οποία ενεργοποιούνται τα εν λόγω μέτρα.

5. Το Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί με ειδική πλειοψηφία την πρόταση που αναφέρεται στην παράγραφο 4.

6. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση σχετικά με την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, ανά τακτά διαστήματα και τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

7. Το αργότερο τρεις εβδομάδες πριν από τη λήξη της περιόδου κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού, υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση στην οποία αξιολογείται αν η εν λόγω περίοδος θα πρέπει να παραταθεί. Ειδικότερα, στην έκθεση αναλύεται ο αντίκτυπος των μέτρων που ενεργοποιήθηκαν προηγουμένως δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου. Όταν από την αξιολόγηση αυτήν προκύπτουν συγκεκριμένα και αξιόπιστα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, να προτείνει στο Συμβούλιο να παρατείνει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια.

8. Το Συμβούλιο, με εκτελεστική πράξη που εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία και κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να παρατείνει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια. Η διάρκεια της παράτασης περιορίζεται σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 6 μήνες και καθορίζεται στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου. Στην εν λόγω εκτελεστική πράξη προσδιορίζονται επίσης τα μέτρα που εξακολουθούν να εφαρμόζονται ή, κατά περίπτωση, που ενεργοποιούνται μεταξύ αυτών που ορίζονται στα άρθρα 65 έως 71. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να αποφασίσει επανειλημμένα να παρατείνει την περίοδο για την οποία ενεργοποιείται η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, όταν αυτό δικαιολογείται για την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια.

9. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο να παρατείνει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια όσες φορές κρίνεται αναγκαίο για την αντιμετώπιση της κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 7. Εφόσον υποβληθεί σχετική πρόταση από την Επιτροπή, εφαρμόζεται η παράγραφος 8.

10. Κατά την περίοδο κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, αξιολογεί αν θα ήταν σκόπιμο να τερματιστεί πρόωρα η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια. Εάν από την αξιολόγηση προκύψει ότι θα ήταν σκόπιμο, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να τερματίσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια.

11. Το Συμβούλιο, με εκτελεστική πράξη που εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να τερματίσει την κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια πριν από την ημερομηνία λήξης που καθορίζεται στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 4 ή στην παράγραφο 8.

12. Μετά τη λήξη της περιόδου για την οποία ενεργοποιείται ή παρατείνεται η κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια ή μετά τον πρόωρο τερματισμό, τα μέτρα που είχαν ληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 65 έως 71 παύουν αμέσως να ισχύουν. Οι εκτελεστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 6 εξακολουθούν, ωστόσο, να ισχύουν έως ότου ολοκληρωθούν τα σχετικά αιτήματα με διαβάθμιση προτεραιότητας.

Κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των μέτρων που καθορίζονται στα άρθρα 65 έως 71, η Επιτροπή ενεργεί, όποτε είναι δυνατόν, σε στενό συντονισμό με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, το οποίο παρέχει συμβουλές με έγκαιρο τρόπο. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας για τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Κατά τη διάρκεια της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, όταν απαιτείται. Σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 10, το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας καλεί, κατά περίπτωση, υψηλού επιπέδου εκπροσώπους της βιομηχανίας να συνεδριάσουν σε ειδική σύνθεση προκειμένου να συζητήσουν ζητήματα που αφορούν τα οικεία αμυντικά προϊόντα. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά με την Επιτροπή στο πλαίσιο του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, προκειμένου να διασφαλίσουν τον συντονισμό τυχόν ενωσιακών και εθνικών μέτρων που λαμβάνονται όσον αφορά τις αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού που σχετίζονται με τα οικεία συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα.

13. Όταν ενεργοποιείται κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο να ενεργοποιήσει τα μέτρα των άρθρων 62 και 63, υπό τους όρους που προβλέπονται στα εν λόγω άρθρα και στα άρθρα 60 και 61.

*Άρθρο 65*

**Συλλογή πληροφοριών**

Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4, η Επιτροπή μπορεί να λάβει τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 62 σε σχέση με συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται σε αυτό.

*Άρθρο 66*

**Απόδοση προτεραιότητας σε αμυντικά προϊόντα**

1. Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4, ένα κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει αίτημα στην Επιτροπή για να ζητήσει από οικονομικό φορέα του οποίου η μονάδα παραγωγής βρίσκεται στην επικράτειά του να αποδεχθεί, ή να δώσει προτεραιότητα σε συγκεκριμένη παραγγελία συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι σοβαρές δυσκολίες τις οποίες καλείται να διαχειριστεί το συγκεκριμένο ή άλλο κράτος μέλος, είτε κατά την πραγματοποίηση παραγγελίας είτε κατά την εκτέλεση σύμβασης για τον εφοδιασμό με τα εν λόγω προϊόντα.

2. Κατόπιν αιτήματος κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί, όταν η παραγωγή των συναφών με την κρίση προϊόντων ή ο εφοδιασμός με αυτά δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί με οποιοδήποτε άλλο από τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, να απευθύνει αίτημα στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αφού:

α) ζητήσει και λάβει εκ των προτέρων τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα· και

β) ζητήσει και λάβει εκ των προτέρων τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η δομή εκτελεστικής διαχείρισης του οικείου οικονομικού φορέα.

Το αίτημα της Επιτροπής αναφέρει ρητά ότι ο οικονομικός φορέας διατηρεί την ελευθερία να απορρίψει το αίτημα.

3. Το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη νομική βάση του αιτήματος, προσδιορίζει τα προϊόντα, τις προδιαγραφές και τις ποσότητες αυτών, προσδιορίζει το χρονοδιάγραμμα και την προθεσμία εντός της οποίας θα πρέπει να εκτελεστεί η παραγγελία, και αναφέρει τους λόγους που δικαιολογούν τη χρήση του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας.

4. Η Επιτροπή αποδεικνύει ότι η επιλογή των αποδεκτών και των δικαιούχων των αιτημάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν εισάγει διακρίσεις και συμμορφώνεται με τους κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης.

5. Η Επιτροπή βασίζει τα αιτήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 σε αντικειμενικά, πραγματικά, μετρήσιμα και τεκμηριωμένα δεδομένα, από τα οποία προκύπτει ότι η εν λόγω απόδοση προτεραιότητας είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, καθώς και στη συνεκτίμηση των εννόμων συμφερόντων του οικείου οικονομικού φορέα, του κόστους και της προσπάθειας που απαιτούνται για οποιαδήποτε αλλαγή στην ακολουθία παραγωγής της αλυσίδας εφοδιασμού.

6. Όταν ο οικονομικός φορέας στον οποίο απευθύνεται το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 έχει αποδεχθεί ρητά το αίτημα, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης και αφού ζητήσει και λάβει τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα και του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η δομή εκτελεστικής διαχείρισης του οικείου οικονομικού φορέα, εκδίδει αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας που προβλέπει:

α) τη νομική βάση του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας, με την οποία πρέπει να συμμορφώνεται ο οικονομικός φορέας·

β) κατάλογο που περιέχει τα συναφή με την κρίση προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας, τις προδιαγραφές τους και τις ποσότητες στις οποίες πρόκειται να παρασχεθούν·

γ) τις προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να ολοκληρωθεί το αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας·

δ) τους δικαιούχους του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας·

ε) το εύρος των συμβατικών υποχρεώσεων έναντι των οποίων υπερισχύει το αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας·

στ) την παραίτηση από τη συμβατική ευθύνη υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου· και

ζ) τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72 για μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω εκτελεστική πράξη.

Η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

7. Τα αιτήματα με διαβάθμιση προτεραιότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 6:

α) υποβάλλονται σε δίκαιη και εύλογη τιμή, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του κόστους ευκαιρίας του οικονομικού φορέα κατά τη διεκπεραίωση των αιτημάτων με διαβάθμιση προτεραιότητας έναντι των υφισταμένων συμβατικών υποχρεώσεων· και

β) υπερισχύουν τυχόν συμβατικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με τα συναφή με την κρίση προϊόντα τα οποία αποτελούν αντικείμενο του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας βάσει του ιδιωτικού ή του δημοσίου δικαίου, υπό τους όρους που προβλέπονται στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 6.

8. Ο οικονομικός φορέας ο οποίος υπόκειται σε αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας δυνάμει της παραγράφου 6 δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε αθέτηση συμβατικής υποχρέωσης που διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, υπό τον όρο ότι:

α) η αθέτηση συμβατικής υποχρέωσης είναι απολύτως αναγκαία για τη συμμόρφωση με την απαιτούμενη απόδοση προτεραιότητας·

β) επιδεικνύεται συμμόρφωση με την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 6· και

γ) η αποδοχή του αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας δεν έγινε με αποκλειστικό σκοπό την αδικαιολόγητη αποφυγή προηγούμενης υποχρέωσης εκτέλεσης.

9. Ο οικονομικός φορέας ο οποίος υπόκειται σε αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να τροποποιήσει την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 6, εάν κρίνει ότι τούτο είναι δεόντως αιτιολογημένο για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) ο οικονομικός φορέας δεν είναι σε θέση να εκτελέσει το αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας λόγω ανεπαρκούς παραγωγικής δυναμικότητας ή παραγωγικής ικανότητας, ακόμη και στο πλαίσιο προτιμησιακής μεταχείρισης του αιτήματος·

β) η ολοκλήρωση του αιτήματος θα επιφέρει αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση στον οικονομικό φορέα και συνεπάγεται ιδιαίτερες δυσχέρειες για αυτόν.

10. Ο οικονομικός φορέας παρέχει όλες τις σχετικές και τεκμηριωμένες πληροφορίες που επιτρέπουν στην Επιτροπή να αξιολογήσει το βάσιμο του αιτήματος τροποποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 9.

11. Με βάση την εξέταση των λόγων και των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζει ο οικονομικός φορέας, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης και εξασφάλισης της εκ των προτέρων συναίνεσης του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η σχετική μονάδα παραγωγής του οικείου οικονομικού φορέα και του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται η δομή εκτελεστικής διαχείρισης του εν λόγω οικείου οικονομικού φορέα, να τροποποιήσει την εκτελεστική πράξη της προκειμένου να απαλλάξει, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, τον οικείο οικονομικό φορέα από τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος άρθρου.

12. Όταν οικονομικός φορέας, αφού έχει αποδεχθεί ρητά να δώσει προτεραιότητα στις υποβληθείσες από την Επιτροπή παραγγελίες, εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση απόδοσης προτεραιότητας στις εν λόγω παραγγελίες, υπόκειται σε πρόστιμα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 72, εκτός εάν:

α) ο οικονομικός φορέας δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώσει το αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας λόγω ανεπαρκούς παραγωγικής δυναμικότητας ή παραγωγικής ικανότητας, ή για τεχνικούς λόγους· ή

β) η διεκπεραίωση ή η εκτέλεση του αιτήματος θα επέφερε αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση και θα συνεπαγόταν ιδιαίτερες δυσχέρειες για τον οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών κινδύνων που σχετίζονται με την επιχειρησιακή συνέχεια.

13. Όταν οικονομικός φορέας εγκατεστημένος στην Ένωση υπόκειται σε μέτρο τρίτης χώρας το οποίο συνεπάγεται την υποβολή αιτήματος με διαβάθμιση προτεραιότητας για συναφές με την κρίση αμυντικό προϊόν, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας για την ύπαρξη τέτοιων μέτρων. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να διαβουλεύεται με το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας σχετικά με κάθε κατάλληλη ενέργεια που ενδεχομένως πρέπει να αναληφθεί σε σχέση με το εν λόγω μέτρο.

14. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο β) ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 67*

**Ενδοενωσιακές μεταφορές συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων**

1. Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού και με την επιφύλαξη της οδηγίας 2009/43/ΕΚ και των προνομίων των κρατών μελών δυνάμει της εν λόγω οδηγίας, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αιτήσεις που αφορούν ενδοενωσιακές μεταφορές διεκπεραιώνονται αποτελεσματικά και εγκαίρως. Για τον σκοπό αυτόν, όλες οι ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές μεριμνούν ώστε οι αιτήσεις αυτές να τυγχάνουν του ταχύτερου δυνατού από νομικής άποψης χειρισμού. Στην εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 64 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου οι οικείες εθνικές αρχές διεκπεραιώνουν τις αιτήσεις εφόσον λάβουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες από τον αιτούντα. Το εν λόγω χρονοδιάγραμμα δεν υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες.

2. Όταν κράτος μέλος επιβάλλει, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/43/ΕΚ, εξαγωγικούς περιορισμούς σε κατασκευαστικά στοιχεία τα οποία είναι συναφή με την κρίση προϊόντα, το εν λόγω κράτος μέλος δεν απαιτεί περαιτέρω άδειες για την ενδοενωσιακή μεταφορά των σχετικών κατασκευαστικών στοιχείων, όταν ο παραλήπτης υποβάλλει δήλωση χρήσης στην οποία δηλώνει ότι τα κατασκευαστικά στοιχεία που υπόκεινται στην εν λόγω άδεια μεταφοράς είναι ενσωματωμένα ή πρόκειται να ενσωματωθούν σε αμυντικά προϊόντα και ως τέτοια δεν μπορούν να μεταφερθούν ή να εξαχθούν. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των παραληπτών που ορίζονται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2009/43/ΕΚ.

*Άρθρο 68*

**Στήριξη δράσεων αμυντικής καινοτομίας έκτακτης ανάγκης**

Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4, οι δράσεις καινοτομίας που σχετίζονται με μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες θεωρούνται επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος:

α) δραστηριότητες που αποσκοπούν στη σημαντική μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης της παράδοσης αμυντικών προϊόντων·

β) δραστηριότητες που αποσκοπούν στη σημαντική απλούστευση των τεχνικών προδιαγραφών των αμυντικών προϊόντων προκειμένου να καταστεί δυνατή η μαζική παραγωγή τους·

γ) δραστηριότητες που αποσκοπούν στη σημαντική απλούστευση της διαδικασίας παραγωγής αμυντικών προϊόντων ώστε να καταστεί δυνατή η μαζική παραγωγή τους· ή

δ) δραστηριότητες που αποσκοπούν στην αντικατάσταση κατασκευαστικών στοιχείων με εναλλακτικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα στην Ένωση ή μπορούν να προσαρμοστούν εύκολα ή μπορούν να αναπτυχθούν εγκαίρως από οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση.

*Άρθρο 69*

**Πιστοποίηση**

1. Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες που σχετίζονται με την πιστοποίηση συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων και, όταν είναι αναγκαίο, οι τεχνικές προσαρμογές τέτοιων προϊόντων διεκπεραιώνονται με τον ταχύτερο δυνατό τρόπο, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τους.

2. Όταν στο εθνικό δίκαιο προβλέπεται καθεστώς υψίστης δυνατής σημασίας, αποδίδεται το καθεστώς αυτό στην πιστοποίηση συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων.

3. Όταν ενεργοποιείται το μέτρο αυτό, τα συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα που έχουν πιστοποιηθεί σε ένα κράτος μέλος θεωρούνται πιστοποιημένα σε άλλο κράτος μέλος χωρίς να υπόκεινται σε πρόσθετους ελέγχους.

4. Η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 64 παράγραφος 4 μπορεί να θεσπίζει ακριβέστερες διατάξεις σχετικά με το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω μέτρου.

5. Το άρθρο αυτό δεν θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας του, σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο β) ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 70*

**Εθνική επιτάχυνση των διαδικασιών χορήγησης αδειών**

Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιήσει το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, η ασφάλεια εφοδιασμού με συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα μπορεί να θεωρηθεί επιτακτικός λόγος προέχοντος δημοσίου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 4 και του άρθρου 16 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και του άρθρου 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Ως εκ τούτου, ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων παραγωγής μπορούν να θεωρηθούν λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που καθορίζονται στις εν λόγω διατάξεις.

*Άρθρο 71*

**Συνέχεια της παραγωγής συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων**

1. Όταν το Συμβούλιο ενεργοποιεί το μέτρο του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού και όταν η οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([46]) εφαρμόζεται στις σχετικές δραστηριότητες παραγωγής, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να κάνουν χρήση των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 17 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/88/ΕΚ, ή να προτρέψουν οικονομικούς φορείς των οποίων οι μονάδες παραγωγής βρίσκονται στην επικράτειά τους και οι οποίοι παράγουν τα οικεία συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα να το πράξουν, προκειμένου να καταστεί δυνατό να επεκταθούν οι βάρδιες εργασίας και να διευκολυνθεί έτσι η συνέχεια της παραγωγής των οικείων συναφών με την κρίση αμυντικών προϊόντων, αν το κρίνουν απαραίτητο προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του παρόντος κανονισμού.

2. Όταν απαιτείται προηγούμενη έγκριση, όλες οι ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές διασφαλίζουν ότι διεκπεραιώνονται το ταχύτερο δυνατόν από νομική άποψη οι αιτήσεις οικονομικών φορέων που παράγουν συναφή με την κρίση αμυντικά προϊόντα να κάνουν χρήση των παρεκκλίσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

*ΤΜΗΜΑ 5*

***ΚΥΡΩΣΕΙΣ***

*Άρθρο 72*

**Κυρώσεις**

1. Όταν το κρίνει αναγκαίο και αναλογικό, η Επιτροπή μπορεί, με εκτελεστικές πράξεις, να επιβάλει στους οικονομικούς φορείς στους οποίους απευθύνονται αιτήματα παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 62 ή για τους οποίους ισχύει οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις ενημέρωσης της Επιτροπής σχετικά με υποχρέωση επιβαλλόμενη από τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 17 και το άρθρο 66 παράγραφος 13 ή απόδοσης προτεραιότητας στην παραγωγή συναφών με την κρίση προϊόντων σύμφωνα με τα άρθρα 63 και 66, τα ακόλουθα πρόστιμα ή ποινές:

α) πρόστιμα που δεν υπερβαίνουν τα 300 000 EUR, όταν ο οικονομικός φορέας, εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας, παρέχει ανακριβείς, ελλιπείς ή παραπλανητικές πληροφορίες σε απάντηση αιτήματος που έχει υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1, ή δεν παρέχει τις πληροφορίες εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 9·

β) πρόστιμα που δεν υπερβαίνουν τα 150 000 EUR, όταν ο οικονομικός φορέας, εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας, δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση ενημέρωσης της Επιτροπής σχετικά με υποχρέωση επιβαλλόμενη από τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 17 και το άρθρο 66 παράγραφος 13·

γ) περιοδικές χρηματικές ποινές που δεν υπερβαίνουν το 1,5 % του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για κάθε εργάσιμη ημέρα μη συμμόρφωσης από την ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση με την οποία εκδόθηκε η παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας, όταν ο οικονομικός φορέας, εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας, δεν συμμορφώνεται με υποχρέωση απόδοσης προτεραιότητας στην παραγωγή συναφών με την κρίση προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 9, σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 18, και δεν υπερβαίνουν το 0,5 % του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών του κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, όταν ο οικονομικός φορέας στον οποίο επιβάλλεται περιοδική χρηματική ποινή είναι ΜΜΕ·

([46]) Οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 299 της 18.11.2003, σ. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/88/oj).

δ) πρόστιμα που δεν υπερβαίνουν τα 300 000 EUR, όταν ο οικονομικός φορέας, εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας, δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση απόδοσης προτεραιότητας στην παραγωγή συναφών με την κρίση προϊόντων βάσει του άρθρου 63 παράγραφος 8 και του άρθρου 66 παράγραφος 6, σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 18 και το άρθρο 66 παράγραφος 12 αντίστοιχα.

Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 4.

2. Πριν από τη λήψη απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή παρέχει στον εκάστοτε οικονομικό φορέα τη δυνατότητα ακρόασης σύμφωνα με το άρθρο 75. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη κάθε δεόντως εμπεριστατωμένη αιτιολογία που προβάλλει ο οικονομικός φορέας προκειμένου να αποφασίσει αν η επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών κρίνεται αναγκαία και αναλογική.

3. Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου ή της περιοδικής χρηματικής ποινής, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, μεταξύ άλλων σχετικά με περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση αποδοχής ή απόδοσης προτεραιότητας σε παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 63 παράγραφος 9 ή σε αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 63 παράγραφος 7 ή στο άρθρο 66 παράγραφος 6, και το αν ο οικονομικός φορέας έχει συμμορφωθεί εν μέρει με την παραγγελία με διαβάθμιση προτεραιότητας ή με το αίτημα με διαβάθμιση προτεραιότητας.

4. Τα πρόστιμα συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό, κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, και διοχετεύονται στο μέσο στήριξης της Ουκρανίας.

*Άρθρο 73*

**Προθεσμία παραγραφής για την επιβολή κυρώσεων**

1. Για τις εξουσίες που ανατίθενται στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 72 ισχύουν οι ακόλουθες προθεσμίες παραγραφής:

α) δύο έτη για παραβάσεις των διατάξεων σχετικά με τα αιτήματα παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1·

β) δύο έτη για παραβάσεις των διατάξεων που αφορούν τις υποχρεώσεις ενημέρωσης σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 17 και το άρθρο 66 παράγραφος 13·

γ) τρία έτη για παραβάσεις των διατάξεων που αφορούν την υποχρέωση απόδοσης προτεραιότητας στην παραγωγή συναφών με την κρίση προϊόντων δυνάμει των άρθρων 63 και 66.

2. Οι προθεσμίες παραγραφής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αρχίζουν από την ημέρα διάπραξης της παράβασης. Εάν υπάρχουν συνεχείς ή κατ' εξακολούθηση παραβάσεις, οι προθεσμίες παραγραφής αρχίζουν από την ημέρα διάπραξης της τελευταίας παράβασης.

3. Κάθε ενέργεια που αναλαμβάνει η Επιτροπή ή οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό διακόπτει την προθεσμία παραγραφής.

4. Η διακοπή της προθεσμίας παραγραφής ισχύει για όλα τα μέρη που κρίθηκαν υπεύθυνα για συμμετοχή στην παράβαση.

5. Κάθε διακοπή της προθεσμίας παραγραφής εκκινεί την εν λόγω προθεσμία παραγραφής εξ αρχής. Ωστόσο, η προθεσμία παραγραφής εκπνέει το αργότερο την ημέρα κατά την οποία έχει παρέλθει διάστημα ίσο με το διπλάσιο της προθεσμίας παραγραφής, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή δεν έχει επιβάλει πρόστιμο ή περιοδική χρηματική ποινή. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά διάστημα που ισούται με το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αναστέλλεται η παραγραφή επειδή η απόφαση της Επιτροπής αποτελεί αντικείμενο διαδικασίας που εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

*Άρθρο 74*

**Προθεσμία παραγραφής της εκτέλεσης των κυρώσεων**

1. Η εξουσία της Επιτροπής να εκτελεί τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 72 υπόκειται σε τριετή προθεσμία παραγραφής.

2. Η προθεσμία παραγραφής αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση καθίσταται οριστική.

3. Η προθεσμία παραγραφής για την επιβολή προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών διακόπτεται:

α) με την κοινοποίηση απόφασης με την οποία τροποποιείται το αρχικό ποσό του προστίμου ή της περιοδικής χρηματικής ποινής ή απορρίπτεται αίτηση τροποποίησης του ποσού αυτού·

β) με κάθε πράξη της Επιτροπής ή κράτους μέλους, που ενεργεί κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, η οποία αποβλέπει στην αναγκαστική είσπραξη του προστίμου ή της περιοδικής χρηματικής ποινής.

4. Κάθε διακοπή της προθεσμίας παραγραφής κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 εκκινεί την προθεσμία παραγραφής εξ αρχής.

5. Η προθεσμία παραγραφής για την επιβολή προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα:

α) επιτρέπεται η διενέργεια της πληρωμής·

β) τελεί υπό αναστολή η διαδικασία αναγκαστικής είσπραξης βάσει απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

*Άρθρο 75*

**Δικαίωμα ακρόασης για την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών**

1. Πριν από την έκδοση απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 72, η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι οικείοι οικονομικοί φορείς να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με τα εξής:

α) τα προκαταρκτικά πορίσματα της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου κάθε ζητήματος σε σχέση με το οποίο η Επιτροπή έχει διατυπώσει αντιρρήσεις·

β) μέτρα που ενδεχομένως προτίθεται να λάβει η Επιτροπή λαμβανομένων υπόψη των προκαταρκτικών πορισμάτων σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου.

2. Οι οικείοι οικονομικοί φορείς μπορούν να υποβάλουν στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα προκαταρκτικά πορίσματα της Επιτροπής εντός προθεσμίας που ορίζει η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της πορίσματα και η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των 14 εργάσιμων ημερών.

3. Η Επιτροπή βασίζει την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών μόνο στις αντιρρήσεις επί των οποίων δόθηκε η δυνατότητα στους οικείους οικονομικούς φορείς να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.

4. Όταν η Επιτροπή έχει ενημερώσει τους οικείους οικονομικούς φορείς σχετικά με τα προκαταρκτικά της πορίσματα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, παρέχει πρόσβαση, εφόσον της ζητηθεί, στον φάκελο της Επιτροπής υπό τους όρους συμφωνίας γνωστοποίησης κατόπιν διαπραγμάτευσης, με την επιφύλαξη του εννόμου συμφέροντος των οικονομικών φορέων για την προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου ή για τη διαφύλαξη του επιχειρηματικού απορρήτου ή άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών οποιουδήποτε προσώπου. Το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο δεν περιλαμβάνει τις εμπιστευτικές πληροφορίες και τα έγγραφα εσωτερικής χρήσης της Επιτροπής ή των αρχών των κρατών μελών, και ιδίως την αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών των κρατών μελών. Καμία διάταξη της παρούσας παραγράφου δεν εμποδίζει την Επιτροπή να γνωστοποιεί και να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αποδειχθεί μια παράβαση.

*ΤΜΗΜΑ 6*

***ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ***

*Άρθρο 76*

**Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας**

1. Συγκροτείται Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας.

2. Το γενικό καθήκον του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας είναι να παρέχει στην Επιτροπή συνδρομή και συστάσεις σύμφωνα με τον παρόν κεφάλαιο.

3. Η Επιτροπή διασφαλίζει την τακτική ροή πληροφοριών προς το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας σχετικά με τυχόν σχεδιαζόμενα μέτρα και με μέτρα που έχουν ληφθεί μετά την ενεργοποίηση των καταστάσεων κρίσης εφοδιασμού σύμφωνα με το άρθρο 60 ή 64. Η Επιτροπή παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες μέσω ασφαλούς πληροφοριακού συστήματος.

4. Για τους σκοπούς της προετοιμασίας έναντι μιας κατάστασης κρίσης εφοδιασμού και της αντιμετώπισής της όπως αναφέρεται στο άρθρο 60 ή 64, το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας επικουρεί την Επιτροπή:

α) στην ανάλυση συναφών με την κρίση πληροφοριών που συλλέγονται από τα κράτη μέλη ή την Επιτροπή·

β) στην αξιολόγηση πιθανών μέτρων ετοιμότητας·

γ) στην αξιολόγηση του αν πληρούνται τα κριτήρια για την ενεργοποίηση ή την απενεργοποίηση των καταστάσεων κρίσης εφοδιασμού όπως αναφέρεται στο άρθρο 60 ή 64·

δ) στη διευκόλυνση συντονισμένης δράσης με τα κράτη μέλη·

ε) στην παροχή καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που επιλέγονται για την αντιμετώπιση των καταστάσεων κρίσης εφοδιασμού σε επίπεδο Ένωσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 60 ή 64, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ενεργοποίηση των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 62 και 63 και 65 έως 71·

στ) στον προσδιορισμό συγκεκριμένων μέτρων αντίδρασης, έτσι ώστε τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν εγκαίρως τη διαθεσιμότητα συναφών με την κρίση προϊόντων και τον εφοδιασμό με αυτά·

ζ) στη διευκόλυνση της επικοινωνίας και της ανταλλαγής πληροφοριών, μεταξύ άλλων με άλλους συναφείς με την κρίση φορείς σε επίπεδο Ένωσης, καθώς και, κατά περίπτωση, με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, και εκπροσώπους της βιομηχανίας, της κοινωνίας των πολιτών και της ακαδημαϊκής κοινότητας·

η) στον προσδιορισμό συναφών θεμάτων για τη διενέργεια προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων·

θ) στην ανάπτυξη πλαισίου και μεθοδολογίας για τον προσδιορισμό συναφών με την κρίση προϊόντων και του καταλόγου δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης·

ι) στη διενέργεια χαρτογράφησης όσον αφορά συναφή με την κρίση προϊόντα και δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης·

ια) στην αξιολόγηση του αν η παράταση της κατάστασης κρίσης εφοδιασμού είναι αναγκαία και αναλογική και του αν ο τερματισμός είναι σκόπιμος·

ιβ) στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης και στον προσδιορισμό, κατά περίπτωση, πιθανών λύσεων σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος· και

ιγ) στον προσδιορισμό της κατάλληλης συχνότητας για τη διενέργεια προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων.

5. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας απαρτίζεται από εκπροσώπους όλων των κρατών μελών, της Επιτροπής, του Ύπατου Εκπροσώπου και του ΕΟΑ. Η προεδρία του ασκείται από κοινού από εκπρόσωπο της Επιτροπής και εκπρόσωπο του κράτους μέλους που ασκεί την εκ περιτροπής Προεδρία του Συμβουλίου. Για τη γραμματεία του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας μεριμνά η Επιτροπή. Μόνο τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου.

6. Οι συμπρόεδροι προσκαλούν εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να παραστούν στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας ως παρατηρητές.

7. Οι συνδεδεμένες χώρες έχουν το δικαίωμα να γίνουν μέλη του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

8. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας συνεδριάζει όποτε το απαιτεί η κατάσταση, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, κράτους μέλους ή συνδεδεμένης χώρας που έχει γίνει μέλος του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού εγκρίνει τον εσωτερικό του κανονισμό βάσει πρότασης που υποβάλλει η Επιτροπή. Ο εν λόγω εσωτερικός κανονισμός προβλέπει μηχανισμούς για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του συμβουλίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, μεταξύ άλλων προβλέποντας διαδικασίες επίλυσης διαφορών που σχετίζονται με πιθανές διαφορές μεταξύ των συμπροεδρευόντων.

9. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας μπορεί να εκδίδει συστάσεις, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή με δική του πρωτοβουλία. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας προσπαθεί να βρει λύσεις που τυγχάνουν της ευρύτερης δυνατής στήριξης.

10. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας προσκαλεί, τουλάχιστον μία φορά ετησίως, εκπροσώπους των ενώσεων εθνικών αμυντικών βιομηχανιών και επιλεγμένους εκπροσώπους της βιομηχανίας να συμμετάσχουν, ως παρατηρητές, στις εργασίες του, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλίζεται ισόρροπη γεωγραφική εκπροσώπηση. Όταν έχει ενεργοποιηθεί κατάσταση κρίσης εφοδιασμού κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 60 ή στο άρθρο 64, το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας προσκαλεί, κατά περίπτωση, εκπροσώπους υψηλού επιπέδου της βιομηχανίας να συμμετάσχουν, ως παρατηρητές, στις εργασίες του κατά τις συνεδριάσεις του σε ειδική σύνθεση προκειμένου να συζητηθούν θέματα που συνδέονται με συναφή με την κρίση προϊόντα ή, όταν έχει ενεργοποιηθεί κατάσταση κρίσης εφοδιασμού που σχετίζεται με την ασφάλεια δυνάμει του άρθρου 64, τα οικεία αμυντικά προϊόντα.

11. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας καλεί τους εκπροσώπους άλλων αρμόδιων για την αντιμετώπιση κρίσεων φορέων σε επίπεδο Ένωσης να συμμετάσχουν ως παρατηρητές στις σχετικές συνεδριάσεις του.

12. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας προσκαλεί, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του και με τον δέοντα σεβασμό των συμφερόντων ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, έναν εκπρόσωπο από την Ουκρανία να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις ως παρατηρητής.

13. Η Επιτροπή εξασφαλίζει τη συμπεριληπτικότητα και παρέχει στα μέλη του συμβουλίου ισότιμη πρόσβαση στις πληροφορίες, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας αντικατοπτρίζει την κατάσταση και τις ανάγκες όλων των κρατών μελών. Το Συμβούλιο για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα μεριμνώντας για τον ασφαλή χειρισμό και την ασφαλή επεξεργασία διαβαθμισμένων και ευαίσθητων πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 80.

14. Η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν πρότασης του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας, να συγκροτεί σε ad hoc βάση ομάδες εργασίας προς υποστήριξη του έργου του Συμβουλίου για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού στον Τομέα της Άμυνας με σκοπό την εξέταση συγκεκριμένων ζητημάτων βάσει των καθηκόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Τα κράτη μέλη ορίζουν εμπειρογνώμονες για τις ομάδες εργασίας. Ο ΕΟΑ μπορεί να προσκαλείται στις συνεδριάσεις των εν λόγω ομάδων εργασίας.

15. Η Επιτροπή συγκροτεί ομάδα εργασίας κατά την έννοια της παραγράφου 14 για τα νομικά, κανονιστικά και διοικητικά εμπόδια. Οι στόχοι αυτής της ομάδας εργασίας είναι οι εξής:

α) ο εντοπισμός υφισταμένων ή δυνητικών νομικών, κανονιστικών και διοικητικών εμποδίων σε διεθνές, ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 σημείο 6·

β) ο εντοπισμός πιθανών λύσεων και μέτρων μετριασμού των εμποδίων που έχουν εντοπιστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

**ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ**

*Άρθρο 77*

**Διαδικασία επιτροπής**

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Ο ΕΟΑ καλείται να συμβάλλει με τις απόψεις και την εμπειρογνωσία του στην επιτροπή ως παρατηρητής. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης καλείται επίσης να προσφέρει βοήθεια στο έργο της επιτροπής.

3. Η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών, να προσκαλεί, κατά περίπτωση, εκπροσώπους της Ουκρανίας να παρίστανται στις συνεδριάσεις της επιτροπής. Οι εκπρόσωποι της Ουκρανίας δεν παρίστανται στις συζητήσεις ούτε συμμετέχουν στις ψηφοφορίες της επιτροπής.

4. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

5. Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

*Άρθρο 78*

**Συμφωνία χρηματοδότησης με την Ουκρανία**

1. Η Επιτροπή συνάπτει με την Ουκρανία συμφωνία χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 114 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού για την υλοποίηση των δράσεων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και αφορούν την Ουκρανία ή νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ουκρανία οι οποίες λαμβάνουν κονδύλια της Ένωσης.

2. Με τη σύναψη συμφωνίας χρηματοδότησης με την Ουκρανία, καθώς και με την υπογραφή συμβάσεων και συμφωνιών με νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ουκρανία οι οποίες λαμβάνουν κονδύλια της Ένωσης, διασφαλίζεται ότι μπορούν να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Στη συμφωνία χρηματοδότησης καθορίζονται οι υποχρεώσεις των ουκρανικών αρχών και φορέων στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων, για την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, για τη διασφάλιση της προβολής της δράσης της Ένωσης κατά τη διαχείριση των κονδυλίων της Ένωσης, για την εκπλήρωση των κατάλληλων υποχρεώσεων λογιστικών και άλλων ελέγχων και για την ανάληψη των επακόλουθων ευθυνών, καθώς και για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ιδίως με τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων που αφορούν:

α) τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τον έλεγχο, την εποπτεία, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την υποβολή εκθέσεων και τον λογιστικό έλεγχο της ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, καθώς και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τις έρευνες, τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης και τη συνεργασία·

β) τους κανόνες σχετικά με τους φόρους, τους δασμούς και τις επιβαρύνσεις σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφοι 9 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([47])·

γ) το δικαίωμα της Επιτροπής να παρακολουθεί, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τις δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται από τις νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ουκρανία, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου του έργου, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συνεργασίας για δράσεις κοινής προμήθειας, να συμμετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες ως παρατηρητής, κατά περίπτωση, και να διατυπώνει συστάσεις για τη βελτίωση των εν λόγω δραστηριοτήτων, και τη δέσμευση των ουκρανικών αρχών να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων της Επιτροπής και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την εν λόγω εφαρμογή·

δ) τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 83 παράγραφος 2, συμπεριλαμβανομένων των ακριβών κανόνων και του χρονοδιαγράμματος σχετικά με τη συλλογή δεδομένων από την Ουκρανία και της πρόσβασης της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) στα δεδομένα αυτά·

ε) την προστασία και τον χειρισμό διαβαθμισμένων πληροφοριών σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες·

στ) τις διατάξεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Χρηματοδότηση χορηγείται στην Ουκρανία μόνο μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας χρηματοδότησης και την υλοποίηση από τα συμβαλλόμενα μέρη των δράσεων που απαιτούνται για την εφαρμογή των απαιτήσεων που καθορίζονται σε αυτήν.

5. Η Επιτροπή μεριμνά για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που απαιτούνται εκ μέρους της προκειμένου η ρύθμιση χρηματοδότησης να τεθεί σε ισχύ το αργότερο 1ης Ιουλίου 2026.

*Άρθρο 79*

**Προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών**

1. Οι διαβαθμισμένες πληροφορίες των οποίων η δημιουργία, ο χειρισμός, η αποθήκευση, η ανταλλαγή ή η κοινοποίηση πραγματοποιείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού προστατεύονται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τους κανόνες ασφαλείας που καθορίζονται στην απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής ([48]) ή με τη συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών οι οποίες ανταλλάσσονται προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη αποφασίζουν ποιος είναι ο φορέας προέλευσης των διαβαθμισμένων νέων πληροφοριών που παράγονται κατά την υλοποίηση των επιλέξιμων δράσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 10.

3. Η Επιτροπή έχει πρόσβαση στις διαβαθμισμένες πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται δυνάμει του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τις επιλέξιμες δράσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 10.

4. Στο πλαίσιο SEAP, οι κανόνες για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ) συμμορφώνονται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

5. Όταν μεταξύ των μελών ή των παρατηρητών μιας SEAP συγκαταλέγονται συνδεδεμένες χώρες ή η Ουκρανία, η εν λόγω SEAP εξασφαλίζει επίπεδο προστασίας ισοδύναμο με εκείνο που παρέχει η συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών οι οποίες ανταλλάσσονται προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Το εφαρμοστέο πλαίσιο ασφαλείας για δράση τίθεται σε εφαρμογή από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη το αργότερο πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της σύμβασης. Τα σχετικά έγγραφα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας επιχορήγησης ή της σύμβασης.

([47]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

([48]) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

7. Η Επιτροπή δημιουργεί σύστημα για το οποίο έχει χορηγηθεί διαπίστευση ασφαλείας σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444, προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών, αφενός, και, κατά περίπτωση, των αιτούντων και των αποδεκτών, αφετέρου.

*Άρθρο 80*

**Απόρρητο πληροφοριών**

1. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό για τον οποίον ζητήθηκαν.

2. Τα κράτη μέλη, η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και ο ΕΟΑ διασφαλίζουν την προστασία του εμπορικού και του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων ευαίσθητων πληροφοριών που αποκτώνται και παράγονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο.

3. Η Επιτροπή χειρίζεται τις πληροφορίες που περιέχουν δεδομένα οντότητας ή εμπορικά απόρρητα με την ίδια αυστηρότητα που χειρίζεται ευαίσθητες πληροφορίες, εφαρμόζοντας, μεταξύ άλλων, την «αρχή της ανάγκης για γνώση» και χρησιμοποιώντας κατάλληλα κρυπτογραφημένα περιβάλλοντα για τον χειρισμό και την ανταλλαγή τέτοιων πληροφοριών.

*Άρθρο 81*

**Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις διατάξεις της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([49]) και των κανονισμών (ΕΕ) 2016/679 ([50]) και (ΕΕ) 2018/1725 ([51]) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

*Άρθρο 82*

**Έλεγχοι**

Οι έλεγχοι σχετικά με τη χρήση της συνεισφοράς της Ένωσης οι οποίοι διενεργούνται από πρόσωπα ή οντότητες, συμπεριλαμβανομένων προσώπων ή οντοτήτων άλλων από εκείνα που ενεργούν κατ' εντολή θεσμικών οργάνων, φορέων, υπηρεσιών ή οργανισμών της Ένωσης, αποτελούν τη βάση της συνολικής εξασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 127 του δημοσιονομικού κανονισμού. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 287 ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 83*

**Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης**

1. Σε περίπτωση συμμετοχής συνδεδεμένης χώρας στο πρόγραμμα με απόφαση που εκδίδεται στο πλαίσιο της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή δυνάμει οποιασδήποτε άλλης νομικής πράξης, η συνδεδεμένη χώρα χορηγεί τα αναγκαία δικαιώματα και την απαιτούμενη πρόσβαση στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Ως προς την OLAF, τα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνουν το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, μεταξύ άλλων και με επιτόπιες επαληθεύσεις και εξακριβώσεις, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

2. Η συμφωνία που αναφέρεται στο άρθρο 78 προβλέπει τις υποχρεώσεις της Ουκρανίας:

α) να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να εντοπίζει και να αποφεύγει τη διπλή χρηματοδότηση και να κινεί νομικές διαδικασίες για την ανάκτηση των κονδυλίων που έχουν υπεξαιρεθεί·

([49]) Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([50]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([51]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

β) να ελέγχει τακτικά ότι η παρεχόμενη χρηματοδότηση έχει χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και συγκρούσεων συμφερόντων·

γ) να συνοδεύει αίτημα πληρωμής στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της Ουκρανίας με δήλωση ότι τα κονδύλια χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν και ότι η διαχείρισή τους ήταν κατάλληλη, ιδίως σύμφωνα με τους ουκρανικούς κανόνες που συμπληρώνονται από διεθνή πρότυπα σχετικά με την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και συγκρούσεων συμφερόντων·

δ) να εξουσιοδοτεί ρητά την Επιτροπή, την OLAF, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ασκούν τα δικαιώματά τους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 129 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.

*Άρθρο 84*

**Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα**

1. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση των πόρων και εξασφαλίζουν την προβολή της εν λόγω χρηματοδότησης, ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των σχετικών αποτελεσμάτων, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.

2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας που αφορούν τον παρόντα κανονισμό, δράσεις που πραγματοποιούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και τα αποτελέσματά τους.

3. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα και στο μέσο στήριξης της Ουκρανίας συμβάλλουν στη θεσμική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που οι εν λόγω προτεραιότητες είναι συναφείς με τους στόχους του άρθρου 4 και του άρθρου 22.

4. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα και στο μέσο στήριξης της Ουκρανίας μπορούν να συμβάλλουν στην οργάνωση δραστηριοτήτων διάδοσης, εκδηλώσεων εξεύρεσης εταίρων και δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, ιδίως με στόχο το άνοιγμα των αλυσίδων εφοδιασμού για την προώθηση της διασυνοριακής συμμετοχής των ΜΜΕ.

*Άρθρο 85*

**Παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανεξέταση**

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την υλοποίηση του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας και υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί, μεταξύ άλλων όσον αφορά το επίπεδο συμμετοχής των ΜΜΕ και των μικρών εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης και τις συνολικές δαπάνες του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας, κατανεμημένες ανά είδος δράσης και ανά μορφή συνεισφοράς της Ένωσης.

Η Επιτροπή θεσπίζει τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες ώστε να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα για την παρακολούθηση της υλοποίησης και των αποτελεσμάτων του προγράμματος και του μέσου στήριξης της Ουκρανίας συλλέγονται αποτελεσματικά, αποδοτικά και έγκαιρα. Για τον σκοπό αυτόν, ενδέχεται να επιβληθούν στους αποδέκτες των ενωσιακών πόρων και, όπου αρμόζει, στα κράτη μέλη, αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

2. Έως τις 30 Ιουνίου 2027 η Επιτροπή συντάσσει έκθεση, κατά περίπτωση βάσει δεικτών, κατά περίπτωση, στην οποία αξιολογείται η εφαρμογή των μέτρων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και τα αποτελέσματά τους και κρίνεται η ενδεχόμενη ανάγκη αναθεώρησης του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αξιολόγησης βασίζεται σε διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και αξιολογεί τη συνεισφορά του παρόντος κανονισμού στην επιτευχθείσα πρόοδο όσον αφορά την αύξηση της αξίας του αμυντικού εξοπλισμού που αποκτάται στην Ένωση με συνεργατικό τρόπο, της αξίας του ενδοενωσιακού αμυντικού εμπορίου, και της αξίας των επενδύσεων των κρατών μελών σε αμυντικό εξοπλισμό που αποτελεί αντικείμενο προμήθειας εντός της Ένωσης.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συνοδευόμενη, εάν κρίνεται σκόπιμο, από σχετικές νομοθετικές προτάσεις.

*Άρθρο 86*

**Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 16 Δεκεμβρίου 2025.

| *Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο* | *Για το Συμβούλιο* |
|---|---|
| *Η Πρόεδρος* | *Η Πρόεδρος* |
| R. METSOLA | M. BJERRE |

Έχουν γίνει τρεις δηλώσεις σχετικά με τον παρόντα κανονισμό, οι οποίες βρίσκονται στην ΕΕ C, C/2025/6783, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6783/oj, ΕΕ C, C/2025/6784, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6784/oj και ΕΕ C, C/2025/6785, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6785/oj.